INFORMACYJNY KALENDARZ NARCIARSKI

NA SEZON
1932-33

WYDANIE DRUGIE

ROK WYDAWNICTWA V.

WYDAWNICTWO POLSKIEGO
ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO
KRAKÓW, UL. STUDENCKA L. 27, I. P.

DRUKARNIA NARODOWA W KRAKOWIE

GRUDZIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	C.	Eligjusza, Nat.	7:22	15:27	11:17	18:52
2	P.	Bibjany p. m.	7:24	15:27	11:41	20:21
3	S.	Franciszka Ks.	7:25	15:26	11:57	21:44
4	N.	Barbary	7:26	15:26	12:10	23:02
5	P.	Anastazego	7:27	15:26	12:19	—
6	W.	Mikołaja b.	7:29	15:25	12:29	0:17
7	Ś.	Ambrożego b.	7:30	15:25	12:38	1:29
8	C.	**Niepok. Pocz.**	7:31	15:25	12:48	2:41
9	P.	Leokadji p.	7:32	15:24	13:02	3:53
10	S.	*NMP. Loret.*	7:33	15:24	13:18	5:08
11	N.	Damazego	7:34	15:24	13:40	6:21
12	P.	Aleksandra	7:36	15:24	14:12	7:32
13	W.	Łucji p. m.	7:37	15:24	14:58	8:34
14	Ś.	*Such.*, Spirydj.	7:38	15:24	15:57	9:24
15	C.	Walerjana	7:39	15:24	17:08	10:00
16	P.	*Such.*, Euzeb.	7:40	15:24	18:25	10:26
17	S.	*Such.*, Łazarz.	7:40	15:24	19:45	10:44
18	N.	Gracjana	7:41	15:24	21:05	10:59
19	P.	Nemezjusza	7:42	15:25	22:25	11:11
20	W.	Teofila	7:42	15:25	23:45	11:21
21	S.	Tomasza	7:43	15:25	—	11:33
22	C.	Zenona	7:43	15:26	1:09	11:44
23	P.	Wiktorji p. m.	7:44	15:26	2:38	12:00
24	S.	*Wig.* Ad. i Ew.	7:44	15:27	4:11	12:21
25	N.	**Boże Narodz.**	7:45	15:28	5:46	12:52
26	P.	**Szczepana m.**	7:45	15:28	7:15	13:41
27	W.	Jana apost.	7:45	15:29	8:24	14:51
28	Ś.	Młodziank.	7:45	15:30	9:11	16:18
29	C.	Tomasza z K.	7:45	15:31	9:40	17:50
30	P.	Eugenjusza b.	7:45	15:32	10:00	19:18
31	S.	Sylwestra p.	7:45	15:33	10:15	20:41

1932

STYCZEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	N.	**Nowy Rok**	7:45	15:34	10:25	21:59
2	P.	Makarego op.	7:45	15:35	10:36	23:14
3	W.	Genowefy ☽	7:45	15:36	10:45	—
4	Ś.	Eugenjusza	7:45	15:37	10:56	0:27
5	C.	Imien. Jezus	7:45	15:38	11:07	1:40
6	P.	**Trzech Króli**	7:45	15:39	11:23	2:54
7	S.	Łucjana m	7:44	15:41	11:43	4:08
8	N.	Św. Rodz.	7:43	15:42	12:12	5:20
9	P.	Juljana i Baz.	7:43	15:44	12:52	6:26
10	W.	Jana Dobr.	7:43	15:45	13:47	7:20
11	Ś.	Hygina pap.	7:42	15:47	14.56	8:00
12	C.	Jana bp., Ark.	7:41	15:48	16:13	8:30
13	P.	Weroniki	7:41	15:49	17:33	8:51
14	S	Hilarego dK.	7:40	15:51	18:54	9:06
15	N.	Pawła p.	7:39	15:53	20:14	9:19
16	P.	Marcelego	7:38	15:54	21:34	9:29
17	W.	Antoniego	7:37	15:56	22:56	9:40
18	Ś.	Katedr. św. P.	7:36	15:57	—	9:52
19	C.	Henryka b. ☾	7:35	15:59	0:21	10:05
20	P.	Fabjana i S.	7:34	16:01	1:50	10:23
21	S.	Agnieszki p. m.	7:33	16:02	3:21	10:48
22	N.	Wincentego	7:32	16:04	4:50	11:26
23	P.	Rajmunda	7:31	16:06	6:07	12:26
24	W.	Tymoteusza	7:29	16:08	7:02	13:45
25	Ś.	N. św. Pawła	7:28	16:09	7:39	15:15
26	C.	Polikarpa	7:27	16:11	8:02	16:46
27	P.	Jana Złot.	7:25	16:13	8:19	18:13
28	S.	Leonidasa m.	7:24	16:15	8:32	19·35
29	N.	Franciszka	7:23	16:17	8:42	20:52
30	P.	Martyny p.	7:21	16:18	8:52	22:08
31	W.	Piotra z Nol.	7:20	16:20	9:02	23:22

1933

L U T Y

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	Ś	Ignacego b.	7:18	16:22	9:13	—
2	C.	MP. Gr.	7:17	16:24	9 27	0:37
3	P.	Błażeja b. m.	7:15	16:26	9:45	1:52
4	S.	Andrzeja bp.	7:13	16:28	10:10	3:05
5	N.	Agaty p. m.	7:12	16:29	10:45	4:14
6	P.	Tytusa b.	7:10	16:31	11:34	5:13
7	W.	Romualda op.	7:08	16·33	12:38	5:59
8	Ś.	Jana z Matty	7:07	16:35	13:53	6:32
9	C.	Apolonji p.	7:05	16:37	15:14	6:55
10	P.	Scholastyki	7·03	16:39	16:36	7:13
11	S.	M. B. z Lourd	7:01	16:41	17:59	7:27
12	N.	7 zał. Ser.	6:59	16:43	19:20	7:37
13	P.	Grzegorza II	6:57	16:44	20:43	7:49
14	W.	Walentego m.	6:55	16:46	22:07	8:00
15	Ś.	Faustyna i Józ.	6:53	16:48	23:36	8:12
16	C.	Julјany p. m.	6:51	16:50	—	8:28
17	P.	Konstancji	6:49	16:52	1:07	8:51
18	S.	Symeona	6:47	16:54	2:36	9:24
19	N.	Konrada	6:45	16:56	3:55	10:14
20	P.	Leona bp.	6:43	16·58	4:56	11:24
21	W.	Feliksa b.	6:40	17:00	5:38	12:48
22	Ś.	St. św. Piotra	6:38	17:02	6:05	14:18
23	C.	Piotra Damjan.	6:36	17:04	6:24	15:45
24	P.	Macieja ap.	6:34	17:06	6:38	17:09
25	S.	Wiktora	6:32	17:08	6:49	18:28
26	N.	Cezarjusza	6:30	17:09	6:59	19:46
27	P.	Aleksandra	6:28	17:11	7:09	21:02
28	W.	Romana opata	6:26	17:13	7:20	22:17

1933

MARZEC

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	Ś.	*Popielec,* Alb.	6:23	17:15	7:32	23:33
2	C.	Heleny wd.	6:21	17:17	7:48	—
3	P.	Kunegundy	6:19	17:18	8:10	0:47
4	S.	Kazimierza	6:17	17:20	8:40	1:59
5	N.	Hadrjana	6:14	17:22	9:23	3:02
6	P.	Fel. i Perpet.	6:12	17:24	10:21	3:52
7	W.	Tomasza z Ak.	6:10	17:26	11:31	4:31
8	Ś.	*Such.,* Wincent.	6:08	17:27	12:49	4:58
9	C.	Franciszki wd.	6:05	17:29	14:10	5.18
10	P.	*Such.,* 40 M.	6:03	17:31	15:33	5:33
11	S.	*Such.,* Konst.	6:01	17:32	16:57	5:46
12	N.	Grzegorza	5:59	17:34	18:21	5:56
13	P.	Krystyny	5:56	17:36	19:47	6:08
14	W.	Matyldy kr.	5:54	17:38	21:17	6:20
15	Ś.	Klemensa Dw.	5:52	17:40	22:50	6:36
16	C.	Juljana m.	5:49	17:41	—	6:56
17	P.	Patryka bp.	5:47	17:43	0:22	7:26
18	S.	*7 Bol. NMP.*	5:45	17:45	1:46	8:10
19	N.	*Józefa Obl.*	5:42	17:46	2.52	9:14
20	P.	Eufemji m.	5:40	17:48	3:39	10:33
21	W.	Benedykta op.	5:38	17:50	4:10	12:01
22	Ś.	Katarzyny Szw.	5:36	17:52	4:30	13:26
23	C.	Feliksa m.	5:34	17:53	4:46	14:50
24	P.	Gabrjela arch.	5:31	17:55	4:58	16:09
25	S.	*Zwiastow. NMP*	5:29	17:57	5:07	17:27
26	N.	Teodora	5:26	17:58	5:17	18:42
27	P	Jana Damas.	5:24	18:00	5:28	19:58
28	W.	Jana Kapistran.	5:22	18:02	5:39	21:13
29	Ś.	Wiktoryna m.	5:19	18:04	5:54	22:29
30	C	Jana Klimaha	5:17	18:05	6:14	23:43
31	P.	Balbiny p.	5:15	18:07	6:40	—

1933

KWIECIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	S.	Hugona bp.	5:12	18:08	7:17	0:50
2	N.	Franciszka z P.	5:10	18:10	8:08	1:45
3	P.	Ryszarda	5:08	18:12	9:12	2:28
4	W.	Izydora b.	5:06	18:14	10:26	2:58
5	S.	Wincentego	5:03	18:16	11:45	3:21
6	C.	Celestyna pap.	5:01	18:17	13:05	3:38
7	P.	Rufina męcz.	4:59	18:19	14:28	3:51
8	S.	Djonizego	4:56	18:21	15:51	4.02
9	N.	Marji Kl.	4:54	18:22	17:17	4:14
10	P.	Ezechjela p.	4:52	18:24	18:47	4:26
11	W.	Leona W. p.	4:50	18:26	20:20	4:40
12	Ś.	Juljusza p.	4:47	18:27	21:56	4:59
13	C.	*Wielki Czwart.*	4:45	18:29	23.27	5:25
14	P.	*Wielki Piątek*	4:43	18:31	—	6:06
15	S.	*Wielka Sobota*	4:41	18:33	0:44	7:05
16	N.	**Wielkanoc**	4:38	18:35	1:38	8:22
17	**P.**	**Pon. Wiel.**	4:36	18:36	2:13	9:48
18	W.	Apolonjusza	4:34	18:38	2:36	11:14
19	Ś.	Tymona m.	4:31	18:40	2:53	12:38
20	C.	Teodora W.	4:29	18:42	3:06	13:57
21	P.	Anzelma b.	4:27	18:44	3:16	15:14
22	S.	Sotera m.	4:25	18:45	3:26	16:28
23	N.	Wojciecha	4:23	18:47	3:36	17:43
24	P.	Fidelisa z S.	4:21	18:49	3:47	18:57
25	W.	Marka Ewang.	4:18	18:51	4:01	20:13
26	S.	Kleta i Marcel.	4:16	18:52	4:19	21:27
27	C.	Piotra Kan.	4:14	18:54	4:42	22:36
28	P.	Pawła od Kr.	4:12	18:56	5:16	23:36
29	S.	Piotra m.	4:10	18:57	6:02	—
30	N.	Katarzyny	4:08	18:59	7:01	0:24

1933

MAJ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Filipa i Jak.	4:06	19:01	8:10	0:58
2	W.	Zygmunta ☽	4:05	19:02	9:26	1:23
3	Ś.	**Król. Kor. P.**	4:03	19:04	10:44	1:42
4	C.	Florjana	4:01	19:06	12:03	1:56
5	P.	Piusa V. pap.	3:59	19:07	13:23	2:09
6	S.	Jana prz. br.	3:57	19:09	14:46	2:19
7	N.	Florjana	3:55	19:11	16:12	2:31
8	P.	Stanisława b.	3:53	19:12	17:43	2:43
9	W.	Grzegorza	3:52	19:14	19:19	3:00
10	S.	Izydora rol.	3:50	19:15	20:57	3:24
11	C.	Mamerta bp.	3:48	19:17	22:23	3:57
12	P.	Pankracego	3:47	19:19	23:28	4:50
13	S.	Serwacego	3:45	19:20	—	6:03
14	N.	Bonifacego	3:43	19:22	0:12	7:29
15	P.	Zofji m.	3:42	19:23	0:40	8:59
16	W.	Jana Nep. ☾	3:40	19:25	0:59	10:25
17	Ś.	Paschalisa	3:39	19:26	1:14	11:47
18	C.	Wenancjusza	3:37	19:28	1:24	13:04
19	P.	Piotra Celest.	3:36	19:29	1:34	14:19
20	S.	Bernarda	3:35	19:31	1:45	15:32
21	N.	Heleny	3:33	19:32	1:56	16:46
22	P.	*Dni Krzyż.*	3:32	19:34	2:08	18:01
23	W.	*Dni Krzyż.*	3:31	19:35	2:24	19·15
24	Ś.	*D.K., NMP.*	3:29	19:36	2:47	20:26
25	C.	**Wniebowst.P.**	3:28	19:38	3:17	21:29
26	P.	Filipa Ner.	3:27	19:39	3:59	22:20
27	S.	Bedy W., Jana	3:26	19:40	4:54	22:58
28	N.	Augusta b.	3:25	19:42	6:00	23:26
29	P.	Marji de P.	3:24	19:43	7:13	23:46
30	W.	Feliksa p.	3:23	19:44	8:29	—
31	Ś.	Anieli Mer.	3:22	19:45	9:47	0:02

1933

CZERWIEC

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	C.	Bł. Jakóba ☽	3:21	19:46	11:04	0:14
2	P.	Marcelina	3:20	19:47	12:22	0:25
3	S.	*Wig.*, Klotyldy	3:20	19:49	13:44	0:36
4	**N.**	**Ziel. Święta**	3:19	19:50	15:10	0:49
5	**P.**	**Pon. Św.**	3:18	19:51	16:42	1:02
6	W.	Norberta b.	3:17	19:52	18:18	1:21
7	Ś.	*Such.*, Roberta	3:17	19:53	19:51	1:49
8	C.	Medarda b. ◯	3:16	19:53	21:10	2:32
9	P.	*Such.*, Felic.	3:16	19:54	22:04	3:37
10	S.	*Such.*, Małg.	3:15	19:55	22:39	5:01
11	**N.**	**Św. Trójcy**	3:15	19:56	23:03	6:33
12	P.	Jana a s. Fac.	3:15	19:56	23:19	8:04
13	W.	Antoniego z P.	3:15	19:57	23:32	9:30
14	Ś.	Bazylego b.	3:14	19:58	23:42	10:51
15	**C.**	**Boże Ciało** ☾	3:14	19:58	23:53	12:08
16	P.	Jana Franc.	3:14	19:59	—	13:22
17	S.	Marcjana m.	3:14	19:59	0:04	14:36
18	**N.**	Efrema	3:14	20:00	0:15	15:51
19	P.	Gerwazego, Pr.	3:14	20:00	0:31	17:50
20	W.	Sylwerego p.	3:14	20:00	0:51	18:17
21	Ś.	Alojzego G.	3:14	20:01	1:18	19:23
22	C.	Paulina b.	3:15	20:01	1:57	20:17
23	P.	*N. Serc. J.* ●	3:15	20:01	2:49	20:59
24	S.	Jana Chrzcic.	3:15	20:01	3:52	21:30
25	**N.**	Wilhelma	3:15	20:01	5:03	21:52
26	P.	Jana i Pawła	3:16	20:01	6:19	22:09
27	W.	Władysława	3:16	20:01	7:36	22:22
28	Ś.	Ireneusza	3:17	20:01	8:52	22:33
29	**C.**	**Piotra i Pawła**	3:17	20:01	10:08	22:43
30	P.	Ws. ś. Pawł. ☽	3:18	20:01	11:26	22:55

1933

LIPIEC

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	S.	*Prz. Krwi P. J.*	3:19	20:00	12:48	23:07
2	N.	*Naw. NMP.*	3:19	20:00	14:14	23:23
3	P.	Anatola p.	3:20	19:59	15:46	23:46
4	W.	Teodora b.	3:21	19:59	17:19	—
5	Ś.	Antoniego	3:22	19:59	18:44	0:19
6	C	Łucji m.	3:22	19:58	19:50	1:12
7	P.	Cyryla 🌕	3:23	19:57	20:35	2:27
8	S.	Elżbiety kr.	3:24	19:57	21:03	3:58
9	N.	Weroniki	3:25	19:56	21:23	5:32
10	P.	7 braci męcz.	3:26	19:55	21:38	7:03
11	W.	Piusa I. pap.	3:27	19:55	21:49	8:59
12	Ś.	Jana Gwalbert.	3:28	19:54	21:59	9:49
13	C.	Małgorzaty p.	3:30	19:53	22:10	11:07
14	P.	Bonawent. ☾	3:31	19.52	22:22	12:23
15	S.	Henryka	3:32	19:51	22:36	13:38
16	N.	*M. B. Szkapl.*	3:33	19:50	22:54	14:53
17	P.	Aleksego	3:34	19:49	23:19	16:06
18	W.	Szymona z L.	3:35	19:48	23:54	17:15
19	Ś.	Wincentego	3:37	19:47	—	18:14
20	C.	Czesława	3:38	19:45	0:40	19:00
21	P.	Andrzeja	3:39	19:44	1:41	19:33
22	S.	Marji Mag. 🌑	3:41	19:43	2:52	19:58
23	N.	Apolinary	3:42	19:42	4:07	20:16
24	P.	Franciszka	3:44	19:40	5:25	20:30
25	W.	Jakóba apost.	3:45	19:39	6:42	20:42
26	Ś.	Anny m. NMP.	3:47	19:37	7:58	20:52
27	C.	Pantaleon, Jul.	3:48	19:36	9:15	21:03
28	P.	Wiktora p.	3:49	19:34	10:35	21:15
29	S.	Marty p.	3:51	19.33	11:58	21:28
30	N.	Donat. ☽	3:52	19:31	13:25	21:47
31	P.	Ignacego	3:54	19:30	14:55	22:15

1933

SIERPIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	W.	Piotra w ok.	3:55	19:28	16:22	22:57
2	Ś.	*NMP. Anielsk.*	3:57	19:26	17:35	—
3	C.	Zn. św. Szczep.	3:59	19:25	18:28	0:00
4	P.	Dominika	4:00	19:23	19:02	1:24
5	S.	*NMP. Śn.*	4:02	19:21	19:25	2:56
6	N.	*Przemien. P.*	4:03	19:19	19:42	4:30
7	P.	Kajetana w.	4:05	19:17	19:55	6:00
8	W.	Cyrjaka m.	4:06	19:16	20:06	7:24
9	Ś.	Jana Vianneya	4:08	19:14	20:17	8:44
10	C.	Wawrzyńca	4:10	19:12	20:29	10:03
11	P.	Zuzanny p. m.	4:11	19:10	20:42	11:20
12	S.	Klary p.	4:13	19:08	20:58	12:37
13	N	Hipolita (	4:15	19:06	21:21	13:52
14	P.	*Wig.* Euzebj.	4:16	19:04	21:52	15:03
15	W.	**Wnieb. NMP.**	4:18	19:02	22:34	16:06
16	Ś.	Joachim, Roch.	4:19	19:00	23:29	16:56
17	C.	Jacka w., Strat.	4:21	18:58	—	17:35
18	P.	Heleny ces.	4:23	18:56	0:37	18:03
19	S.	Ludwika z T.	4:24	18:54	1:51	18:22
20	N.	Bernarda	4:26	18:52	3:08	18:37
21	P.	Joanny	4:27	18:50	4:27	18:50
22	W.	Tymoteusza	4:29	18:48	5:45	19:01
23	Ś.	Filipa, Ben.	4:31	18:45	7:03	19:11
24	C.	Bartłomieja	4:32	18:43	8:23	19:23
25	P.	Ludwika kr.	4:34	18:41	9:46	19:36
26	S.	*NPM. Częst.*	4:36	18:38	11:12	19:53
27	N.	Józefa	4:38	18:36	12:40	20:17
28	P.	Augustyna ☽	4:40	18:34	14:07	20:53
29	W.	*Ścięc. ś. Jana*	4:42	18:31	15:24	21:48
30	Ś.	Róży Limań.	4:43	18:29	16:21	23:01
31	C.	Rajmunda	4:45	18:27	17:02	—

1933

WRZESIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Bronislawy	4:46	18:25	17:28	0:29
2	S.	Stefana kr. w.	4:48	18:22	17:47	2:01
3	N.	Zenona	4:50	18:20	18:00	3:30
4	P.	Rozalji p.	4:51	18:18	18:13	4:56
5	W.	Wawrzyńca	4:53	18:16	18:24	6:18
6	Ś.	Zacharjasza	4:55	18:13	18:35	7:39
7	C.	Melchjora m.	4:56	18:11	18:47	8:57
8	P.	*Narodz. NMP.*	4:58	18:09	19:03	10:15
9	S.	Piotra Klaw.	5:00	18:06	19:23	11:33
10	N.	Mikołaja	5:01	18:04	19:50	12:47
11	P.	Prota i Jacka	5:03	18:02	20:27	13:54
12	W.	*Najśw. Im. M.*	5:04	17:59	21:18	14:50
13	Ś	Filipa m.	5:06	17:57	22:21	15:33
14	C.	*Podw. św. Krz.*	5:08	17:55	23:32	16:04
15	P.	*M. B. Bol.*	5:09	17:52	—	16:27
16	S.	Kornela	5:11	17:50	0:49	16:44
17	N.	Piętn. ś. Franc.	5:13	17:48	2:07	16:58
18	P.	Józefa z Kup.	5:14	17:45	3:25	17:09
19	W.	Januarego b.	5:16	17:43	4:44	17:20
20	Ś	*Such.*, Eust.	5:18	17:41	6:05	17:31
21	C.	Mateusza ap.	5:19	17:38	7:28	17:44
22	P.	*Such.*, Tom.	5:21	17:36	8:54	18:01
23	S.	*Such.*, Tekli	5:22	17:34	10:25	18:21
24	N.	*NMP. wyk. n.*	5:24	17:31	11:54	18:54
25	P.	Władysława	5:26	17:29	13:14	19:43
26	W.	Cyprjana	5:27	17:27	14:17	20:50
27	Ś.	Kosmy i Damj.	5:29	17:24	15:02	22:12
28	C.	Wacława	5:30	17:22	15:32	23:41
29	P.	*Michała Arch.*	5:32	17:20	15:52	—
30	S.	Hieronima w.	5:34	17:17	16:08	1:09

1933

PAŹDZIERNIK

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	N.	Jana z D.	5:36	17:15	16:20	2:34
2	P.	Aniołów Str.	5:37	17:13	16:31	3:56
3	W.	Teresy	5:39	17:10	16:42	5:15
4	Ś.	Franciszka	5:41	17:08	16:54	6:35
5	C	Placyda m.	5:42	17:06	17:09	7:55
6	P.	Brunona, Em.	5:44	17:04	17:26	9:12
7	S.	*NMP. Różańc.*	5:46	17:01	17:50	10:27
8	N.	Brygidy	5:48	16:59	18:24	11:38
9	P.	Djonizego	5:49	16:57	19:10	12:40
10	W.	*Dzięk. za zw. ch.*	5 51	16:54	20:07	13:29
11	Ś.	*Mac. NMP.*	5:53	16:52	21:15	14:03
12	C.	Salwina i S.	5:54	16:50	22:28	14:29
13	P.	Edwarda kr.	5:56	16:48	23:44	14:48
14	S.	Kaliksta pap.	5:58	16:46	—	15:03
15	N.	Teresy	6:00	16:43	1:02	15:15
16	P.	Jadwigi	6:02	16:41	2:20	15:26
17	W.	Małgorzaty A.	6:03	16:39	3:39	15:38
18	Ś.	Łukasza ew.	6:05	16:37	5:02	15:50
19	C.	Piotra z Alk.	6:07	16:35	6:28	16:06
20	P.	Jana Kant.	6:08	16:33	8:00	16:26
21	S.	Urszuli p. m.	6:10	16:30	9:32	16:55
22	N.	Korduli	6:12	16:28	10:59	17:38
23	P.	Ignacego, Sew.	6:14	16:26	12:11	18:41
24	W.	Rafała Arch.	6:16	16:24	13:02	20:01
25	Ś.	Kryspina	6:18	16:22	13:35	21:29
26	C.	Ewarysta p.	6:20	16:20	13:58	22:56
27	P.	Wincentego	6:22	16:17	14:15	—
28	S.	Szym. i Tad.	6:24	16:15	14:28	0:21
29	N.	*Chryst. Kr.*	6:25	16:13	14:39	1:42
30	P.	Alfonsa R.	6:27	16:12	14:50	3:00
31	W.	*Wig.*, Lucyli	6:29	16:10	15:02	4:18

1933

LISTOPAD

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	Ś.	**Wsz. Święt.**	6:31	16:08	15:15	5:35
2	C.	Dz. Zadusz.	6:33	16:06	15:32	6:52
3	P.	Huberta b.	6:34	16:04	15:54	8:09
4	S.	Karola Bor.	6:36	16:02	16:24	9:24
5	N.	Elżbiety	6:38	16:01	17:04	10:28
6	P.	Leonarda	6:40	15:59	17:57	11:20
7	W.	Antoniego B.	6:42	15:57	19:01	12:01
8	Ś.	Sewerjana	6:43	15:55	20:12	12:30
9	C.	Teodora	6:45	15:54	21:27	12:50
10	P.	Andrzeja	6:47	15:52	22:41	13:07
11	S.	Marcina b. w.	6:49	15:51	23:57	13:21
12	N.	5 Br. Pol.	6:51	15:49	—	13:31
13	P.	Stanisł. Kostki	6:52	15:48	1:13	13:43
14	W.	Jozafata b. m.	6:54	15:46	2:32	13:55
15	Ś.	Leopolda	6:56	15:45	3:56	14:08
16	C.	*MB. Ostr.*	6:58	15:43	5:25	14:25
17	P.	Salomei	6:59	15:42	6:58	14:51
18	S.	*Pośw.b.ś.P.iP.*	7:01	15:41	8:31	15:29
19	N.	Elżbiety kr. w.	7:03	15:39	9:52	16:26
20	P.	Feliksa Wal.	7:05	15:38	10:53	17:42
21	W.	*Ofiar. NMP.*	7:06	15:37	11:35	19:11
22	Ś.	Cecylji p.	7:08	15:36	12:02	20:42
23	C.	Klemensa p.	7:10	15:35	12:21	22:09
24	P.	Jana od Krz.	7:11	15:34	12:35	23:31
25	S.	Katarzyny p.	7:13	15:33	12:47	—
26	N.	Jana B.	7:14	15:32	12:58	0:50
27	P.	Walerjana bp.	7:16	15:31	13:10	2:07
28	W.	Zdzisława	7:17	15:30	13:22	3:23
29	Ś.	Saturnina	7:19	15:29	13:38	4:39
30	C.	Andrzeja, Just.	7:20	15:28	13:57	5:56

1933

GRUDZIEŃ

			Słońca		Księżyca	
			wsch.	zach.	wsch.	zach.
1	P.	Marjusza d.	7:22	15:28	14:24	7:09
2	S.	Bibjany p.	7:23	15:27	15:01	8:17
3	N.	Franciszka Ks.	7:25	15:26	15:51	9:14
4	P.	Barbary	7:26	15:26	16:51	9:59
5	W.	Anastazego	7:27	15:26	18:00	10:31
6	Ś.	Mikołaja bp.	7:29	15:25	19:14	10:54
7	C.	Ambrożego bp.	7:30	15:25	20:27	11:12
8	**P.**	**Niepok. Pocz.**	7:31	15:24	21:40	11:26
9	S.	Leokadji p.	7:32	15:24	22:54	11:38
10	N.	*NMP. Lor.* ☾	7:33	15:24	—	11:48
11	P.	Damazego p.	7:35	15:23	0:09	12:00
12	W.	Aleksandra	7:36	15:23	1:28	12:12
13	Ś.	Łucji p. m.	7:37	15:23	2:51	12:27
14	C.	Teodora m.	7:37	15:23	4:21	12:48
15	P.	Walerjana	7:38	15:23	5:53	13:18
16	S.	Euzebjusza	7:39	15:24	7:21	14:04
17	N.	Łazarza b.	7:40	15:24	8:36	15:13
18	P.	Wiktoryna	7:41	15:24	9:27	16:40
19	W.	Grzegorza bp.	7:42	15:24	10:01	18:14
20	Ś.	*Such.*, Teofila	7:42	15:25	10:24	19:47
21	C.	Tomasza ap.	7:43	15:25	10:41	21:15
22	P.	*Such.*, Zen.	7:43	15:26	10:53	22:37
23	S.	*Such.*, Wikt. ☽	7:44	15:26	11:05	23:56
24	N.	*Wig. Boż. N.*	7:44	15:27	11:17	—
25	**P.**	**Boże Narodz.**	7:45	15:27	11:29	1:13
26	**W.**	**Szczepana m.**	7:45	15:28	11:44	2:29
27	S.	Jana apost.	7:45	15:29	12:02	3:46
28	C.	Młodzianków	7:45	15:30	12:26	4:59
29	P.	Tomasza z K.	7:45	15:31	13:00	6:09
30	S.	Eugenjusza bp.	7:45	15:32	13:46	7:10
31	N.	Sylwestra p.	7:45	15:33	14:42	7:58

1933

Skrócony kalendarz na r. 1934.

Półrocze I.	P	W	Ś	C	P	S	N
Styczeń	**1**	2	3	4	5	**6**	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
Luty				1	**2**	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28				
Marzec				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
Kwiecień							**1**
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30						
Maj		1	2	**3**	4	5	6
	7	8	9	**10**	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	**20**
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	**31**			
Czerwiec					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	**29**	30	

Półrocze II.	P	W	Ś	C	P	S	N
Lipiec							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					
Sierpień			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	**15**	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
Wrzesień						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
Październik	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
Listopad				**1**	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30		
Grudzień						1	2
	3	4	5	6	7	**8**	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	**25**	**26**	27	28	29	30
	31						

Tłuste liczby oznaczają dnie świąteczne.

IMPREZY SPORTOWE
W SEZONIE 1932—33

1932 r.

18. XII. **Zakopane.** Bieg narciarski 10 km. Otwarcie toru wyścigowego, łyżwiarskiego, hokejowego i bobslejowego. — Wyścigi skijöringowe.
22. XII.—2. I. Narciarski marsz raidowy: Krynica-Zwardoń.
26. XII. **Zakopane.** Konkurs skoków na Krokwi.
26—31. XII. **Zakopane.** Międzynarodowy turniej hokejowy.
26. XII. **Wisła.** Bieg sztafet beskidzkich i konkurs skoków.
27—31. XII. **Zakopane.** Centralny związkowy narciarski obóz instruktorski PW i WF dla instruktorów, trenerów i sędziów P. Z. N.
27—31. XII. **Katowice.** Pokazy łyżwiarskie.
29. XII.—7. I. **Zakopane.** Ogólno polskie zawody konne pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.
30. XII. **Zakopane.** Drużynowy konkurs skoków.
31. XII. **Zakopane.** Narciarski bieg sztafetowy 5×10 km o mistrzostwo Polski i puhar Stan. Faechera.
31. XII. **Dol. Chochołowska.** Pogoń za lisem.
31. XII. **Sławsko.** Bieg zjazdowy.
31. XII. **Rozłucz.** Narciarski bieg sztafetowy (3×6 km).

1933 r.

1. I. **Wilno.** Otwarcie sezonu.
1. I. **Sławsko.** Konkurs skoków.
1. I. **Koniaków.** Konkurs skoków.
1—6. I. **Krynica.** Międzynarodowy Turniej Hokejowy.
3. I. **Kraków.** Pokazy łyżwiarskie z udziałem zawodników zagranicznych.
5—8 I. **Zakopane.** Zawody jubileuszowe AZS Kraków (5 — bieg płaski, 6 — skoki, 7 — bieg sztafetowy, juniorów i pań, 8 — bieg zjazdowy).
6—8. I. **Zakopane.** Międzynarodowe zawody łyżwiarskie.
6. I. **Borysław.** Bieg zjazdowy.
7—8 I. **Rozłucz.** Bieg złożony i skoki.
8. I.—12. II. **Zakopane.** Zimowe wyścigi konne.
8. I. **Przemyśl.** Narciarski bieg sztafetowy (3×4 km).
11. I. **Wilno.** Zawody o odznakę narc. P. Z. N.

12—13. I. **Zakopane.** Zawody narciarskie — memorjał śp. por. Woycickiego.
15. I. **Krynica.** Konkurs skoków.
15. I. **Lwów.** Bieg narciarski drużynowy 10 km.
15. I. **Cieszyn.** 40-lecie C. T. Ł. — Mistrzostwo Polski na łyżwach w jeździe parami.
15. I. **Rozłucz.** Konkurs skoków z okazji otwarcia skoczni.
18. I. **Wilno.** Zawody narciarskie.
20. I.—12. II. **W całej Polsce.** Narciarskie mistrzostwa okręgowe.
21.—22. I. **Krynica.** Zawody saneczkowe o mistrzostwo Krynicy.
26—29. I. **Zakopane.** Narciarskie zawody eliminacyjne (50 km, 18 km, pań, sztaf. zjazd, skoki).
29. I. **Drohobycz.** Bieg rozstawny Orów—Drohobycz.
29. I. **Ustroń.** Narciarski marsz raidowy Barania Góra—Równica—Ustroń.
29. I. **Rabka.** Jubileuszowy bieg TTN, Kraków: Turbacz—Rabka.
1. II. **Wilno.** Dzień sztafet narciarskich.
2. II. **W całej Polsce.** Narciarskie zawody młodzieży o odznakę za sprawność.
2. II. **Sianki.** Bieg rozstawny Sianki—Turka.
2—8. II. **Katowice.** Mistrzostwo Polski w hokeju na lodzie.
2—5. II. **Zakopane.** Igrzyska Zimowe Makkabi: „Makkabiada".
2—5. II. **Wisła.** Akademickie Mistrzostwa Narciarskie.
2—5. II. **Poznań, Bydgoszcz, Grudziądz, Toruń.** Pokazy łyżwiarskie
4—5. II. **Lwów.** Zawody narciarskie w biegu złożonym.
2—10. II. **Wzdłuż Karpat.** II. Rajd Kolejowo Narciarski.
4—5. II. **Krynica.** Międzynarodowe zawody saneczkarskie o mistrzostwo Polski.
4—5. II. **Rozłucz.** Narciarski bieg juniorów, pań, zjazdowy, kombinowany i konkurs skoków.
5. II. **Zakopane.** Jubileuszowy bieg zjazdowy TTN na Kalatówkach.
6—7. II. **Łupków.** Zawody narciarskie.
8. II. **Wilno.** Zawody o odznakę za sprawność P. Z. N.
12. II. **Szczawnica.** Konkurs skoków na Jarmucu.
12. II. **Rabka.** Konkurs skoków na Grzebieniu.
12. II. **Bielsko.** Mistrzostwo Polski na łyżwach w jeździe figurowej pań i panów.

12\. II. **Przemyśl.** Biegi narciarskie.
12—17. II. Międzymiastowy turniej hokejowy.
15—25. II. Narciarska wędrówka drużynowa S. N. Polskiej Y. M. C. A., o puhar dr. Z. Grabowskiego.
18—19. II. **Warszawa.** Mistrzostwo Polski w jeździe szybkiej.
17—20. II. **Zakopane. Międzynarodowe Zawody Narciarskie o Mistrzostwo Polski i Mecz Narodów Słowiańskich** (17 — sztafeta 5 × 10, 18 — bieg pań i 18 km, 19 — skoki, 20 — bieg 50 km).
18—19. II. **Kraków.** Zawody łyżwiarskie młodzieży w jeździe figurowej na łyżwach.
19\. II. **Włodzimierz Wołyński.** Narciarski bieg międzyklubowy.
19\. II. **Rozłucz.** Konkurs skoków.
21\. II.—1. III. **Wzdłuż Karpat.** III. Rajd Kolejowo Narciarski.
22\. II. **Wilno.** Zawody narciarskie.
26\. II. **Truskawiec.** Bieg narciarski i konkurs skoków.
25\. II. **Zakopane.** Automobilowa jazda zimowa: Kraków-Zakopane.
26\. II. **Zakopane.** Automobilowy wyścig torowy.
25—26. II. **Nowogródek.** Zawody narciarskie o Mistrzostwo Związku Strzeleckiego — północny wschód.
25—26. II. **Wisła.** Zawody narciarskie o Mistrzostwo Podokręgu Śląskiego Związku Strzeleckiego.
25—26. II. **Krynica.** Zawody narciarskie o mistrzostwo Okręgu Krakowskiego Związku Strzeleckiego.
1\. III. **Wilno.** Narciarski bieg z przeszkodami.
5\. III. **Zakopane.** Bieg zjazdowy i slalom o mistrzostwo Polski.
5\. III. **Włodzimierz Wołyński.** Wołyński bieg narciarski.
5\. III. **Sławsko.** Bieg zjazdowy.
5\. III. **Lwów.** Ogólno-polskie zawody narciarskie Ż. K. S. Hasmonea.
5\. III. **Sianki-Rozłucz.** Narciarski bieg rozstawny 4 × 10 km.
10—12. III. **Zakopane.** Mistrzostwa strzeleckie Tatr i Zakopanego w konkurencji międzynarodowej.
10—12. III. **Zakopane.** Zawody narciarskie o mistrzostwo Związku Strzeleckiego — południe.
12\. III. **Worochta.** Bieg narciarski i skoki.
19\. III. **Zakopane.** Narciarski mecz międzyklubowy.

ORGANIZACJA POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

Polski Związek Narciarski jest zrzeszeniem organizacyj narciarskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, dla pracy około rozwoju narciarstwa.

Siedziba i adres: Polski Związek Narciarski, Kraków ul. **Studencka** 27, I. p. *Tel. 138-55.* skrót telegraficzny: Skipol Kraków. Konto P.K.O. Nr. 400.225. *Sekretarjat czynny* w dni powszednie z wyjątkiem sobót od 18—20-ej.

Władze i instytucje Polskiego Związku Narciarskiego: **Rada Narciarska**: Prezes: Inż. Aleksander Bobkowski (Kraków, pl. Matejki 12. tel. 124-58); I. Viceprezes: Dr. Aleksander Fredro-Boniecki (Kraków, ul. Sobieskiego 16c, tel. 101-99); II. Viceprezes: Pułkownik Franciszek Wagner (Zakopane, „Orbis"); Sekretarz: Dr. Henryk Szatkowski (Kraków, Al. Słowackiego 46, tel. 104-43); zastępca sekretarza: Hugo Grosman (Kraków, ul. Wolska 19, tel. 104-04); Skarbnik: Dyr. Zygmunt Bieżeński (Kraków, pl. Kossaka 3, tel. 104-22, 166-62); Członkowie: red. Stanisław Faecher (Kraków Grottgera 2, tel. 126-01, 150-60), Mjr. Stanisław Kurcz (Wilno, ul. Kasztanowa 3/11), Jan Lipowczan, (Katowice ul. Król. Jadwigi 4), kpt. Roman Łoteczka (Chrzanów Kasa Chorych, tel. 53), Dr. Bolesław Macudziński (Kraków, Wenecja 1, tel. 157-22, 180-80), prof. Dr. Zygmunt Klemensiewicz (Lwów, Nabielaka 55, tel. 5610), Józef Openhaim (Zakopane, ul. Piłsudskiego 70, tel. 607), Inż. Aleksander Schiele (Warszawa, Aleja Róż 5, tel. 851-15), Inż. Kazimierz Schiele (Zakopane, Kasprusie, tel. 413), Inż. Tadeusz Stobiecki (Lwów, ul. Asnyka 2), Dr. Kazimierz Harhat--Załuski (Kraków, ul. Juljusza Lea 5a, tel. 171-10, 139-91).

Zarząd Główny: Przewodniczący: Inż. Aleksander Bobkowski, zastępca: Dr. Aleksander Fredro-Boniecki, sekretarz: Dr. Henryk Szatkowski, skarbnik: Dyr. Zygmunt Bieżeński, członkowie: Stanisław Faecher, Hugo Grosman, Roman Łoteczka, Dr. Bolesław Macu-

dziński, Dr. Kazimierz Harhat-Załuski. (Adresy jak wyżej pod rada narciarska).

Komisja Rewizyjna: Edward Güntner (Katowice, ul. Królowej Jadwigi 4 — Śl. Kl. Narc.), Juljusz Wierucki (Warszawa, Powązki, Tatarska 6, tel. 1166-45), Kazimierz Zieliński (Kraków, ul. Krowoderska 8, Y.M.C.A.). Zastępcy: Stefan Kormicki (Kraków, ul. Kornela Ujejskiego 3), Jarosław Chełmiński (Warszawa, ul. Hoża Nr. 27).

Komisja Sportowa: Przewodniczący: Hugo Grosman (Kraków, ul. Wolska 19, tel. 104-04), zastępca: Stanisław Faecher (Kraków, ul. Grottgera 2, tel. 126-01, 150-60), sekretarz: mgr. Stanisław Breuer (Kraków, ul. Krakusa 15), skarbnik: Dr. Ignacy Cieszyński (Kraków, ul. Studencka 27, tel. 138-55), członkowie: Dr. Jan Dorawski (Kraków, ul. Sobieskiego 3, tel. 133-63), kpt. Roman Loteczka (Chrzanów, tel. 53), Ignacy Bujak (Zakopane, Dworzec Tatrzański), Dr. Jakób Merunowicz (Kraków, Ziemiańska, tel. 167-73), Dr. Kazimierz Harhat-Załuski (Kraków, ul. Juljusza Lea 5a, tel. 171-10, 139-91).

Kapitan sportowy: Stanisław Faecher (Kraków, ul. Grottgera 2, tel. 126-01, 150-60).

Komisja Turystyczna: Przewodniczący: Stanisław Faecher (adres j. w.), sekretarz: Inż. Tadeusz Ramza (Kraków, ul. Lubelska 15), członkowie: Dr. Jan K. Dorawski (Kraków, ul. Sobieskiego 3), prof. Dr. Zygmunt Klemensiewicz (Lwów, Nabielaka 55), kpt. Roman Loteczka (Chrzanów, Kasa Chorych, tel. 53), Inż. Kazimierz Schiele (Zakopane, Kasprusie, tel. 413), Dr. Marjan Schoenowitz (Katowice, Urząd Wojewódzki), Dr. Kazimierz Harhat-Załuski (Kraków, ul. Jul. Lea 5a, tel. 171-10, 139-91).

Komisja saneczkarska P. Z. N. Przewodniczący: Roman Loteczka (Chrzanów).

Komisja Wydawnicza: Stanisław Faecher (Kraków, adres j. w.).

Referat prasowy: Dr. Zbigniew Grabowski (Kraków, ul. Konarskiego 22, tel. 150-60).

ADRESY OKRĘGOWYCH ZWIĄZKÓW NARCIARSKICH I WSZYSTKICH TOWARZYSTW ZRZESZONYCH

I. Adresy Okręgowych Związków Narciarskich (O. Z. N.)

Nr. I. Warszawski Okręgowy Związek Narciarski (W. O.Z.N.) — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 32, (lokal W.K.N.).
Nr. II. Wileński Okręgowy Związek Narciarski (Wil.O. Z.N.) — Wilno, ul. A. Mickiewicza, 30, m 7. p. J. Nieciecki, tel. 1378.
Nr. III. Lwowski Okręgowy Związek Narciarski (L.O. Z.N.) — Lwów, Mikołaja 23.
Nr. IV. Podhalański Okręgowy Związek Narciarski (P. O.Z.N.) — Zakopane, skrytka poczt. 167.
Nr. V. Krakowsko-Śląski Okręgowy Związek Narciarski (Krak.-Śl.O.Z.N.) — Kraków, Krowoderska 8, Polska Y.M.C.A.
Nr. VI. Krynicki Okręgowy Związek Narciarski (K.O. Z.N.) — Krynica, Dom Zdrojowy.

II. Adresy Towarzystw należących do P. Z. N.

(Cyfra rzymska w nawiasie oznacza przynależność okręgową. I = warszawski, II = wileński, III = lwowski, IV = podhalański, V = krakowsko-śląski, VI = krynicki).

1. (III) Karpackie Towarzystwo Narciarzy — Lwów, pl. Marjacki 6—7.
2. (V) S. N. Akademickiego Związku Sport. — Kraków, Tad. Kościuszki 12.
3. (V) Tatrzańskie Towarzystwo Narciarzy — Kraków. Jagiellońska 11.
4. (IV) S. N. Polsk. Tow. Tatrzańskiego — Zakopane, Dworzec Tatrzański.
5. (III) S. N. I. L. K. S. „Czarni„ — Lwów, ul. Mochnackiego 17.

6. (V) Wintersportclub des Beskidenvereines — Bielsko, Wzgórze, 14.
7. (III) S. N. L. K. S. „Pogoń“ — Lwów, Rutowskiego 23.
8. (V) S. N. przy Śl. Oddz. P. T. T. „Watra“ — Cieszyn, Hoenheisera 9, p. Adam Sabela.
9. (I) Warszawski Klub Narciarski — Warszawa, Krakowskie Przedmieście 32.
10. (I) S. N. Akad. Zw. Sportowego — Warszawa, Akademicka 5.
11. (IV) O. N. Tow. „Sokół“ — Zakopane, Gmach Sokoła.
12. (V) K. N. przy Oddz. Babiogórskim P. T. T. — Żywiec.
13. (V) Żyd. Tow. Tur. Narc. „Makkabi“ — Bielsko, Skrytka poczt. 311.
14. (III) S. N. Akademickiego Zw. Sportowego — Lwów, Marszałkowska 1, Nowy Uniwersytet.
15. (V) S. N. Wojsk. Kl. Sp. 3 p. s. p. — Bielsko-Biała.
16. (I) S. N. Wojsk. Kl. Sp. „Unja“ — Lublin — 2 Dyw. Żand. - Wieniawska 6, m. 10, por. Piotr Myśliński.
17. (III) S. N. Lwowsk. Kl. Sp. „Lechja“ — Lwów. 5 Dyw. Żand., ul. Ochronek 4, kpt. Rudolf Klemens.
18. (V) Śląski Klub Narciarski — Katowice, ul. Król. Jadwigi 4.
19. (III) Przemyskie Tow. Narciarzy — Przemyśl, Słowackiego 14.
20. (IV) S. N. Tow. Sp. „Wisła“ — Zakopane, skr. poczt. 175.
21. (II) S. N. Akad. Zw. Sportowego — Wilno, ul. św. Jana 10.
22. (VI) S. N. Oddz. P. T. T. „Beskid“ — Nowy Sącz, Szwedzka 5.
23. (VI) Krynicki Klub Narciarski — Krynica-Zdrój, Dom Zdrojowy.
24. (III) S. N. Oddz. Stanisławowskiego P. T. T. — Stanisławów, ul. Sapieżyńska L. 30.
25. (I) S. N. Poznańsk. Oddz. P. T. T. — Poznań, Chełmońskiego 8, Dr. Smoluchowski.
26. (V) S. N. Rob. Kl. Sp. „Legja“ — Kraków, Kremerowska 8, p. Stanisław Kotarba.
27. (IV) S. N. Związku Strzeleckiego — Zakopane, Skrytka poczt. 158.
28. (V) Śląski Klub Narciarski — Rybnik, skr. poczt. 7.

29. (III) S. N. Klubu Tenisowego 1924 — Lwów, Sykstuska 29, p. Goldmanowa.
30. (III) S. N. Kl. Sp. 6 Pułku Lotniczego — Skniłów, p. Sygniówka (Lwów).
31. (V) S. N. Tow. Gimn. „Sokół" — Żywiec.
32. (V) S. N. Tow. Sp. „Koszarawa" — Żywiec, Bron. Ochoński, kasjer pocztowy, Biała, k. Bielska.
33. (V) S. N. Ż. K. S. „Makkabi" — Kraków, skrytka poczt. 372.
34. (V) Skiabteilung des Deutsch. Alpenvereines — Katowice, Wita Stwosza 6.
35. (I) S. N. Warszawskiego Klubu Wioślarek — Warszawa, Krak. Przedmieście 32, m. 27.
36. (V) S. N. przy Kole Bielskim Oddz. Babiog. P. T. T. Biała, Graniczna 5, p. W. Zajączek.
37. (I) S. N. Ż. T. G. S. „Makkabi" — Warszawa, Nalewki 2/a.
38. (V) S. N. Zw. Młodz. Chrześć. (Y. M. C. A.) — Kraków, Krowoderska 8.
39. (V) S. N. Akad. Zw. Sport. — Cieszyn, Miarki 24.
40. (II) S. N. Wojsk. Kl. Sp. „Pogoń" — Wilno, Dow. Obszaru Warownego, starszy sierż. Drewnowski.
41. (II) S. N. Policyjnego Klubu Sport. — Wilno, Ostrobramska 6.
42. (II) S. N. Wojsk. Kl. Sp. 1 p. p. Leg. — Wilno, Koszary I Bryg. Leg.
43. (II) S. N. Kl. Sp. 21 Baonu K. O. P. — Niemenczyn.
44. (III) S. N. Grodzieńsk. Kl. Sp. „Cresovia" — Grodno.
45. (V) Towarzystwo Narciarskie w Mościcach — Mościce ad Tarnów, Państw. Fabr. Związk. Azot. Inż. Tad. Barzykowski.
46. (I) S. N. Akadem. Zw. Sportowego — Gdańsk-Wrzeszcz, Heeresanger 11!a.
47. (V) S. N. Tow. Gimn. „Sokół" — Chrzanów, Fabr. Lokomotyw, Stan. Loegler.
48. (I) S. N. Oddz. Warsz. Tow. Krajoznawcz. — Warszawa, Karowa 31.
49. (IV) S. N. Wileńskiego Tow. Wiośl. — Wilno, Mickiewicza 15.
50. (IV) S. N. Ż. K. S. „Hagibor" — Nowy Targ, Ludźmierska 11, p. Freyówna.
52. (III) S. N. Sokół Macierz — Lwów, Zimorowicza 8.
53. (I) S. N. Kl. Sp. „Rodzina Wojskowa" — Warszawa, Al. Szucha 14/16.

55. (I) Podlaski Klub Narciarski — Biała Podlaska, ul. Samolotowa 3, woj. Lubelskie.
56. (I) S. N. Żyd. Akad. Koło Miłośn. Kraj. — Warszawa, Elektoralna 8, tel. 249.03.
57. (I) S. N. Związku Młod. Wiejskiej — Warszawa, Raszyńska 58, m. 18. p. Adam Miłobędzki.
58. (V) S. N. Tow. Sp. „Wisła" — Kraków, Wielopole.
59. (I) S. N. Akad. Zw. Sportowego — Poznań, Zamek.
60. (V) Wintersportverein —'Katowice, Dyrekcyjna 10.
61. (III) S. N. Drohobycko-Borysł. Oddz. P. T. T. — Drohobycz 2, „Polmin" — inż. Marjan Kozłowski.
62. (V) S. N. Tow. Tur. „Przyjaciele przyrody w Polsce" — Bielsko, Śląsk Cieszyński, restaur. „Tivoli".
63. (V) O. N. „Sokoła" — Brzeszcze, pow. Oświęcim.
64. (I) S. N. Żyd. Tow. Krajoznawcze. — Warszawa, ul. Królewska 51.
65. (V) S. N. Kolejowego Przysp. Wojsk. — Kraków, pl. Matejki 12, Dyrekcja Kolejowa.
66. (VI) S. N. Kółka Sport. „Krynica" — Krynica-Zdrój.
67. (V) S. N. Oddziału Tarnowsk. P. T. T. — Tarnów, III gimn., Nowy Świat.
68. (V) S. N. Żyd. Akad. Koła Miłośn. Kraj. — Kraków, M. Dortheimer, ul. Andrzeja Potockiego 9.
69. (V) O. N. Sokoła — Jordanów.
70. (II) S. N. Tow. prac. kol. „Ognisko" — Wilno, Mickiewicza 30, m. 7, Jar. Nieciecki.
71. (VI) S. N. Kolej. Przysp. Wojsk. — Limanowa, Dworzec Kolejowy.
72. (III) S. N. Tow. Strzeleckiego — Sambor, dom P. W.
73. (IV) S. N. Kolej. Przysp. Wojsk. — Zakopane.
74. (I) S. N. Zw. Urzędn. Stow. „Zjednoczenie" — Warszawa, Gal. Luks. Senat. 29, lokal Zrzesz. Prac. Banku Pol.
75. (V) S. N. Kl. Sport. „Jutrzenka" — Kraków, ul. Lubelska 23, p. Marceli Leinkram.
76. (III) S. N. Koła Miejsc. Oddz. Stanisł. P. T. T. — Skole.
77. (VI) S. N. Oddz. Zw. Strzeleckiego — Nowy Sącz, Długosza 42.
78. (I) S. N. Żyd. Tow. Kraj. (Oddz. w Zagł. Dąbrow.) — Będzin, pl. 3-Maja 4.
79. (V) S. N. Ż. T. G. S. „Makkabi" — Żywiec II.
80. (V) S. N. Kl. Sp. „Beskid"—Andrychów, Małopolska.
81. (III) S. N. Wojsk. Kl. Sp. 2 p. s. p. — Sanok.

2. (III) S. N. Oddziałowego Koła Sp. 27 pal — Włodzimierz.
83. (I) S. N. Żeglarskiego Związku — Warszawa, Czerniakowska 195.
84. (I) S. N. Tow. Gimn. „Sokół" im. Grażyny — Warszawa, Chopina 17, m. 6, p. Paschalisówna.
85. (III) S. N. Ż. T. G. „Dror" — Lwów, Kościuszki 18, p. Horowitz Oswald.
86. (VI) S. N. Związku Strzeleckiego — Krynica-Zdrój.
87. (V) S. N. P. T. G. „Sokół" — Jaworzno, pow. Chrzanów.
88. (III) S. N. Żyd. Koła Miłośn. Kraj. — Lwów, Lindego 10.
89. (V) Jastrzębski Klub Narciarski — Jastrzębie-Zdrój Górny Śląsk.
90. (V) S. N. Ż. K. S. „Makkabi" — Nowy Targ, Rynek 38, p. Irena Vorzimmerówna.
91. (IV) S. N. Ż. K. S. „Makkabi" — Zakopane, Skrytka poczt. 110.
92. (III) S. N. Ż. K. S. „Hasmonea" — Lwów, Rynek 29.
93. (V) S. N. Ż. T. G. S. „Makkabi" — Andrychów, Adolf Stamberger
94. (I) S. N. Polskiego Tow. Krajoznawcz. — Bydgoszcz, Libelta 5.
95. (V) S. N. Przy Ognisku Kolej. Przysp. Wojsk. — Stróże.
96. (III) S. N. Przy Ognisku Kolej. Przysp. Wojsk. — Lwów, Józef Piotrowicz, Zarząd Magaz. Zasob.
97. (I) S. N. Tow. Wioślarskiego — Warszawa, Foksal 19.
98. (V) Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa — Kraków, Studencka 27.
99. (I) Harcerski Klub Narciarski — Warszawa, Zielna 35, m. 9.
100. (IV) S. N. Ogniska Związku Podhalan — Rabka-Zdrój, p. Władysław Bala, Urząd gminny.
101. (V) S. N. Wojsk. Klubu Sportowego — Cieszyn.
102. (V) Towarzystwo Wioślarsko-Narciarskie — Kraków Urzędnicza 30, Dr. Bolesław Luster.

UPRAWNIENIA NARCIARZY ZRZESZONYCH W P. Z. N.

Członkowie Klubów zrzeszonych w Polskim Związku Narciarskim, korzystają z uprawnień, jakie dany klub dla swych członków, wyjedna, a ponadto z następujących **przywilejów:**

1) na podstawie **legitymacji P. Z. N. (czarnej)** zaopatrzonej w nalepkę ważności na dany sezon:

a) **ze zniżki** 33 i 1/3% na kolejach na t. zw. **„szlakach narciarskich“** w wszystkich klasach i pociągach — **w ciągu sezonu zimowego** (od 1 grudnia do 30 kwietnia) podczas przejazdów sportowych lub turystycznych — z nartami.

b) **ze zniżki** 33 i 1/3% na kolejach na t. zw. **„szlakach turystycznych“** w wszystkich klasach i pociągach — **w ciągu całego roku bez przerwy** — podczas przejazdów turystycznych.

c) z możności nabycia biletu kuponowego „1000 **kilometrów dla narciarzy“** na t. zw. szlakach narciarskich— **w ciągu sezonu zimowego** (od 1 grudnia do 30 kwietnia) dla przejazdów sportowo turystycznych z nartami.

2) na podstawie **legitymacji turystycznej P. Z. N. (żółtej)** zaopatrzonej w nalepkę ważności na sezon bieżący oraz w wizę władzy administracyjnej I instancji i najbliższego Konsulatu Republiki Czechosłowackiej:

a) z uprawnień wynikających z **konwencji turystycznej** zawartej z Czechosłowacją t. j. swobodnego **przekraczania granicy polsko-czechosłowackiej** i swobodnego poruszania się w pasie turystycznym.

b) z 25% **zniżki na kolejach czechosłowackich** w pasie turystycznym o ile liczba uczestników wycieczki, wynosi **10 osób.**

3) Ponadto członkowie korzystają na podstawie legitymacji P. Z. N. **z ulg w schroniskach,** należących do towarzystw zrzeszonych w P.Z.N. i z ulg przy nabywaniu wydawnictw związkowych.

4) **Każdy członek zrzeszony w P. Z. N.** wykupujący nalepkę ważności na dany sezon otrzymuje **bezpłatnie Informacyjny Kalendarz Narciarski,** wydawany przez Polski Związek Narciarski.

JAK TOWARZYSTWO MOŻE ZOSTAĆ CZŁONKIEM POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

Członkiem Polskiego Związku Narciarskiego może zostać **jedynie Towarzystwo, Sekcja, Koło** lub **Oddział Narciarski.** Kto więc chce korzystać z uprawnień, jakie zapewnia Polski Związek Narciarski, winien wpisać się do któregokolwiek towarzystwa, zrzeszonego w Polskim Związku Narciarskim.

Towarzystwo pragnące zrzeszyć się w Polskim Związku Narciarskim musi spełniać **następujące warunki**:

Towarzystwo musi liczyć **conajmniej** 10 **członków** w tych miejscowościach, w których **niema żadnego** innego towarzystwa narciarskiego, oraz **conajmniej** 25 **członków** w tych miejscowościach gdzie **istnieje** już towarzystwo należące do P.Z.N.

Aby zostać członkiem zwyczajnym P.Z.N. (klub narciarski, sekcja lub oddział narciarski innego sportowego lub turystycznego towarzystwa, względnie koło narciarskie — szkolne, wojskowe i t.p.) należy zwrócić się do **sekretarjatu** Zarządu Głównego Polskiego Związku Narciarskiego **(Kraków, ul. Studencka 27 I. p.)** o deklarację przystąpienia do Związku oraz o statut Związku. **W deklaracji i statucie** uwidocznione są szczegółowo **warunki przyjęcia do Związku.**

Wypełnioną deklarację w raz z wymaganemi załącznikami należy przedłożyć w właściwym zarządzie **Okręgowego Związku Narciarskiego**, który prośbę taką opinjuje. Ostatecznego przyjęcia dokonuje na wniosek Zarządu Głównego, **Rada Narciarska P. Z. N.**

MISTRZOWIE POLSKI W NARCIARSTWIE W LATACH 1920—1932

Rok 1920

Mistrz Polski: **Franciszek Bujak,** SNPTT. Zakopane

Rok 1921

Mistrz Polski: **Franciszek Bujak,** SNPTT. Zakopane
Bieg seniorów: S. Zubek, SNPTT. Zakopane
Skoki seniorów: A. Rozmus, SNPTT. Zakopane
Bieg pań: E. Ziętkiewiczowa, SNPTT. Zakopane

Rok 1922

Mistrz Polski: **Andrzej Krzeptowski I.,** SNPTT. Zakop.
Bieg seniorów: A. Krzeptowski I., SNPTT. Zakopane
Skoki seniorów: A. Rozmus, SNPTT. Zakopane

Rok 1923

Mistrz Polski: **Andrzej Krzeptowski I.,** SNPTT. Zakop.
Bieg seniorów: H. Mückenbrunn, SNPTT. Zakopane
Skoki seniorów: A. Krzeptowski I., SNPTT. Zakopane

Rok 1924

Mistrz Polski: **Henryk Mückenbrunn,** SNPTT. Zakop.
Bieg 15 km: A. Krzeptowski I., Sokół. Zakopane
Skok prosty: H. Mückenbrunn, SNPTT. Zakopane
Bieg pań: W. Dubieńska, AZS. Kraków

Rok 1925

Mistrz Polski: **Henryk Mückenbrunn,** SNPTT. Zakop.
Bieg 15 km: W. Gąsienica, SNPTT. Zakopane
Skok prosty: H. Mückenbrunn, SNPTT. Zakopane
Bieg pań: E. Ziętkiewiczowa, SNPTT. Zakopane

Rok 1926

Mistrz Polski: **Franciszek Wende,** HDW. Czechosłow.
Bieg 16 km: O. Nemecky, CSL. Czechosłowacja
Skok prosty: F. Wende, HDW. Czechosłowacja
Bieg pań: J. Loteczkowa, KTN. Lwów
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane

Rok 1927

Mistrz Polski: **Ottakar Nemecky,** CSL. Czechosłowacja
Bieg 18 km: V. Novak, CSL. Czechosłowacja
Bieg 50 km: F. Bujak, SNPTT. Zakopane
Skok otwarty: F. Wende, HDW. Czechosłowacja

Bieg pań: J. Loteczkowa, KTN. Lwów
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane

Rok 1928

Mistrz Polski: **Bronisław Czech,** SNPTT. Zakopane
Bieg 18 km: O. Nemecky, CSL. Czechosłowacja
Bieg 50 km: O. Nemecky, CSL. Czechosłowacja
Skok otwarty: B. Czech, SNPTT. Zakopane
Bieg pań: J. Loteczkowa, KTN. Lwów
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane

Rok 1929

Mistrz Polski: **Hans Vinjarengen,** Norwegja
Bieg 18 km: V. Saarinen, Finlandja
Bieg 50 km: A. Knuttilla, Finlandja
Skok otwarty: S. Ruud, Norwegja
Bieg pań: B. Staszel Polankowa, Sokół. Zakopane
Bieg zjazdowy: B. Czech, SNPTT. Zakopane
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane

Rok 1930

Mistrz Polski: **Karol Szostak,** SNPTT. Zakopane
Bieg 18 km: Z. Motyka, Wisła. Zakopane
Bieg 50 km: Z. Motyka, Wisła. Zakopane
Skok otwarty: F. Cukier, Sokół. Zakopane
Bieg pań: B. Staszel Polankowa, Sokół. Zakopane
Bieg zjazdowy: W. Suleja, SNPTT. Zakopane
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane

Rok 1931

Mistrz Polski: **Antonin Barton,** CSL. Czechosłowacja
Bieg 18 km: A. Barton, CSL. Czechosłowacja
Bieg 50 km: Z. Motyka, Wisła. Zakopane
Skok otwarty: S. Schwab, Austrja
Bieg pań: B. Staszel Polankowa, Sokół. Zakopane
Bieg zjazdowy: St. Marusarz, SNPTT. Zakopane
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane

Rok 1932

Mistrz Polski: **Stanisław Marusarz,** SNPTT. Zakop.
Bieg 18 km: W. Berych, SNPTT. Zakopane
Bieg 50 km: W. Berych, SNPTT. Zakopane
Skok otwarty: St. Marusarz, SNPTT. Zakopane
Bieg pań: Z. Stopkówna, SNPTT. Zakopane
Bieg zjazdowy: W. Suleja, SNPTT. Zakopane
Bieg rozstawny: Drużyna SNPTT. Zakopane.

ODZNAKA ZA SPRAWNOŚĆ

Każdy narciarz i narciarka winni starać się o zdobycie narciarskiej odznaki za sprawność. Odznaka za sprawność, jest **zaszczytnem odznaczeniem** przyznawanem przez Polski Związek Narciarski na znak uznania za pracę około podniesienia **wychowania fizycznego w zakresie narciarstwa.**

Wielka ilość odznak za sprawność na piersiach polskich narciarzy świadczyć będzie najlepiej o kulturze fizycznej ogółu narciarzy.

Normy zdobycia odznaki są przystępne i dostosowane do warunków wieku. Odznaka nie wymaga koniecznie doskonalenia się i rekordu, lecz zmierza do utrzymania sprawności do jak najpóźniejszego wieku.

Początek zdobycia odznaki jest bardzo łatwy, zdobyć więc ją i przejść wszystkie jej stopnie może i powinien prawie każdy narciarz i prawie każda narciarka.

Do chwili obecnej około 11.000 narciarzy ubiegało się o odznakę za sprawność.

REGULAMIN
ODZNAKI ZA SPRAWNOŚĆ
Polskiego Związku Narciarskiego

zatwierdzony na wniosek K. S. P. Z. N. na posiedzeniu Zarządu Głównego 26 październ'ka 1926 r. i uzupełniony przez Zarząd Główny według propozycji W. Z. D. z 1 czerwca 1929 r., według zarządzeń Komisji Sportowej P. Z. N. w ciągu roku 1930, biegiem wojskowym ze strzelaniem 21 grudnia 1930 r. oraz według opinji Rady Narciarskiej z 11 września 1932 r.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Polski Związek Narciarski przyznaje odznakę za sprawność jako uznanie za pracę zmierzającą do podniesienia wychowania fizycznego w zakresie narciarstwa.

§ 2. Celem odznaki jest:

1. Budzenie jak najszerszego zainteresowania do ćwiczeń na nartach.
2. Zachęcanie młodzieży do racjonalnego uprawiania sportu narciarskiego.
3. Utrzymanie sprawności narciarskiej do jak najpóźniejszego wieku.

§ 3. Do ubiegania się o odznakę dopuszczony jest każdy **nieposzlakowany obywatel polski,** który ukończył 18 rok życia i spełnił niżej podane warunki w zakresie sprawności narciarskiej.

Prócz tego dopuszczoną jest do ubiegania się o osobną odznakę młodzież w wieku 12—18 lat, spełniająca warunki w zakresie sprawności narciarskiej, przewidziane dla młodzieży.

§ 4. Kierownictwo rozdziału i ewidencji odznaki zastrzeżone jest Zarządowi Głównemu P. Z. N., który ponadto czuwa, by:

1. odznaka była zawsze wysoko ceniona wśród ogółu,
2. osiągnięcie przewidzianych regulaminem warunków otrzymania odznaki było zawsze jak najbardziej rzetelne,
3. by warunki uzyskania odznaki dostosowywano do rozwoju narciarstwa.

§ 5. Odznaka ma następujące kategorje i stopnie:

Kategorja I. Dla mężczyzn i kobiet — stopnie: bronzowy, srebrny i złoty.

Kategorja II. Dla młodzieży — stopnie bronzowy, srebrny i złoty.

Rysunek odznaki dla obu kategoryj i wszystkich stopni jest jednakowy, przyczem wymiary odznaki dla młodzieży są o jedną trzecią mniejsze od wymiaru odznaki dla starszych.

§ 6. Posiadacz odznaki otrzymuje od Związku legitymację odznaki, względnie zaświadczenie na legitymacji członkowskiej.

Wolno nosić odznakę tylko najwyższego posiadanego stopnia.

§ 7. Zarząd Główny PZN. ma prawo nieudzielenia, względnie odebrania odznaki, tym wszystkim spełniającym warunki osobom, które:

1. zostały dożywotnio zdyskwalifikowane,
2. działają na szkodę Związku,
3. którym udowodniono przekroczenia natury etycznej.

§ 8. Nazwiska odznaczonych i ich przynależność klubowa wraz z wynikami są podane zapomocą oficjalnego komunikatu i prasy do ogólnej wiadomości.

II. Zasady ubiegania się o odznakę.

§ 9. Konkurencja o odznakę odbywać się może:

1. podczas specjalnie dla konkurencji o odznakę organizowanych imprez,
2. podczas oficjalnych zawodów narciarskich w kraju,
3. podczas zawodów zagranicznych (w tym wypadku nieodzownem jest zaświadczenie danego Związku narciarskiego, stwierdzające prawdziwość danych).

§ 10. Szlaki biegów muszą być **dokładnie wymierzone i wyznaczone** oraz odpowiadać warunkom regulaminu zawodów P. Z. N., przyczem start i meta muszą znajdować się w jednem miejscu. Zarząd Główny P. Z. N. ma prawo ukarać Towarzystwo urządzające konkurencję o odznakę, odebraniem prawa organizowania tej konkurencji w przyszłości, gdyby warunki zawodów były nieodpowiednie. W większych ośrodkach narciarskich konkurencja o narciarską odznakę za sprawność odbywa się na stałych trasach ustalonych przez K. S. P. Z. N.

§ 11. Konkurencję urządza Towarzystwo należące do P. Z. N. względnie organizacja, która otrzyma mandat od P. Z. N. (K. S. P. Z. N.).

§ 12. Dla ważności konkurencji o odznakę nieodzowną jest **obecność przynajmniej dwóch sędziów okręgowych P. Z. N.** (z wyjątkiem zawodów zagranicznych). Wyniki mają być bezzwłocznie podane do wiadomości **Komisji Sportowej P. Z. N.**, która przeprowadza ich weryfikację, zaciąga do kart ewidencyjnych i wydaje odznaki.

§ 13. **Odznakę zdobyć można tylko raz w roku narciarskim** (kilkakrotne próby są dopuszczalne). Zdobywanie odznaki możliwem jest tylko według kolejności stopni, których przeskakiwać nie można. Konkurencja zaczyna się od zdobycia odznaki bronzowej.

§ 14. **Badanie lekarskie uczestników konkurencji jest obowiązujące.**

III. Warunki zdobycia odznaki za sprawność.

Odznaka dla starszych

§ 15. *Narciarze* w wieku: 1) 18—31 lat (włącznie), 2) 32—39 lat (włącznie), 3) 40—49 lat (włącznie), 4) 50—59 lat (włącznie), 5) 60 lat i więcej, ubiegają się o odznakę kategorji I-szej wszystkich stopni na podstawie warunków zebranych w tabeli (p. str. 36 i 37). Wystarczy spełnić tylko jeden z podanych warunków, których wybór jest dowolny.

Narciarze w wieku 18 do 50 lat mogą zdobyć odznakę także na podstawie biegu wojskowego ze strzelaniem (p. rozdz. IV).

§ 16. *Narciarki* ponad 17 lat ubiegają się o odznakę za sprawność kategorji I-szej, wszystkich stopni na podstawie warunków wykazanych w następującej tabeli:

Bieg 8 km w terenie pagórkowatym	17—29 lat	30—39 lat	40 lat i więcej
Bronzowa odznaka. Należy osiągnąć:	1:12:00	1:22:00	1:30:00
Srebrna odznaka[1]). Należy osiągnąć:	1:00:00	1:14:00	1:22:00
Złota odznaka[2]). Należy osiągnąć:	0:52:00	1:08:00	1:14:00

[1]) Można także zdobyć przez trzykrotne powtórzenie norm wymaganych dla odznaki bronzowej.

[2]) Można także zdobyć przez trzykrotne powtórzenie norm wymaganych dla odznaki srebrnej.

§ 17. *Odznaka dla młodzieży.*

O odznakę kategorji II-giej dla młodzieży ubiegają się następujące klasy młodzieży: 1) Młodsi 12—14 lat, 2) Junjorzy 15—17 lat, 3) Dziewczęta 12 i 13 lat, 4) Dziewczęta 14—16 lat.

A) *Młodsi 12—14 lat*: Odznakę bronzową zdobyć mogą młodsi 12—14 lat, jeżeli łącznie: a) w biegu 4 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 40 min., oraz b) na małej skoczni osiągną skok bez upadku 8 m długi.

Odznakę srebrną dla młodzieży zdobyć mogą młodsi, jeżeli trzykrotnie (każdorazowo raz do roku) normę powyższą powtórzą.

(Uwaga: Zdobycie w tym okresie jedno- lub dwukrotnie odznaki bronzowej albo zdobycie odznaki srebrnej wlicza się po przekroczeniu 15 lat wieku do okresu junjorów).

B) *Junjorzy 15—17 lat*: Odznakę bronzową zdobyć mogą junjorzy, którzy w młodszym wieku nie zdobyli srebrnej odznaki, jeżeli łącznie: a) w biegu 9 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 1:28:00, oraz b) na średniej skoczni osiągną skok z notą conajmniej 11 przy minimalnej długości skoku 13 m.

Odznakę srebrną zdobyć mogą posiadacze odznaki bronzowej (może być ona zdobyta w młodszym wieku), jeżeli normę wymaganą dla tej odznaki trzykrotnie powtórzą lub łącznie: a) w biegu 9 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 1:18:00, oraz b) na średniej skoczni osiągną skok z notą przynajmniej 13, przy minimalnej długości 15 m.

Odznakę złotą dla młodzieży mogą zdobyć junjorzy, posiadający odznakę srebrną, powtarzając trzykrotnie normy dla niej wymagane.

C) *Dziewczęta 12 i 13 lat*: Odznakę bronzową zdobyć mogą dziewczęta 12 i 13 lat, jeżeli w biegu 3 km w terenie pagórkowatym osiągną czas 0:30:00.

Odznakę srebrną zdobyć mogą dziewczęta 12 i 13 lat, jeżeli normę powyższą dwukrotnie powtórzą.

(Uwaga: Identycznie jak w uwadze przy ustępie A niniejszego paragrafu).

D) *Dziewczęta 14—16 lat*: Odznakę bronzową zdobyć mogą dziewczęta w tym wieku, które uprzednio nie zdobyły żadnej odznaki, jeżeli w biegu 4 km, w terenie pagórkowatym osiągną czas 0:55:00.

Odznakę srebrną zdobyć mogą posiadaczki odznaki

Tabela warunków zdobycia odznaki za sprawność dla narciarzy ponad 18 lat (Cz. I).

Nr. konkurencji	Rodzaj konkurencji o odznakę		Odznaka bronzowa					Odznaka srebrna		
			18–31 lat	32–39 lat	40–49 lat	50–59 lat	60 lat i więcej	18–31 lat	32–39 lat	40–49 lat
1	Bieg 12—18 km. Należy osiągnąć	12 km:	1:30:24	1:33:24	1:36:48	1:45:00	2:00:00	1:12:00	1:18:00	1:22:00
		13 km:	1:38:09	1:41:24	1:45:05	1:54:50	2:13:15	1:18:26	1:25:09	1:29:29
		14 km:	1:45:56	1:49:26	1:53:36	2:04:50	2:27:00	1:25:10	1:32:24	1:37:04
		15 km:	1:53:45	1:57:30	2:01:45	2:16:15	2:41:15	1:32:00	1:39:45	1:44:45
		16 km:	2:01:26	2:05:36	2:10:08	2:28:00	2:56:00	1:38:56	1:47:12	1:52:32
		17 km:	2:09:29	2:13:44	2:18:33	2:41:30	3:11:15	1:45:58	1:55:02	2:00:42
		18 km:	2:17:24	2:22:14	2:27:00	2:55:30	3:27:00	1:53:24	2:03:00	2:09:00
2	Bieg 30 km. Należy osiągnąć:		3:55:00	4:02:30	4:11:00	5:00:00	5:52:30	3:12:00	3:30:00	3:42:30
3	Bieg 50 km. Należy osiągnąć:		7:05:00	7:17:30	7:31:40	9:10:00	10:50:00	5:30:00	6:02:30	6:27:30
4	Bieg złożony: Z ogółu klasyfik. należy być w nast. pierwszych częściach:		5/10	6/10	8/10	—	—	4/10	5/10	7/10
5	Powtórzenie norm niższego stopnia		—	—	—	—	—	Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki bronzowej		

Tabela warunków zdobycia odznaki za sprawność dla narciarzy ponad 18 lat (Cz. II).

Nr. konkurencji	Rodzaj konkurencji o odznakę		Odznaka srebrna		Odznaka złota				
			50–59 lat	60 lat i więcej	18–31 lat	32–39 lat	40–49 lat	50–59 lat	60 lat i więcej
1	Bieg 12—18 km. Należy osiągnąć	12 km:	1:30:00	1:36:00	1:00:00	1:12:00	1:18:00	1:26:00	1:30:00
		13 km:	1:37:56	1:44:26	1:05:26	1:18:26	1:25:09	1:33:36	1:37:56
		14 km:	1:46:10	1:53:10	1:11:04	1:25:10	1:32:24	1:41:30	1:46:10
		15 km:	1:55:00	2:02:30	1:16:30	1:32:00	1:39:45	1:50:00	1:55:00
		16 km:	2:04:00	2:12:30	1:22:24	1:38:56	1:47:12	1:58:40	2:04:00
		17 km.	2:13:44	2:22:14	1:28:24	1:45:58	1:55:02	2:07:30	2:13:44
		18 km:	2:24:00	2:33:00	1:34:30	1:53:24	2:03:00	2:16:30	2:24:00
2	Bieg 30 km. Należy osiągnąć:		4:07:30	4:20:00	2:40:00	3:12:00	3:30:00	3:52:30	4:07:30
3	Bieg 50 km. Należy osiągnąć:		7:13:20	7:34:10	4:35:00	5:30:00	6:05:00	6:48:20	7:13:20
4	Bieg złożony: Z ogółu klasyfik. należy być w nast. pierwszych częściach:		—	—	3/10	4/10	6/10	—	—
5	Powtórzenie norm niższego stopnia.		Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki brązowej		Trzykrotne powtórzenie norm dla odznaki srebrnej				

bronzowei (może być ona zdobytą w młodszym wieku), jeżeli powtórzą dwukrotnie normy wymagane dla odznaki bronzowej lub też w biegu 4 km, w terenie pagórkowatym osiągną czas 0:45:00.

Odznakę złotą mogą zdobyć tylko posiadaczki odznaki srebrnej (może być ona osiągnięta w młodszym wieku), jeżeli dwukrotnie powtórzą normy wymagane dla odznaki srebrnej.

IV. Biegi wojskowe ze strzelaniem.

§ 18. Biegi wojskowe ze strzelaniem są dwojakie:

a) **bieg 12-kilometrowy dla narciarzy w wieku 18—21 lat,**

b) **bieg 25-kilometrowy dla narciarzy w wieku 22—50 lat.**

1) Startować w biegach mogą narciarze tak cywilni jak i wojskowi, stowarzyszeni lub nie.
2) Urządzać bieg mogą jedynie oddziały wojskowe lub organizacje P. W., które dostarczają broni, nabojów, urządzają strzelnice bojowe i delegują sędziów strzelania. Współpraca z organami P. Z. N. w myśl regulaminu odznaki w zakresie trasy, sędziowania i t. d. konieczna.
3) Wszystkie wymagania regulaminu odznaki dotyczące np. badań lekarskich, zapisów startowych, sędziowania i t. p. muszą być zachowane.
4) Ubiegający się o odznakę startują w stroju dowolnym, ponadto pas z ładownicami i 10-ma nabojami, karabin używany w piechocie armji polskiej, z przepisowym sposobem noszenia. Plecak z obciążeniem 5 klg.
5) O dopuszczeniu ubiegającego się o odznakę na start, ze względu na kwalifikacje strzeleckie i umiejętność obchodzenia się z bronią decydują władze wojskowe lub P. W.
6) Trasa biegu odpowiadać ma warunkom biegu dystansowego. Strzelnica znajdować się winna w drugiej połowie trasy. Obowiązuje ustawienie 2-ch stacyj odżywczych. Pomoc sanitarną w zależności od warunków, zabezpieczają organizatorzy.
7) Ubiegający się o odznakę startują po kontroli obciążenia i rynsztunku w odstępach nie częstszych jak 2 minuty. Startujący otrzymują na piśmie dane dotyczące stanowiska strzeleckiego i numeru tarczy strzeleckiej, względnie sposobu strzelania.

8) Czas zużyty na strzelanie wlicza się do czasu ogólnego.
9) Na strzelnicy polowei lub stałej startujący w pozycji leżącej bez podpór, pod kontrolą ładuje broń i strzela, poczem kontrola odprawia go pieczętując kartkę przywiązaną do karabinu.
10) Dystans na strzelnicy 100 mtr., cel: popiersie, ilość strzałów 10. Liczy się każdy strzał trafiony. O trafieniach decydują nieodwołalnie i ostatecznie sędziowie strzelania, którzy sporządzają protokół będący dodatkiem do protokółu biegu. Niewypały uzupełnia się. Oddane strzały do obcej tarczy nie liczy się. Z więcej trafionych aniżeli oddanych strzałów skreśla się nadwyżkę.
11) Za każdy strzał trafiony całkowicie w tarczę liczy się startującemu: w wieku 18—21 oraz 22—31 lat — 2 minuty, w wieku 32—39 lat — 2 minuty i 30 sek., powyżej 40 lat — 3 minuty. Czasy te odlicza się z czasu biegu tworząc tak zwany czas ostateczny ważny dla normy.
12) W wypadku gdy liczba trafień równa się 0, liczy się startującym we wszystkich klasach wieku — 10 minut karnych, które dolicza się do czasu biegu, tworząc t. zw. czas ostateczny ważny dla normy.
13) Startujący, który wogóle nie strzelał nie może być klasyfikowany.
(Szczegóły odnośnie strzelań reguluje instrukcja PUWF).
14) Normy czasowe dla biegu 25-kilometrowego (po uwzględnieniu strzelania) są następujące:

	22—31 lat	32—39 lat	40—50 lat
Odznaka bronzowa	3:50:00	4:02:30	4:10:50
Odznaka srebrna	3:07:30	3:22:30	3:32:30
Odznaka złota	2:35:00	3:07:30	3:22:30

Ponadto powtórzenia norm w/g zasad regulaminu odznaki.
15) Normy czasowe dla biegu 12-kilometrowego (po uwzględnieniu strzelania) są następujące:
odznaka bronzowa 1:45:00
odznaka srebrna 1:30:00
odznaka złota 1:20:00
Ponadto powtórzenia norm według zasad regulaminu odznaki.

16) Uzyskane czasy ostateczne ustalają na podstawie czasów biegu i protok. strzelania tylko sędziowie PZN., którzy sporządzają ostateczny protokół w/g wymagań regulaminu.

V. Postanowienia porządkowe.

§ 19. Komisja Sportowa P. Z. N. wydaje corocznie **„Wskazówki do urządzania zawodów o odznakę"**, które:

a) interpretują niniejszy regulamin,

b) zawierają wymagania K. S. odnośnie do przeprowadzania i weryfikacji zawodów o odznakę.

§ 20. 1. Zarząd Główny Polskiego Związku Narciarskiego nadaje prawo urządzania konkursów o odznakę za sprawność niektórym Towarzystwom.

Prawo to może być cofnięte.

2. Każde zawody, mogące dać wyniki przewidziane dla konkursu o odznakę za sprawność, muszą mieć odnośną zapowiedź. Wszystkie zawody, urządzane przez Związek lub przez niego poruczone do zorganizowania któremukolwiek towarzystwu, (§§ 7 i 8 Regulaminu zawodów P. Z. N.) oraz mistrzostwa okręgowe mają **bez zapowiedzi** ważność dla konkursu o odznakę za sprawność i w tym celu winny dostosować się do niniejszego regulaminu i „Wskazówek".

3. Każdy mający zamiar wziąć udział w konkursie o odznakę winien przed startem zgłosić odnośne życzenie do kolegjum sędziów względnie do komitetu organizacyjnego. Jeżeli konkuruje tylko o odznakę za sprawność wychodzi ze startu po zawodnikach.

4. W specjalnie dla odznaki urządzanych konkursach dozwolona jest mniejsza trasa, wymagająca kilkakrotnego obiegu.

5. Każdy dopuszczony do startu w konkursie o odznakę za sprawność winien uiszczać wpisowe 1 zł. na sporządzenie kartoteki ewidencyjnej. W tym celu Towarzystwo organizujące konkurencję zaopatruje się w Komisji Sportowej w t. zw. „zapisy startowe", po cenie 1 zł. za sztukę. **Wyniki konkurencji bez zapisów startowych należycie wypełnionych i opłaconych, nie mogą być weryfikowane.**

6. Przy specjalnie dla odznaki urządzanych konkursach można pobierać dodatkowe wpisowe nie wyższe jak 1 zł. dla Towarzystwa organizującego.

7. Wręczenie numerowanej odznaki za sprawność wraz z legitymacją, względnie zaświadczeniem na legitymacji związkowej, dokonuje się z reguły przez towarzystwo za zaliczeniem kosztów odznaki. O ile osoba zdobywająca odznakę nie należy do żadnego towarzystwa, wtedy odznakę przesyła Zarząd Główny pocztą po zaliczeniu kosztów odznaki i przesyłki.

8. Cena odznaki wynosi 3 zł. — dla młodzieży 2 zł.

9. Przydziału odznak dokonuje P. Z. N. każdorazowo po zweryfikowaniu wyników i wciągnięciu ich do kartoteki.

10. W każdem środowisku narciarskiem Zarząd Główny P. Z. N. zleca członkom swoim baczenie, czy odznaka jest noszoną przez uprawnionych. Winnych przekroczenia ogłosi się w komunikatach P. Z. N.

11. **Odznak za sprawność P. Z. N. nie wolno wymieniać na żadne inne odznaki.**

12. Przy osiągnięciu wyższego stopnia dawna odznaka powinna być zwrócona.

13. W wypadku zgubienia odznaki wydaje Zarząd nową odznakę po otrzymaniu kosztów odznaki. Fakt zgubienia odznaki ogłasza się w komunikatach P. Z. N.

14. Stare lub zupełnie zniszczone odznaki mogą być wymienione przez Zarząd Główny P. Z. N. za zwrotem kosztów.

WSKAZÓWKI DO URZĄDZANIA ZAWODÓW O ODZNAKĘ ZA SPRAWNOŚĆ P. Z. N.

(Wydane na podstawie § 19. Regulaminu).

1. Organizatorzy zawodów o odznakę winni jak najskrupulatniej i jak najrzetelniej stosować się do regulaminu. Nie można dopuścić, aby wysiłek masy startujących poszedł na marne, gdyż naruszenie regulaminu grozi unieważnieniem wyników przy weryfikacji przez K. S. P. Z. N.

2. Inicjatywa organizatorów winna być jak najszersza, urządzać więc trzeba wszystkie rodzaje zawodów przewidziane w regulaminie zarówno dla narciarzy i narciarek starszych, jak i dla młodzieży. K. S. zaleca urządzanie raczej biegów dłuższych 16—18 klm, dla których

norma czasu jest łagodniejsza niż dla biegów krótszych (12—15 klm).

3. O ile możności należy organizować zawody o odznakę w osobnych imprezach i nie łączyć ich ze zwykłemi zawodami. (Wyjątek stanowią zawody wspomniane w § 20. pkt. 2. Regulaminu odznaki).

4. Konkurencje o odznakę należy organizować jak najczęściej, aby w ciągu całego sezonu narciarze mieli sposobność do poddania swej sprawności kontroli.

5. Należy baczyć, aby narciarze startowali w biegach odpowiadających ich wiekowi. Dla uniknięcia pomyłek podaje się, że w sezonie 1932/33

mają lat:	mężczyźni urodzeni w r.
12—14	1918—1920
15—17	1915—1917
18—31	1901—1914
32—39	1893—1900
40—49	1883—1892
50—59	1873—1882
60 i powyżej	1872 i dawniej
	kobiety urodzone w r.
12 i 13	1919—1920
14—16	1916—1918
17—29	1903—1915
30—39	1893—1902
40 i powyżej	1892 i dawniej

6. Organizacje nie należące do P. Z. N. mogą urządzać zawody o odznakę za sprawność dopiero po uzyskaniu specjalnego zezwolenia. W tym celu muszą zwrócić się z odpowiednią prośbą do K. S. P. Z. N. conajmniej na 2 tygodnie przed zamierzonym terminem zawodów.

Towarzystwa zrzeszone w P. Z. N., którym przyznano prawo urządzania zawodów o odznakę winny conajmniej na 8 dni przed terminem zawodów zawiadomić K. S. P. Z. N. o terminie ich, ilości i rodzaju biegów oraz zamówić odpowiednią ilość druków (zapisów startowych i protokołów).

7. Prócz tego mają być wykonane następujące formalności:

A) Zawody mają być ogłoszone publicznie conajmniej na 3 dni przed terminem przyczem należy podać:

a) Termin zamknięcia zgłoszeń i wpłacenia wpisowego.
b) Termin i miejsce badań lekarskich.
c) Termin i miejsce losowania numerów.
d) Termin i miejsce zbiórki i rozdania numerów.
e) Godzinę i miejsce startu.

B) Dla każdego zawodnika winien być przy zgłoszeniu się tegoż do zawodów wypełniony dokładnie „zapis startowy", który w cenie 1.— zł. za sztukę winno się sprowadzić od Komisji Sportowej P. Z. N. Wyniki zawodów bez zapisów startowych i bez wpłacenia wpisowego uwzględnione nie będą.

C) Wszyscy startujący mają być poddani badaniu lekarskiemu, które najlepiej przeprowadzić w przeddzień zawodów. Orzeczenie lekarskie wraz z podpisem lekarza ma być umieszczone na zapisie startowym. Brak orzeczenia unieważnia wynik.

D) Konkurencję przeprowadzić według podanych poniżej wskazówek.

E) Natychmiast po zakończeniu zawodów przystąpić do sporządzenia odnośnych protokołów i załączników i wysłać je najpóźniej 8-go dnia po zawodach do K. S. P. Z. N. celem weryfikacji.
W razie nienadejścia ich w przeciągu 4 tygodni po zawodach Komisja Sportowa może ogłosić w komunikacie unieważnienie zawodów, zaś na opieszałe kluby nałożona będzie kara, w pierwszym rzędzie odebranie prawa urządzania zawodów o odznakę. Odnośnie do organizacji niezrzeszonych w P. Z. N., którym K. S. udzieliła pozwolenia na urządzenie zawodów o odznakę (jak np. Dowództwom Pułków, Szkołom, Komendom, P. W. i W. F. i t. d.) niewypełnienie powyższego pociągnie za sobą interwencję u władz przełożonych danej organizacji.

F) Po zweryfikowaniu wyników zawodów przez K. S. P. Z. N. winni organizatorzy **wykupić od niej zdobyte odznaki i ogłosić publicznie** termin i miejsce ich wręczenia zawodnikom. Komisja Sportowa poleca gorąco organizowanie wręczenia odznak w sposób uroczysty.

7. Protokół biegu musi być sporządzony na odnośnym formularzu, który należy dokładnie wypełnić dla każdego biegu osobno.

Niezbędnymi załącznikami protokołu są:

a) zapisy startowe wszystkich zgłoszonych do biegu, a więc także tych zawodników, którzy nie stanęli

na starcie, biegu nie ukończyli lub nie osiągnęli normy czasu.

b) lista zawodników, którzy bieg ukończyli z podaniem wyników (według kolejności uzyskanych czasów), podpisana przez sędziów.

c) mapka trasy biegu w skali 1:25000 podpisana przez sędziów.

d) przy konkursach młodzieży także dokładny protokół skoków z podaniem not i długości.

8. Najważniejsze wskazówki dotyczące przygotowania trasy i przeprowadzenia konkurencji są następujące:

Trasę przemierzyć sznurem (obliczenie z mapy nie wystarcza), prowadząc ją urozmaiconym terenem, rozdzielając po $^1/_3$ na równinę, zjazd i podbieg.

W przeddzień biegu przetrzeć ślad aby stworzyć równe warunki dla pierwszego i ostatniego zawodnika.

Obydwie koleiny śladu na równym poziomie.

Ślad pojedynczej narty dosyć szeroki — nie może więc być robiony nartą wyścigową. Odstęp kolein od siebie również szeroki.

Przetrzeć ślad dla kijów.

Ślad zjazdowy winien być robiony w zjeździe, podejściowy w podejściu.

Ślad nie może biec wyjeżdżoną drogą, musi być robiony obok i nie może dawać gorszych warunków zjazdu i podejścia jak na drodze.

Punkty kontrolne i posterunki mają być tak rozmieszczone aby wykluczoną była możność skrócenia drogi pomiędzy niemi.

Przeszkód terenowych należy unikać.

Ludność okoliczną pouczyć o poszanowaniu trasy i urządzeń.

Trasę wyznaczyć chorągiewkami (wysokość ($^1/_2$—1 m) odstawiając chorągiewkę 1 m od śladu. Chorągiewki ustawiać w zależności od przejrzystości terenu co 20—40 m, tak jednak, aby we mgle jedną można było od drugiej zobaczyć. W lesie znaczyć można szlak skrawkami kolorowego papieru na gałęziach.

Punkty kontrolne, odżywcze, sanitarne, odgałęzienia trasy i t. d. mają być obstawione i widocznie oznaczone. O ile możności należy oznaczyć kilometry.

Bezpośrednio przed biegiem należy: przetrzeć ślad, uzupełnić chorągiewki i inne znaki, ustawić posterunki i t. d.

Po zakończeniu biegu przejść trasę, zebrać posterunki i znaki, ew. pomóc pozostałym na trasie zawodnikom.

Start co minutę lub rzadziej, gdyż walka na trasie nie jest istotnym celem konkurencji o odznakę. W wyjątkowym wypadku, przy bardzo dużej ilości startujących i bardzo złej pogodzie, start co 30 sek.

Na starcie i mecie: stół, papier, ołówki, stopery, okrycia dla zawodników. Obok namiot lub mieszkanie a w niem, herbata, pomoc sanitarna i t. d.

9. Najkonieczniejsi funkcjonarjusze są następujący:
1. Dwóch sędziów okręgowych P. Z. N.
2. Kierownik konkurencji.
3. Kierownik trasy względnie kierownicy odcinków.
4. Starter (dwóch).
5. 2 mierzących czas.
6. 2 celowniczych.
7. Kontrolni.
8. Sekretarz.
9. Lekarz.
10. Porządkowi.

Funkcje mogą być kumulowane, w każdym jednak razie obecność dwóch sędziów okręgowych P. Z. N. jest wymagana.

Komisja Sportowa P. Z. N.
Kraków, ul. Studencka 27, tel. 138-55.

NAGRODY ZESPOŁOWE

a) Nagroda wędrowna Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Celem poparcia wysiłku towarzystw narciarskich około organizowania konkurencyj o odznakę sprawności narciarskiej, Pan Prezydent Rzeczypospolitej ofiarował puhar dla zrzeszonego w P. Z. N. towarzystwa, którego członkowie zdobyli najwięcej odznak.

Statut

nagrody wędrownej imienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego.

Art. 1. Nagroda nosi nazwę: Nagroda wędrowna za sprawność narciarską imienia Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego.

Art. 2. Konkurencja o nagrodę odbywać się będzie w ciągu lat 10 corocznie, podczas wszystkich zawodów o odznakę za sprawność, uznanych i zweryfikowanych przez K. S. P. Z. N.

Art. 3. O nagrodę ubiegać się mogą wyłącznie towarzystwa należące do Polskiego Związku Narciarskiego.

Art. 4. Zawody będą się odbywały według regulaminu odznaki za sprawność Polskiego Związku Narciarskiego.

Art. 5. Nagroda jest wędrowna przez lat 10.

Art. 6. Nagrodę otrzymuje na dany rok to towarzystwo, które w danym roku ma największą ilość odznaczonych.

Art. 7. Liczy się odznaki posiadane tylko przez członków klubów należących do Polskiego Związku Narciarskiego.

Art. 8. Każda wydana przez K. S. odznaka bez względu na jej kategorję i stopień liczy się jako 1 punkt. Liczy się tylko odznaki wydane klubom przez P. Z. N.

Art. 9. Nazwa każdorazowego posiadacza nagrody ma być trwale uwidoczniona na koszt posiadacza. Każdorazowy posiadacz nagrody odpowiedzialny jest za przechowanie nagrody i winien ją dostawić Komisji Sportowej P. Z. N. na 3 tygodnie przed terminem W. Z. D. P. Z. N.

Art. 10. Po 10 latach nagroda przechodzi na własność tego klubu, który w tym okresie czasu zdobył w sumie największą ilość punktów.

Art. 11. Weryfikację zdobycia i przydział nagrody w każdym roku i przy końcu okresu przeprowadza Komisja Sportowa P. Z. N.

Art. 12. Zmiany w niniejszym statucie może przeprowadzić, za zezwoleniem ofiarodawcy, Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, P. Z. N., ogłaszając je przed 1 stycznia każdego roku.

Art. 13. Punktacja nagrody liczy się od roku 1926/7.

Art. 14. Zwycięzca otrzymuje corocznie nagrodę na Walnym Zjeździe Delegatów P. Z. N.

b) Plakieta honorowa Polskiego Związku Narciarskiego.

Klub, który w okresie danego jednego sezonu zdobywa największą ilość punktów, otrzymuje nagrodę jednorazową coroczną, w formie plakiety bronzowej, przedstawiające

odznakę za sprawność w znacznie powiększonym formacie. Nagroda ta jest ufundowana przez Zarząd Główny P. Z. N. Plakieta wręczana jest zdobywcy równocześnie z pucharem Pana Prezydenta na Walnym Zjeździe Delegatów P. Z. N.

Punktacja nagrody Pana Prezydenta

Sezon 1926/27.

Zdobywca nagrody: 1. O. N. Sokół — Zakopane 19 pkt., 2. SN. P. T. T. — Zakopane 7 pkt., 3. SN. Czarni — Lwów 5 pkt., 4. Wintersportclub — Bielsko 3 pkt., 5. SN. 3 p. s. p. — Bielsko 1 pkt.

Sezon 1927/28.

Zdobywca nagrody: 1. SN. P. T. T. — Zakopane 18 pkt., 2. Wintersportclub — Bielsko 9 pkt., 3. SN. Czarni — Lwów 3 pkt., 4. SN. 3 p. s. p. — Bielsko 1 punkt.

Sezon 1928/29.

Zdobywca nagrody: 1. SN. WKS 3 p. s. p. — Bielsko 41 pkt., 2. K. T. N. — Lwów 35 pkt., 3. SN. Makkabi — Bielsko 34 pkt., 4. Śląski Klub Narc. — Katowice 30 pkt., 5. SN. AZS — Warszawa 22 pkt., 6. SN. AZS — Kraków 16 pkt. SN. AZS — Wilno 16 pkt., Alpenverein — Katowice 16 pkt., 9. Warszawski Klub Narc. 10 pkt., 10 SN. Czarni — Lwów 7 pkt., SN. 1 p. p. Leg. — Wilno 7 pkt., 12. SN. P. T. T. — Zakopane 6 pkt., 13. Tatrz. Two Narciarzy — Kraków 5 pkt., SN. Pogoń — Wilno 5 pkt., 15. Wintersportclub — Bielsko 4 pkt., SN. Makkabi — Kraków 4 pkt., 17. po 3 punkty mają: SN. P. T. T. Biała, SN. Pogoń Lwów, SN. Polic. Kl. Sport. Wilno, SN. Watra Cieszyn, 25. po 1 punkcie: SN. Beskid Nowy Sącz, Ymca Kraków, SN. Strzelec Zakopane.

Sezon 1929/30.

Zdobywca nagrody: 1. SN. WKS 3 p. s. p. — Bielsko 171 pkt., 2. Śląski Klub Narciarski — Katowice 98 pkt. 3. Wintersportclub — Bielsko 60 pkt., 4. SN. Makkabi — Bielsko 19 pkt., 5. Skimka — Kraków 14 pkt., 6. Przemyskie Two Narciarzy 11 pkt., 7. SN. AZS — Kraków, Alpenverein — Katowice po 8 pkt., 9. T. T. N. — Kraków, SN. Wisła — Kraków po 7 pkt., 11. Śląski Klub Narc. — Rybnik 6 pkt., 12. SN. P. T. T. — Biała 5 pkt., 13. SN. AZS — Warszawa 3 pkt., 14. SN. Makkabi — Kraków, SN.

Pogoń — Wilno, Krynicki Klub Narciarski po 2 punkty, 17. O. N. Sokół — Zakopane, SN. Pogoń — Lwów, SN. Koszarawa — Żywiec, SN. Polic. Klubu Sport. — Wilno po 1 punkcie.

Sezon 1930/31.

Zdobywca nagrody: 1. SN. WKS 3 p. s. p. — Bielsko 125 pkt., 2. Śląski Klub Narciarski — Katowice 106 pkt., 3. Wintersportverein — Katowice 92 pkt., 4. SN. Makkabi — Bielsko 62 pkt., 5. Wintersportclub — Bielsko 52 pkt., 6. SN. Makkabi — Kraków 32 pkt., 7. SN. AZS — Warszawa 15 pkt., 8. Przemyskie Towarzystwo Narciarzy — Przemyśl 13 pkt., 9. SN. O. K. S. 27 p. a. p. — Włodzimierz 9 pkt., 10. SN. Kol. P. W. — Kraków, Śląski Klub Narciarski — Rybnik po 6 pkt., 12. SN. Sokół — Łodygowice 5 pkt., 13. Skimka — Kraków, Warszawski Klub Narciarzy — Warszawa, SN. AZS — Cieszyn, SN. Sokół — Chrzanów po 4 pkt., 17. SN. Pogoń — Wilno, SN. I LKS. Czarni — Lwów po 3 pkt., 19. SN. OBPTT. — Biała, SN. Wisła—Zakopane, SN. Makkabi — Warszawa po 2 pkt., 22. Karpackie Towarzystwo Narciarzy — Lwów, SN. AZS — Wilno, Krynicki Klub Narciarski, SN. AZS — Poznań, SN. Makkabi — Żywiec, SN. Oddz. Drohobycko-Borysławskiego PTT — Drohobycz, SN. AZS — Lwów, SN. Klubu Tenisowego 1924 — Lwów, Z.A.K. Miłośników Krajoznawstwa — Kraków, SN. Hagibor — Nowy Targ, SN. Zj. Urz. St. Sport. — Warszawa po 1 punkcie.

Sezon 1931/32.[1])

Zdobywca nagrody: SN. WKS. 2 p. s. p., Sanok 519 punktów, 2) SN. WKS. 3 p. s. p., Bielsko 276 pkt., 3) Śląski Klub Narciarski, Katowice 90 pkt., 4) SN. Makkabi, Bielsko 82 pkt., 5) Przemyskie Tow. Narciarskie 45 pkt., 6) Tow. Krzewienia Narciarstwa, Kraków 43 pkt., 7) Wintersportverein, Katowice 38 pkt., 8) Wintersportclub, Bielsko 24 pkt., 9) Karpackie Tow. Narc., Lwów 13 pkt., 10) SN. KS. Rodzina Wojskowa, Warszawa i SN. Makkabi Kraków po 12 pkt., 12) SN. AZS. Cieszyn 9 pkt., 13) Tow. Narciarskie, Mościce 7 pkt., 14) SN. Beskid,

---

[1]) Punktacja 1931/32 nie jest jeszcze ostateczna, ponieważ w 1932 roku przedłużono termin wykupywania odznak zdobytych w sezonie 1931/2 do dnia 1 grudnia.

Andrychów i SN. Kol. Przysp. Wojsk., Kraków po 6 pkt., 16) SN. Kol. Przysp. Wojsk., Lwów, Skimka Kraków, SN. Tow. Przyj. Przyrody, Bielsko, SN. OKS. 27 p. a. l. Włodzimierz Wołyński i SN Makkabi Andrychów po 5 pkt., 21) SN. Dror, Lwów 4 pkt, 22) SN. Cresovia, Grodno, SN. Warta, Cieszyn, Śl. K. N. Rybnik, SN. PTT. Drohobycz, TTN. Kraków, SN Makkabi Żywiec i SN. Kol. P. W. Zakopane po 3 pkt., 29) SN. TG. Sokół Chrzanów, SN. TS. Wisła Zakopane, SN. LKS. Czarni Lwów i SN. OB. PTT. Biała po 2 pkt., 33) SN. Makkabi Warszawa, SN. PTT. Zakopane, Warsz. Klub N. Warszawa, SN. AZS. Lwów, SN. AZS. Warszawa, SN. Makkabi Cieszyn, SA. Alpenverein Katowice i KN. OB. PTT. Żywiec po 1 punkcie.

Ogólna punktacja za sześć lat 1926—1932

Prowadzi SN. WKS. 3 p. s. p. Bielsko 613 punktów, 2) SN. WKS. 2 p. s. p. Sanok 519 pkt., 3) Śląski K. N. Katowice 324 pkt., 4) SN. Makkabi Bielsko 197 pkt. 5) Wintersportclub Bielsko 152 pkt., 6) Wintersportverein Katowice 130 pkt., 7) Przem. T. N. Przemyśl 69 pkt, 8) SN. Makkabi Kraków 50 pkt., 9) K. T. N. Lwów 49 pkt., 10) Tow. Krzew. Narc. Kraków 43 pkt., 11) SN. AZS. Warszawa 41 pkt., 12) SN. PTT. Zakopane 32 pkt., 13) SN. Alpenverein Katowice 25 pkt., 14) SN. AZS. Kraków i SN. Skimka Kraków po 24 pkt., 16) ON. Sokół Zakopane i SN. L. K. S. Czarni Lwów po 20 pkt., 18) Śl. K. N. Rybnik 18 pkt., 19) SN. AZS Wilno 17 pkt., 20) W. K. N. Warszawa i T. T. N. Kraków po 15 pkt., 22) SN. OKS. 27 p. a. l. Włodzimierz Wołyński 14 pkt., 23) SN. AZS. Cieszyn 13 pkt., 24) SN. OD. PTT. Biała, SN. KS. Rodz. Wojsk. Warszawa i SN. Kol. P. W. Kraków po 12 pkt., 27) SN. Pogoń Wilno 10 pkt., 28) SN. TS. Wisła Kraków 9 pkt., 29) SN. 1 p. p. Leg. Wilno i Tow. Narc. Mościce po 7 pkt., 31) SN. Beskid Andrychów i SN. TG. Sokół Chrzanów po 6 pkt., 33) SN Watra Cieszyn, SN. TG. Sokół Łodygowice, SN. Tow. Przyj. Przyr. Bielsko, SN. Kol. P. W. Lwów i SN. Makkabi Andrychów po 5 pkt., 38) SN. Pol. K. S. Wilno, SN Pogoń Lwów, SN. Dror Lwów, SN. Wisła Zakopane, SN. PTT. Drohobycz i SN. Makkabi Żywiec po 4 pkt. 44) Kryn. K. N. Krynica, SN. W. K. Wioślarek Warszawa, SN. Makkabi Warszawa, SN. Cresovia Grodno i SN. Kol. P. W Zakopane po 3 pkt., 49) SN. 21 Baonu KOP. Niemenczyn i SN. AZS. Lwów po 2 pkt., 51) SN. Ko-

szarawa Żywiec, SN. Strzelec Zakopane, SN. PTT. Beskid Nowy Sacz, SN. Zj. Urz. St. Sport. Warszawa, SN. Hagibor Nowy Targ, Ż. A. K. Miłoś. Kraj. Kraków, SN. KT. 1924 Lwów, SN. AZS Poznań, SN. Makkabi Cieszyn, i KN. OB. PTT. Żywiec po 1 punkcie.

Spis narciarzy

odznaczonych złotą odznaką za sprawność.

Alberti Adam, TTN. Kraków 1930, — **Baron Ferdynand,** SN. 3 p. s. p., 1932, — **Biernakiewiczowa Jadwiga,** niestow., 1932, — **Biernat Józef,** SN. 3 p. s. p., 1932, — **Blanik Dominik,** ŚKN. Katowice, 1932, — **Bogucka Halina,** SN. Czarni Lwów, 1932, — **Böhm (Szczepurek) Greta,** Alp. Verein, 1931, — **Chrupczałowska Stanisława,** SN. AZS Warszawa, 1932, — **Cichowska Halina,** niestow., 1932, — **Cieślar Adam,** ŚKN., 1932, — **Dengscherz Waldemar,** WSC Bielsko, 1932, — **Drancz Ida,** SN. Makkabi Bielsko, 1931, — **Eberhard Walter,** WSC, 1932, — **Feiler Leopold,** SN. Makkabi Bielsko, 1932, — **Foelsche Frieda,** WSC, 1932, — **Füller Michał,** Koło Narc. OBPTT Żywiec, 1932, — **Garbuliński Stanisław,** SN. 3 p. s. p., 1931, — **Gawronowa Łucja,** WSV Katowice, 1931, — **dr. Glasner Janina,** WSC, 1932, — **por. Góra Jan,** SN. 3 p. s. p., 1931, — **Gruszka Józef,** ŚKN, 1932, — **Gwizdałówna Irena,** SN. Czarni Lwów, 1932, — **Hackenberg Jan,** WSC, 1932, — **Hahn Egon,** SN. Makkabi Bielsko, 1932, — **Halama Jan,** ŚKN, 1932, — **Hawa Fritz,** WSC, 1932, — **por. Herman Franciszek,** SN. 3 p. s. p., 1932, — **Hutschiński Józef,** WSC, 1931, — **Jakubowski Zbigniew,** KTN Lwów, 1931, — **Jenkner Jan,** WSC, 1932, — **Legierski Jan,** ŚKN, 1932, — **Legierski Paweł I,** ŚKN, 1931, — **st. sierż. Lichy Michał,** SN, 3 p. s. p., 1932, — **Lindert Elli,** WSC, 1932, — **Lux Elfryda,** WSV Katowice, 1932, — **Kasperczyk Jan,** ŚKN, 1932, — **Kasperlikówna Gertruda,** SN. 3 p. s. p., 1932, — **Koch Edward,** Przemyskie TN., 1932, — **Kowalewska Marja,** WSV Katowice, 1932, — **Kreyserówna Marja,** SN. KS. Rodzina Wojsk. Warszawa, 1932, — **Kroker Karol,** ŚKN. 1930, — **st. sierż. Kuziela Marjan,** SN. 3 p. s. p., 1932, — **Kuźnia Alfons,** ŚKN, Rybnik 1932, — **Marticke Hortensja,** WSV Katowice, 1932, — **Matyszkowicz Józef,** ŚKN, 1932, — **kpt. Mazurek Józef,** SN. AZS Warszawa, 1932, — **Michejda Jan,** SN. AZS Cieszyn, 1931, — **Mitas**

Józef, ŚKN, 1932, — **Motyka Zdzisław**, SN. 3 p. s. p., 1932, — **Musialikówna Zofja**, ŚKN Rybnik, 1932, — **Münnichówna Irena**, niestow., 1932, — kpt. **Niemiec Mieczysław**, SN. 3 p. s. p., 1932, — **Nowak Stanisław**, Krynicki KN, 1929, — **Ogrodzka Helena**, ŚKN, 1932,— **Okrzesik Adam**, SN. 3 p. s. p., 1932, — **Pawluśkiewicz Jan**, SN. 3 p. s. p., 1929 — sierż. **Paździor Stanisław**, SN. 3 p. s. p., 1932, — **Presser Irena**, WSC, 1932, — por. **Prus Stanisław**, SN. 3 p. s. p., 1932, — **Pydych Jan**, Koło Narc. OBPTT Żywiec, 1932, — **Rutkowska Stefanja**, ŚKN, 1932, — por. **Sawczyński Stanisław**, SN. Wisła Zakopane, 1932, — **Schiele Aleksander**, SNPTT. Zakopane, 1929, — sierż. **Sikorski Stanisław**, SN. 3 p. s. p., 1932, — kpt. **Skonieczny Konstanty**, SN. 3 p. s. p., 1931, — **Skorupska Irena**, ŚKN, 1932,— **Słowioczek Józef**, ŚKN. 1932, — **Steffko Hilda**, WSC, 1932, — **Stobiecki Tadeusz**, SN. Czarni Lwów, 1932, — ppor. **Szymański Stefan**, SN. 3 p. s. p., 1932, — **Szymiczkówna Alina**, Tow. Narc. Mościce, 1932, — **Ter-Gazarówna Helena**, KTN Lwów, 1932, — **Tomera Józef**, niestow., 1932, — **Trojanowski Edward**, SN. AZS Cieszyn, 1931, — **Türk Zygfryd**, WSC, 1931, — **Ursoń Franciszek**, SN. Policyjny KS. Katowice, 1931,— **Volkmer Truda**, WSV Katowice, 1932, — **Wasilewska Janina** ŚKN, 1932, — **Weiss Olga**, SN. Makkabi Bielsko, 1932, — **Wisełka Andrzej**, ŚKN, 1932, — **Witkowski Edmund**, Przemyskie TN., 1932, — **Witkowski Szczepan**, KTN Lwów, 1931, — **Wojnar Jan I**, SN. 3 p. s. p., 1931, — dr. **Załuski Kazimierz**, ŚKN, 1930, — **Zieleniewska Marja**, ŚKN, 1932, — **Żabnicki Stanisław**, Koło Narc. OBPTT Żywiec, 1932. —

(Obok nazwisk podana jest przynależność klubowa i rok uzyskania odznaki).

Statystyka odznaki za sprawność

Popularność odznaki rośnie stale z roku na rok w postępie geometrycznym, jak to w dać z załączonej tabelki. Obejmuje ona jedynie wykaz odznak zdobytych. Należy dodać, że **dotąd stanęło na starcie biegów o odznakę sprawności narciarskiej ok. 11000 narciarzy i narciarek**, przyczem rekordowym był sezon 1931/32: w 168 biegach startowało blisko 5000 osób!

Najmłodszy posiadacz odznaki ma lat 12, najstarszy 63!

Ilość odznak przyznanych w poszczególnych sezonach i kategoriach

w sezonie	ogółem odznak	złotych	srebrnych	bronzowych	stowarzyszeni	niestowarz.	kat. I. senior.		kat. II junior.	
							mężczyźni	kobiety	chłopcy	dziewczęta
1926/27	120	—	—	120	101	19	110	10	—	—
1927/28	115	—	49	66	98	17	110	3	2	—
1928/29	645	3	24	618	338	307	398	60	179	8
Razem za 3 lata	880	3	73	804	537	343	618	73	181	8
1929/30	929	3	85	841	525	404	626	97	204	2
Razem za 4 lata	1809	6	158	1645	1062	747	1244	170	385	10
1930/31	1535	15	219	1301	712	823	1013	199	312	11
Razem za 5 lat	3344	21	377	2946	1774	1570	2257	369	697	21
1931/32	3727	65	327	3335	1741	1986	2894	421	382	30
Razem za 6 lat	7071	86	704	6281	3515	3556	5151	790	1079	51

OFICJALNA LISTA SĘDZIÓW NARCIARSKICH NA SEZON 1932-3

SĘDZIOWIE MIĘDZYNARODOWI ZATWIERDZENI PRZEZ F. I. S.

Bobkowski Aleksander inż., (Kraków, Pl. Matejki 12), **Faecher** Stanisław red., (Kraków, Grottgera 2, I. p.), **Loteczka** Roman kpt., (Chrzanów, Kasa Chorych), **Macudziński** Bolesław Dr., (Kraków, Wenecja 1), **Ziętkiewicz** Władysław Ppłk., (Warszawa, P.U.W.F.).

SĘDZIOWIE ZWIĄZKOWI

Aschenbrenner Fritz, (Bielsko, Kącik 3), **Augustynowicz** Michał, (Żywiec, Cegielnia Miejska), **Boniecki** Dr. Aleksander, (Kraków, Sobieskiego 16c), **Bujak** Franciszek, (Zakopane, Krupówki), **Bujak** Ignacy, (Zakopane, Dworzec Tatrzański), **Bujak** Józef, (Zakopane, Jaszczurówka), **Ciesielski** Tadeusz, (Kraków), **Cieszyński** Dr. Ignacy, (Kraków, Studencka 27), **Czaykowski** Igor, (Stanisławów, Dyrekcja Kolei), **Czerwiński** inż. Wacław, (Lwów, Politechnika), **Dorawski** Dr. Jan Kazimierz, (Kraków, Sobieskiego 3), **Dutkiewicz** Władysław, (Kraków, Rynek 46), **Folwarczny** por. Roman, (Przemyśl, Ośrodek W. F. i P. W.), **Georgiades** Wiktor, (Bielsko), **Górski** Stanisław, (Zakopane, Kasprusie), **Grosman** Hugo, (Kraków, Wolska 19), **Iwelski** Stefan, (Kraków, Przemysłowa), **Jakóbczyński** inż. Marjan, (Lwów, św. Teresy 12), **Jarzyna** Jan, (Lwów, Plac Marjacki), **Kaliciński** inż. Eugenjusz, (Ustroń, Polana), **Kempski** mjr. Stanisław, (Warszawa, Gal. Luks. 310), **Kisieliński** prof. Stanisław, (Katowice, Mickiewicza), **Kisza** Jan, (Bielsko ul. Alumneum), **Klemensiewicz** prof. Zygmunt, (Lwów, Nabielaka 55), **Klimkiewicz** Tadeusz, (Katowice, Jordana 5), **Kolankowski** prof. Juljan, (Przemyśl, Słowackiego 14), **König** Artur, (Bielsko, Dąbrowskiego 6), **Kormicki** Stefan, (Kraków, Kornela Ujejskiego 3), **Kozłowski**

Inż. Marjan, (Drohobycz, Polmin), **Kroebl** Dr. Adam, (Kielce), **Krzeptowski** Adam, (Zakopane, Urząd Miejski), **Krzeptowski** Andrzej I., (Zakopane, Kościeliska 67), **Lachman** Odo, (Zakopane), **Leisten** Zygmunt, (Zakopane, Krupówki), **Leszko** prof. Ludwik, (Kraków, Kochanowskiego 19), **Lipowczan** Jan, (Katowice, Drzymały 13), **Lipowczan** Józef, (Koniaków, pow. Cieszyn), **Lipowczan** Karol, (Ustroń), **Loteczkowa** Janina (Kraków, Szewska), **Łucki** kpt. Jerzy, (Grodno), **Machauf** Hans, (Bielsko, Skrytka poczt. 311), **Malczewski** Rafał, (Zakopane, Zamojskiego), **Maurizio** Marjan, (Kraków), **Mazurek** Dr. Józef, (Warszawa, C.I.W.F. Bielany), **Mozer** por. Leopold, (Bielsko), **Niemiec** kpt. Mieczysław, (Bielsko, 3 psp.), **Nitribitt** Roman, (Krynica, Apteka), **Openhaim** Józef, (Zakopane, Piłsudskiego 7), **Paudyn** Tadeusz, (Zakopane, Krupówki), **Pawlikowski** Jan, (Zakopane, Bystre-Koziniec), **Pawłowski** Leszek, (Lwów, Plac Halicki 7), **Pernersdorfer** Ferdynand, (Bielsko), **Przeździecki** gen. Wacław, (Bielsko, Dow. 21. D.P.G.), **Rappaport** Dr. Bernard, (Lwów, Romanowicza 11), **Rieger** mgr. Andrzej, (Katowice, Słowackiego 91), **Ritterschild** Zdzisław, (Zakopane, Kasprusie), **Ramza** Tadeusz inż., (Kraków, Lubelska 15), **Robinsohn** Dr. Otto, (Bielsko, Skr. poczt. 311), **Roehr** Jan, (Katowice, Zamkowa 3), **Rozmus** Aleksander, (Zakopane, Maraton), **Rucker** Zygmunt, (Lwów, Żółkiewska 173), **Rudnicki** inż. Janusz, (Warszawa, Hoża 13 m. 23), **Schiele** inż. Aleksander, (Warszawa, Al. Róż 5), **Schiele** inż. Kazimierz, (Zakopane, Kasprusie), **Schlichtinger** Bronisław, (Katowice, św. Jana), **Schoenowitz** Dr. Marjan, (Katowice, Urząd Wojewódzki), **Schorsch** inż. Ludwik, (Biała, Pl. Targowy 2), **Skórczewski** Dr. Witold, (Krynica, Witoldówka), **Stiller** kpt. Ernest, (Bielsko, 3 psp.), **Stonawski** Dr. Edward, (Bielsko, Parkowa 5), **Stryjeński** inż. Karol, (Warszawa, Szkoła Sztuk Pięknych), **Szatkowski** Dr. Henryk, (Kraków, Słowackiego 46), **Szotkowski** Władysław, (Wisła, pow. Cieszyn), **Urban** Edward, (Zakopane, Willa Storczyk), **Wyżykowski** Dr. Stanisław, (Warszawa, Brzozowa 2), **Załuski** Dr. Kazimierz, (Kraków, Juljusza Lea 5), **Zdyb** Stanisław, (Zakopane, Bystre), **Zeitinger** Walter, (Bielsko, Skr. poczt, 311). **Ziętkiewiczowa** Ela, (Zakopane, na Tatarach), **Zubek** Stanisław, (Zakopane, Szkolna 1), **Zybberman** Leopold, (Zakopane, Okszanka), **Żytkowicz** Władysław, (Zakopane), **Żarlikowski** Kazimierz, (Krynica, „Iwonka").

SĘDZIOWIE OKRĘGOWI

Okręg warszawski:

Barzykowski płk. Stanisław, (Warszawa, Marszałkowska 39), **Bujak** Rudolf, (Zakopane), **Chełmiński** Dyr. Jarosław, (Warszawa, Hoża 27), **Chowańczak** Jan, (Warszawa, Puławska 61), **Czaplicki** Ppłk. Emil, (Lublin, Komenda Garnizonu), **Dąmbski** inż. Alojzy, (Warszawa, Lwowska 10), **Dębski** inż. Tomasz, (Warszawa, Lwowska 10), **Dudryk** inż. Maksymiljan, (Warszawa, Krak. Przedmieście 17), **Gadomski** Dr. Jan, (Warszawa, Al. Ujazd. Obserwat.), **Grodnicki** Ppłk. Mieczysław, (Warszawa, Saska 101), **Heidrych** Teodor, (Lublin, Okręg. U. W. F.), **Jabłczyńska** Hanna, (Warszawa, Hoża 14), **Kiełkowski** por. Witold, (Lublin, 2. Dyon Żand.), **Konopka** por. Jan, (Lublin, Komenda W. F.), **Laurynow** Władysław, (Warszawa), **Lipiński** Wacław, (Warszawa, Nalewki 4), **Miłobędzki** Adam, (Warszawa, Fed. Związku Młodzieży Wiejsk., ul. Raszyńska 58 m. 18), **Morsztynkiewicz** Ludwik, (Warszawa, Czerniakowska 195), **Myśliński** por. Piotr, (Lublin, 2. Dyw. Żand.), **Piechota** prof. Jan, (Lublin, Gimnazjum), **Sabatowski** kpt. Tadeusz, (Lublin, 8 p. p.), **Smoluchowski** Bob, (Warszawa, Polna 50), **Strzałkowski** inż. Stefan, (St. Kołki, Ziemia Wołyńska), **Trzepałko** por. Franciszek, (Warszawa, Czerniakowska 195), **Wecker** inż. Wacław, (Warszawa, Słoneczna 50)., **Zabawska-Domosławska** Dr. Zofja, (Warszawa, Marszałkowska 74), **Zakrzewski** inż. Stanisław, (Warszawa, Chmielna 11).

Okręg wileński:

Aleksandrowicz prof. Jerzy, (Wilno, Uniwersytet) **Czeżowski** prof. Tadeusz, (Wilno, Uniwersytet), **Dowbor** Bolesław, (Wilno, Uniwersytet), **Patkowski** prof. Józef, (Wilno, Uniwersytet), **Szwykowski** Dyr. Ludwik, (Wilno, Śniadeckich 8), **Weyssenhof** prof. Jan, (Wilno, Uniwers.).

Okręg lwowski:

Bąkowski prof. Stefan, (Przemyśl, 3 Maja 7), **Baranowski** Dr. Tadeusz, (Drohobycz, Mickiewicza), **Bilor** kpt. Marjan, (Lwów, św. Zofji 21), **Dudryk** inż. Longin, (Lwów, św. Zofji 46), **Dyboska** Dr. J., (Lwów, Zaścianek

12), **Dyboski** Dr. Władysław, (Warszawa, C. I. W. F.), **Górka** inż. Henryk, (Drohobycz, Stacja geologiczna), **Haniszewski** prof. Józef, (Przemyśl, Państw. Szk Handl.), **Kolasiński** kpt. Aleksander, (Przemyśl, Okr. U.W.F.), **Kowalski** Tadeusz, (Drohobycz, Polmin), **Lech** prof. Edward, (Przemyśl, Gimnazjum), **Legeżyński** Dr. Stanisław, (Lwów, Akad. Wet.) **Makryński** Roman, (Lwów — „Czarni"), **Mikolaschek** Dr. Edmund, (Lwów, Zamojskiego 12), **Mucha** por Jan, (Drohobycz, Bank Gosp. Kraj.), **Nakonieсznikof** mjr., (Przemyśl, 5. psp.), **Petelenz** inż. Ferdynand, (Lwów), **Pieniak** por. Franciszek, (Sanok, 2. psp.), **Podhalicz** por. Stanisław, (Sanok, 2. psp.), **Słowik** sierż. Franciszek, (Drohobycz, P.W. i W.F.), **Steczkowski** por. Stanisław, (Borysław, P.W i W.F.), **Szumowski** por. Zygmunt, (Sanok, 2. psp.), **Wayda** por. Antoni, (Sanok, 2, psp.). **Wihnanek** płk. Marjan, (Przemyśl, DOK X.), **Zaremba** kpt. Stanisław, (Sanok, 2. psp.).

Okręg podhalański:

Borzęcki prof. Mieczysław, (Zakopane, Gimnazjum), **Borkowski** prof. Stanisław, (Rabka), **Bombała** Władysław, (Zakopane, Nowotarska), **Bednarski** Henryk, (Zakopane), **Czech** Władysław, (Zakopane), **Czech** Bronisław, (Zakopane), **Czyżewski** Mieczysław, (Zakopane, Kamieniec), **Dyrek** Ferdynand, (Zakopane, Kolejowe P. wojskowe), **Gąsienica** kpt. Franciszek, (Zakopane, Bank Podhal), **Gąsior** Antoni, (Zakopane, Sanat. Naucz.), **Hubert** Jan, (Zakopane, Kuźnice), **Jabłoński** Michał, (Zakopane, Zazadnia), **Janikowski** Teofil, (Zakopane, Morskie Oko w Tatrach), **Koniewicz** Dr. Tadeusz, (Zakopane, Zamojskiego), **Kwapień** Zygmunt, (Zakopane), **Michalski** Stanisław, (Zakopane, Poczta), **Mieloch** Mieczysław, (Zakopane, Ogrodowa), **Mietelski** Władysław, (Zakopane, Witkiewicza), **Mirtyński** prof. Zygmunt, (Zakopane, Gimnazjum), **Motyka** Stanisław, (Zakopane, „Jolanta"), **Nowotny** Gustaw, (Zakopane), **Ochotnicki** Edward, (Zakopane, S.N.P.T.T.), **Ochotnicka J.**, (Zakopane, Kościuszki), **Piwok** Maurycy, (Zakopane, Krupówki), **Rekucki** Władysław, (Zakopane), **Szczypiński** Jan, (Zakopane, Magistrat), **Wawro** Marjan, (Zakopane), **Wilczyński** Stanisław, (Zakopane), **Urban** Marjan, (Zakopane, „Storczyk"), **Zawiła** Stanisław, (Zakopane).

Okręg krakowsko-śląski:

Abeles inż. Robert, (Kraków, św. Gertrudy), **Alberti** Adam, (Kraków, Jabłonowskich 16), **Budil** Hugon, (Biała, 11 Listopada 30), **Breuer** Stanisław, (Kraków, Krakusa 15), **Bośniacki** Zygmunt, (Kraków, Biskupia 10), **Bogdanowicz** Antoni, (Kraków, Florjańska 9), **Boczar** mg. Mieczysław, (Kraków, Basztowa 23), **Bobkowski** Gen. Henryk, (Kraków, Konfederacka 14), **Biłko** Andrzej, (Cieszyn, Chemiczna 1), **Barzykowski** inż. Tadeusz, (Mościce), **Cieślar** Michał, (Wisła, pow. Cieszyn), **Cyrek** Władysław, (Kraków, Król. Jadwigi), **Drózd** Jerzy, (Wisła, pow. Cieszyn), **Dubieńska** Wanda, (Kraków, Szlak 12), **Dzięcioł** Alfons, (Katowice, Kościuszki), **Fąferko** inż. Kazimierz, (Kraków, Dyrekcja Kol.), **Fischer** Jan, senjor (Kraków, Rynek 40), **Fischer** Jan junior, (Kraków, Rynek 40), **Fischer** Józef, (Kraków, Rynek 40), **Gałuszka** Roman, (Cieszyn, Plac Dominikański 2), **Gazurek** Ignacy, (Ustroń, Szkoła), **Goetz** Herman, (Katowice, Młyńska 37), **Głodkiewicz** inż. Mieczysław, (Kraków, Kraszewskiego 24), **Górski** Roman, (Paruszowice, Huta Silesia), **Grabianowski** inż. Stanisław, (Katowice, Matejki 5), **Grabow** Max, (Katowice, Francuska 1/3), **Gunter** Edward, (Katowice, B. G. Kraj.), **Husakowski** por. Antoni, (Zwardoń), **Jaworzyński** Józef, (Kraków, Smoleńska 16), **Jusek** Alfred, (Nowe Hajduki, 3 Maja 41), **Kapusta** Włodzimierz, (Kraków, Jagiellońska), **Kapusta** Zygmunt, (Kraków), **Karuga** Wincenty, (Król. Huta), **Kazimierczak** Edmund, (Katowice, Kościuszki 2), **Klusik** Władysław, (Katowice, Mikołowska 123), **Kocur** Dr. Adam, (Katowice, Mickiewicza), **Kocur** Ferdynand, (Katowice, Komenda P.P.), Inż. **Kołder** Władysław (Kraków, Krowoderska 8), **Kożbiał** Klemens, (Cieszyn, Głęboka), **Kozdruń** Mieczysław, (Kraków, Smoleńsk 21), **Kroker** Karol, (Wisła, Schronisko na Baraniej Górze), **Krystek** inż. Zbigniew, (Mościce), **Krzetuski** inż. Artur, (Mościce), **Kubica** Tadeusz, (Jordanów), **Kutz** Heinrich, (Katowice, Wita Stwosza 6), **Lande** prof. Jerzy, (Kraków, Uniwersytet), **Litwin** Henryk, (Kraków, Krowoderska 8), **Łaba** Dr. Włodzimierz, (Kraków, Al. Krasińskiego 28), **Machanek** Hubert, (Ustroń 482), **Macura** Stanisław, (Dzięgielów, pow. Cieszyn), **Merta** Stanisław, (Biała, Łukasiewicza 12), **Merunowicz** Dr. Jakób, (Kraków, Ziemiańska 7), **Ohli** Marjan, (Biała Żywiecka), **Pawłowski** Adam,

(Jordanów), **Pellar** Jan, (Wisła, Szkoła, pow. Cieszyn), **Popielówna** Dr. Irena, (Kraków, Szczepańska 1), **Ratkowski** Sylwester, (Grodziec, ad Będzin), **Röder** Georg, (Katowice), **Ryszówna** Nola, (Kraków, Studencka 27), **Rzyman** Józef, (Katowice, Zawodzie), **Sabela** Adam, (Cieszyn, Hoenheisera 9), **Skotnicki** Franciszek, (Kraków, Rynek 15), **Smełty** Artur, (Biała, Sukiewicza 16), **Staszkiewicz** Rudolf, (Biała), **Suchecki** Teofil, (Kraków, Batorego 15), **Szczepański** Karol, (Cieszyn, Zakład Brow.), **Traczewski** Jan, (Jaworzynka, Szkoła pow. Cieszyn), **Wajda** Dr. Stanisław, (Kraków), **Walter** Zygmunt, (Kraków, Kanonicza), **Weber** Alfred, (Andrychów), **Wilke** Wiktor, (Bielsko, 3 Maja 5), **Wolski** Władysław, (Grodziec ad Będzin), **Zakrzewski** kpt. Stefan, (Kraków, OK. V.), **Zajonz** Willi, (Katowice, Wojciechowskiego), **Zieliński** Kazimierz, (Kraków, Krowoderska 8).

Okręg krynicki:

Fijałkowski por. Stefan, (Nowy Sącz), **Kaden** Dr. Kazimierz, (Rabka), **Koerbel** Dr. Stanisław, (Nowy Sącz, Jagiellońska 29), **Lazarowicz** inż., (Nowy Sącz).

OFICJALNA LISTA INSTRUKTORÓW P. Z. N.

ustalona przez Komisję Sportową 3. XI. 1932.

(Począwszy od sezonu 1932/33, dalsze nominacje instruktorów narciarskich P.Z.N. nastąpić mogą jedynie na podstawie egzaminów przewidzianych „zasadami organizacyjnemi dla honorowych i zawodowych nauczycieli narciarstwa").

Alberti Adam, (Kraków), **Anczyc** Władysław dr., (Kraków), **Augustynowicz** Michał, (Żywiec), **Balcer** Mieczysław, (Kraków), **Bartuzel** Ignacy, (Wilno), **Barzykowski** Stanisław, płk., (Warszawa), **Bednarski** Henryk, (Zakopane), **Bielska** Janina, (Lwów), **Bobkowski** Aleksander, inż., (Kraków), **Bobkowski** Henryk, gen.,

(Kraków), **Boniecki** Aleksander, dr., (Kraków), **Bośniacki** Zygmunt, (Kraków), **Bożek**, plut., (Przemyśl), **Budil** Hugon, (Biała), **Bujak** Franciszek, (Zakopane), **Bujak** Ignacy, (Zakopane), **Bujak** Józef, (Zakopane), **Bujak** Rudolf, (Zakopane), **Chramiec** Józef, (Zakopane), **Ciesielski** Tadeusz, (Kraków), **Cieszyński** Igo, dr., (Kraków), **Ciołkowski** Bronisław, por., (Bielsko), **Czaykowski** Igor, (Stanisławów), **Czerwiński** Wacław, inż., (Lwów), **Czech** Bronisław, (Zakopane), **Czech** Władysław, (Zakopane), **Dolińska** Anna, (Lwów), **Dowbór** Bohdan, (Wilno), **Drozdowski** Zygmunt, inż., (Kraków), **Dutkiewicz** Władysław, (Kraków), **Faecher** Stanisław, red., (Kraków), **Folwarczny** Roman, por., (Przemyśl), **Gajduszek** Leopold, (Bielsko), **Gawenda** Adam, dr., (Stanisławów), **Gazurek** Ignacy, (Kraków), **Georgiades** Wiktor, (Bielsko), **Gisman** Antoni, (Kraków), **Głodkiewicz** Mieczysław, (Kraków), **Górski** Stanisław, (Zakopane), **Grabowiecki** Jan, (Wilno), **Grosman** Hugo, (Kraków), **Gurowski** Ludwik, prof., (Stanisławów), **Haas** Aleksander (Stanisławów), **Heinrich** Antoni, (Warszawa), **Husakowski** Antoni, por., (Zwardoń), **Hutschinsky** Józef, (Bielsko), **Iwelski** Stefan, (Kraków), **Jakubowski** Tadeusz, (Lwów), **Jakubowski** Zbigniew, (Lwów), **Janisławski** Jerzy, (Cieszyn), **Jurkowski** Kazimierz, (Stanisławów), **Kalciński** Eugenjusz, inż., (Katowice), **Kasprzyk** Artur por., (Bielsko), **Kawa** Franciszek, (Warszawa), **Kądzielawa** Wiesław, (Żywiec), **Kądziołka** Tadeusz, (Zakopane), **Kempski** Stanisław, mjr., (Warszawa), **Kędzior** Fryderyk, (Kraków), **Kiesieliński** Stanisław, prof., (Katowice), **Kisza** Jan, (Bielsko), **Klemens** Rudolf, prof., (Bielsko), **Klemensiewicz** Zygmunt, prof. dr., (Lwów), **Klimkiewicz** Zbigniew, (Lwów), **Klusik** Władysław, (Katowice), **Kocur** Ferdynand, (Katowice), **Kohutek** Ludwik, (Wilno), **Kolankowski** Juljan, prof., (Przemyśl), **Kolasiński** Aleksander, kpt., (Przemyśl), **Kormicki** Stefan, (Kraków), **Kowenicki** Stanisław, Dr., (Kraków), **Kozłowski** Marjan, inż., (Drohobycz), **König** Artur, (Bielsko), **Kroker** Karol, (Barania Góra), **Krywald** Aleksander, por., (Lwów), **Krzeptowski** Adam, (Zakopane), **Krzeptowski** Andrzej I. (Zakopane), **Krzesiński** Anatol, kpt., (Lwów), **Krzywobłocki** Zbigniew, (Lwów), **Lachman** Odo, (Zakopane), **Lankosz** Józef, (Lwów), **Lardelli** Aleksander, (Warszawa), **Laurynow** Władysław, (Warszawa), **Leisten** Zygmunt, (Zakopane), **Lenkiewicz** Adam, (Lwów), **Leszko** Ludwik, prof., (Kra-

ków), **Lewun** Józef, (Wilno), **Lipowczan** Jan, (Katowice), **Lipowczan** Józef, (Koniaków), **Lipowczan** Karol, (Ustroń), **Loteczkowa** Janina, (Kraków), **Łucki** Jerzy, kpt., (Grodno), **Macudziński** Bolesław, dr., (Kraków), **Majewski** Wacław, dr., (Lwów), **Makowski** Michał, (Warszawa), **Malczewski** Rafał, (Zakopane), **Mazurek** Józef, dr., (Warszawa), **Maurizio** Marjan, (Kraków), **Michalski**, kpt., (Przemyśl), **Michalski** Stanisław, (Zakopane), **Michejda** Jan, (Cieszyn), **Mieloch** Mieczysław, (Zakopane), **Miłobędzki** Adam, (Warszawa), **Moser** Leopold, por., (Żywiec), **Motyka** Stanisław, (Zakopane), **Münnich** Tadeusz, (Kraków), **Nakoniecznikof**, mjr., (Przemyśl), **Niecieckí** Jarosław, (Wilno), **Niemczynowicz** Marjan, (Wilno), **Niemiec** Mieczysław, kpt., (Bielsko), **Nitribitt** Roman, (Krynica), **Nowak** Stanisław, (Krynica), **Nowobilski** Albin, kpt., (Bielsko), **Openhaim** Józef, (Zakopane), **Osiecki** Stefan (Warszawa), **Paudyn** Tadeusz (Zakopane), **Pawlikowski** Jan Gwalbert (Zakopane), **Pawluszkiewicz** Jan, plut., (Bielsko), **Pawłowski** Adam, (Jordanów), **Pawłowski** Leszek, (Lwów), **Pawłowski** Tadeusz, (Stanisławów), **Paździor** Stanisław, st. sierż., (Bielsko), **Płonka** Franciszek, (Biała), **Płonka** Józef, (Biała), **Podgórski** Stanisław, (Rybnik), **Popielówna** Zofja, (Lwów), **Prytyś** Władysław, (Poznań), **Przeździecki** Wacław, gen., (Bielsko), **Puchalski** Kazimierz, (Poznań), **Rajski** Adam, (Nowy Targ), **Rajski** Zygmunt, (Nowy Targ), **Ramza** Tadeusz, inż., (Kraków), **Rieger** Andrzej, mg., (Katowice), **Rittersschild** Zdzisław, (Zakopane), **Rozmus** Aleksander, (Zakopane), **Roehr** Jan, (Katowice), **Rucker** Zygmunt, dr., (Lwów), **Rzepecki** Jerzy, (Lwów), **Sagański** Adam, (Poznań), **Schiele** Aleksander, inż., (Warszawa), **Schiele** Kazimierz, inż., (Zakopane), **Schinagel** Raul, dr., (Kraków), **Schlichtinger** Bronisław, kpt., (Katowice), **Schönfeld** Ernest, inż., (Kraków), **Skonieczny** Konstanty, por., (Bielsko), **Skorulc** Jan, post., (Wilno), **Skotnicki** Franciszek, (Kraków), **Smełty** Artur, (Biała), **Smoluchowski** Bob, (Warszawa), **Socha** Stanisław, (Kraków), **Stiller** Ernest, kpt., (Bielsko), **Stolfa** Antoni, (Kraków), **Suleja** Władysław, (Zakopane), **Świszczowski** Stefan, inż., (Kraków), **Szaliński** Józef, (Zakopane), **Szatkowski** Henryk, dr., (Kraków), **Szczepanowski** Stanisław, (Lwów), **Szotkowski** Władysław, (Wisła), **Teyssseyre** Stanisław, (Lwów), **Traczewski** Jan, (Jaworzynka), **Trojanowski** Edward, (Cieszyn), **Tryzna** Adam, (Krosno),

Trzciński Ludwik, (Kraków), **Wagner** Franciszek, (Bielsko), **Wajda** Stanisław, dr., (Kraków), **Walczak** Janusz, (Lwów), **Wawszczak** Ignacy, por., (Przemyśl), **Wawro** Marjan, sierż., (Zakopane), **Wawrytko** Krzeptowski Andrzej, (Zakopane), **Witkowski** Edmund, por., (Przemyśl), **Witkowski** Szczepan, (Lwów), **Wohlfeld** Stanisław, (Stanisławów), **Zakrzewski** Stefan, kpt., (Warszawa), **Załuski** Kazimierz, dr., (Kraków), **Zdyb** Stanisław, (Zakopane), **Ziętkiewiczowa** Ela, (Zakopane), **Ziętkiewicz** Władysław, pplk., (Warszawa), **Ziółkowski** Zdzisław, (Lwów), **Zubek** Stanisław, (Zakopane), **Zylberman** Leopold, (Zakopane), **Żarlikowski** Kazimierz, (Krynica), **Żytkowicz** Władysław, (Kraków).

Z JAKICH ULG KOLEJOWYCH MOŻNA KORZYSTAĆ?

Ze zniżek kolejowych korzystać mogą: bądź 1) **tylko członkowie Polskiego Związku Narciarskiego** i to tak tylko **w zimie**, jak też w ciągu **całego roku** na podstawie legitymacyj członkowskich (**czarne legitymacje P. Z. N.**) zaopatrzonych w nalepki ważne na dany sezon, bądź też 2) **szeroki ogół bez ograniczeń**. Zniżki są następujące:

ZNIŻKI KOLEJOWE TYLKO DLA CZŁONKÓW P. Z. N.

a) Tylko na okres zimowy:

I. Indywidualne zniżki 33⅓%.

Członkowie Polskiego Związku Narciarskiego, **przy przejazdach z nartami** w celach sportowych, w wagonach kl. I., II. i III. pociągów osobowych i pospiesznych korzystają **na podstawie swych legitymacyj członkowskich** (czarna legitymacja P. Z. N. z nalepką ważną na dany sezon) z 33 ⅓% zniżki od cen normalnych.

Ulgę powyższą stosuje się w czasie **od 1 grudnia do dnia 30 kwietnia** tylko przy przejazdach pomiędzy stacjami t. z. **wyjazdowemi** i stacjami **docelowemi.**

Stacje wyjazdowe są następujące:

Będzin, Będzin Miasto, Biała Lipnik, Biała Podlaska, Bielsko, Borysław, Brzeziny Śląskie, Chebzie, Chorzów, Chrzanów, Chyrów, Cieszyn, Częstochowa, Gdańsk, Gołonóg, Dąbrowa Górnicza, Drohobycz, Dziedzice, Grybów, Hajduki, Iwonicz, Jasło, Kałusz, Katowice, Katowice Ligota, Kazimierz, Kielce, Knurów, Kołomyja, Kraków, Kraków Bonarka, Kraków Płaszów, Kraków Podgórze, Krosno, Królewska Huta, Krynica, Krzemieniec, Limanowa, Lublin, Lwów, Łazy, Łódź Fabryczna, Łódź Kaliska, Maczki, Mikołów, Mysłowice, Nowy Sącz, Nowy Sącz Miasto,

Nowy Targ, Nowy Zagórz, Orzesze, Oświęcim, Poznań, Przemyśl, Pszczyna, Ruda Śląska, Rybnik, Rybnik Paruszowiec, Sambor, Sanok, Sianki, Siemianowice Śląskie, Skawina, Skole, Sosnowiec, Stanisławów, Stary Sambor, Stary Sącz, Stryj, Szarlej, Strzemieszyce Radomskie i Warszawskie, Szczakowa, Szopienice, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tarnów, Truskawiec Zdrój, Trzebinia, Wadowice, Warszawa, Wilno, Wisła, Wodzisław, Zakopane, Zawiercie, Ząbkowice, Żegiestów Zdrój, Żywiec.

Stacje docelowe są następujące:

Andrychów, Biała Lipnik, Bielsko, Bobowa, Borysław, Broszniów, Bystra, Chyrów, Cieszyn, Czarny Dunajec, Delatyn, Dora, Grodziec na Śląsku, Grybów, Hucisko, Iwonicz, Jamna, Jaremcze, Jaworze-Jasienica, Jeleśnia, Jordanów, Kalwarja Zebrzydowska, Kęty, Komańcza, Kozy, Kraków, Krzeszowice, Krynica, Łachowice koło Żywca, Limanowa, Lwów, Ławoczne, Łodygowice, Łojowa, Łupków, Maków, Mikuliczyn, Mikuszowice, Milówka, Mucharz, Muszyna, Nadwórna, Nałęczów, Nowy Sącz, Nowy Targ, Osielec, Piwniczna, Podleśniów, Polana, Poronin, Przemyśl, Ptaszkowa, Puławy, Rabka, Radziechowy, Wieprz, Raycza, Rytro, Sianki, Skole, Sławsko, Słoboda Rungurska, Skawce, Sokoliki Górskie, Sól, Stary Sącz, Stróże, Sucha, Synowódzko Wyżne, Tatarów, Tuchla, Truskawiec Zdrój, Ustroń, Ustrzyki, Wapienica, Węgierska Górka, Wilkowice, Wilno, Wisła, Worochta, Woronienka, Zakopane, Zwardoń, Żegiestów Zdrój i Żywiec.

Ulgi przy przejazdach między powyższemi stacjami z jednej i drugiej strony otrzymuje się o ile odległość przejazdu w danej relacji wynosi conajmniej 30 km.

II. »Tanie 1000 kilometrów« dla narciarzy.

Członkowie Polskiego Związku Narciarskiego na podstawie swych legitymacyj członkowskich — (czarna legitymacja P. Z. N. z nalepką ważną na dany sezon) — mogą korzystać ze specjalnych biletów narciarskich

na odległość 1000 km., ważnych od 1 grudnia do 30 kwietnia, przy przejazdach **z nartami** w celach sportowych. Bilet ten składa się z 25 **kuponów** i uprawnia do przejazdów pojedynczych, pociągami osobowemi, na **łączną odległość 1000 km.**, za opłatą ryczałtową, wynoszącą **w klasie III — 30 Zł., w kl. II — 45 Zł.**

Posiadacz takiego biletu korzysta z niego w kilku względnie w kilkunastu pojedynczych przejazdach w relacjach wyżej podanych **na szlakach narciarskich**, pomiędzy stacjami wyjazdowemi z jednej, a docelowemi z drugiej strony. W razie przejścia do **pociągu pospiesznego** lub do **klasy wyższej**, podróżny dopłaca **różnicę przy zastosowaniu zniżki 33⅓%.**

b) Zniżki w ciągu całego roku:

Na podstawie legitymacji P. Z. N. z nalepką na dany sezon.

Członkowie P. Z. N. podróżujący **w celach turystycznych**, mogą korzystać **w ciągu całego roku**, na **podstawie legitymacji Związku (czarna legitymacja P. Z. N.)** z nalepką ważności na dany sezon, z ulg, przewidzianych dla członków Związku Polskich Towarzystw Turystycznych t. j. z 33⅓% **zniżki** w następujących relacjach:

Białystok, Będzin Miasto, Borysław, Brześć nad Bugiem, Bydgoszcz, Chorzów, Cieszyn, Dąbrowa Górnicza, Drohobycz, Częstochowa, Grudziądz, Jarosław, Jasło, Kalisz, Kałusz, Katowice, Kielce, Kołomyja, Kraków, Królewska Huta, Lublin, Lwów, Łuck, Łódź, Nowy Sącz, Nowy Sącz Miasto, Nadwórna, Piotrków, Poznań, Przemyśl, Radom, Rybnik, Skoczów, Sosnowiec, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Toruń, Warszawa, Wilno, Włocławek, Zawiercie i Żywiec — jako stacjami wyjazdowemi z jednej strony, a stacjami:

Augustów, Biała Lipnik, Bystra, Broszniów, Białowieża, Chęciny, Chojnice, Cieszyn, Delatyn, Dolina, Druskieniki, Dukszty, Germakówka, Gdynia, Gorlice, Hel, Hrebenów, Hucisko, Inowrocław, Iwanie Puste, Iwonicz, Jaremcze, Jaworze Jasienica, Jastrzębie Zdrój, Jeleśnia, Kartuzy, Kielce, Kolibki, Kołomyja, Krokowo, Kruszwica,

Krzemieniec, Krynica, Landwarowo, Leosia, Łyntupy, Ławoczne, Maków, Mikuliczyn, Miłówka, Mszana Dolna, Muszyna, Nadwórna, Nałęczów, Nowojelnia, Nowy Targ, Obłaziec, Olkusz, Orłowo, Osielec, Ostrowiec n/Kamienną, Piwniczna, Płociczno, Polana, Poronin, Puławy, Rabka, Raycza, Rymanów, Rytro, Sandomierz, Skole, Sławsko, Słonim, Sianki, Stary Sącz, Sucha, Suwałki, Synowódzko Wyżne, Tatarów, Tleń, Truskawiec Zdrój, Tama Brodzka, Tuchla, Ustroń, Wąchock, Wejherowo, Węgierska Górka, Wieliczka, Wielka Wieś (Halerowo), Wieżyca, Wilkowice Bystra, Wisła, Włodawa, Worochta, Woronienka, Zakopane, Zaleszczyki, Zwardoń, Żegiestów Zdrój i Żywiec — z drugiej strony, o ile odległość przejazdu w danej relacji wynosi **conajmniej 30 km.**

ZNIŻKI OGÓLNE

Przejazdy na wycieczki świąteczne.

Osoby udające się na **wycieczki świąteczne** w niedziele i święta, mogą korzystać z biletów wycieczkowych **powrotnych,** na odległość do 150 km., **w relacjach podanych w ogłoszeniach,** wywieszonych **na stacjach.** Ulga powyższa wynosi około 33% **zniżki.**

Przejazdy powrotne z uzdrowisk krajowych.

Osoby **powracające z uzdrowisk** krajowych mogą korzystać **z 50% zniżki** cen przejazdów od stacyj wymienionych w Taryfie Osobowej Część II. Rozdz. F (uzdrowiska z prawami zniżek) **do stacji pierwotnego wyjazdu** — conajmniej jednak na **odległość 100 km.** Celem uzyskania takiej zniżki, należy otrzymać (po dziesięciodniowym pobycie w uzdrowisku) od Zarządu zdrojowiska, Komisji klimatycznej, ew. gminy t. zw. **zaświadczenie Związku Uzdrowisk Polskich,** na podstawie którego kasa kolejowa może wydać bilet z wspomnianą zniżką.

Rozkład jazdy do ważniejszych centrów narciarskich

WARSZAWA—ZAKOPANE

			*									**
7^{30}	9^{45}	17^{10}	20^{20}	23^{50}	o. Warszawa	p.	19^{10}	20^{55}	5^{17}	8^{18}	9^{15}
10^{58}	14^{55}	20^{59}	0^{40}	4^{50}	o. Częstochowa	p.	13^{56}	17^{16}	0^{02}	3^{02}	4^{59}
13^{04}	18^{20}	23^{15}	3^{08}	8^{04}	p.} Kraków	{o.	10^{30}	14^{50}	20^{30}	23^{30}	2^{20}
15^{45}	19^{15}	23^{55}	3^{35}	8^{55}	o.}	{p.	10^{15}	13^{23}	19^{13}	22^{10}	1^{35}
21^{28}	23^{45}	5^{45}	7^{41}	13^{00}	p. Zakopane	o.	6^{00}	8^{15}	13^{50}	18^{10}	21^{32}

* Kursuje 17. XII—24. XII, 27. XII—31. XII codziennie, oraz od 1. I do 15. II w dnie przedświąteczne.

** Kursuje 18. XII—24. XII, 27. XII—1. I codziennie, oraz od 1. I do 15 II w dnie świąteczne.

WARSZAWA—KRYNICA

	*							**	
17^{10}	20^{20}	21^{35}	23^{50}	o. Warszawa	p.	23^{22}	8^{18}	9^{15}	19^{10}
20^{59}	0^{40}	2^{53}	4^{50}	o. Częstochowa	p.	20^{11}	3^{02}	4^{59}	13^{56}
23^{15}	3^{08}	6^{07}	8^{04}	p.} Kraków	{o.	17^{52}	23^{30}	2^{20}	10^{30}
23^{45}	3^{20}	7^{50}	8^{45}	o.}	{p.	16^{40}	22^{35}	1^{45}	6^{30}
1^{42}	4^{40}	9^{48}	9^{57}	p.} Tarnów	{o.	14^{35}	21^{24}	0^{20}	4^{15}
2^{10}	4^{46}	10^{15}	10^{15}	o.}	{p.	13^{55}	21^{10}	0^{13}	3^{55}
7^{20}	8^{30}	15^{24}	15^{24}	p. Krynica	o.	8^{50}	16^{20}	20^{20}	23^{00}

* Kursuje 17.XII—24. XII, 27. XII—31. XII codziennie, oraz od 1. I—15. II w dnie przedświąteczne.

** Kursuje 18. XII—24. XII, 27. XII—1. I. codziennie, oraz od 1. I—15. II w dnie świąteczne.

WARSZAWA—SŁAWSKO

		22^{15}	—	o.	Warszawa	p.	23^{14}	8^{04}			
		1^{30}	—	o.	Lublin	p.	19^{55}	4^{50}			
		5^{43}	14^{15}	o.	Przemyśl	p.	15^{47}	0^{52}			
		7^{08}	16^{35}	p.	Lwów	o.	14^{25}	23^{30}			
		7^{31}	18^{15}	o.		p.	10^{21}	20^{55}			
		9^{32}	20^{30}	p.	Stryj	o.	7^{53}	20^{47}			
		9^{43}	20^{45}	o.		p.	7^{30}	20^{13}			
		11^{37}	22^{39}	p.	Sławsko	o.	5^{55}	18^{39}			

WARSZAWA—WOROCHTA

15^{00}	22^{15}	—	—	o.	Warszawa	p.	23^{14}	—	—	8^{04}	
18^{18}	1^{30}	—	—	o.	Lublin	p.	19^{55}	—	—	4^{50}	
22^{55}	5^{43}	7^{46}	12^{53}	o.	Przemyśl	p.	15^{47}	18^{25}	22^{14}	0^{52}	
23^{46}	7^{08}	10^{00}	14^{21}	p.	Lwów	o.	14^{25}	17^{00}	20^{55}	23^{30}	
0^{47}	7^{30}	10^{07}	14^{31}	o.		p.	11^{58}	16^{40}	20^{37}	23^{08}	
3^{01}	9^{43}	13^{23}	17^{30}	p.	Stanisławów	o.	9^{44}	13^{24}	18^{24}	20^{54}	
6^{58}	* 0^{27}	** 14^{08}	17^{51}	o.		p.	9^{06}	■ 13^{05}	17^{43}	■ ■■ 20^{32}	
9^{32}	12^{54}	17^{13}	20^{23}	p.	Worochta	o.	6^{46}	10^{36}	15^{19}	18^{22}	

* Kursuje w dnie świąteczne od 18. XII—31. III.
** Kursuje tylko w dnie przedświąteczne do 15. X i od 17. XII—11.III.
■ Kursuje tylko w dnie świąteczne do 16. X i od 18. XII—12. III. z wyjątkiem 26. XII.
■■ Kursuje tylko w dnie świąteczne do 16. X i od 18. XII—31. III.

WARSZAWA—KATOWICE—ZWARDOŃ

0^{30}	7^{20}	9^{45}	22^{20}		o.	Warszawa	p.	19^{10}	0^{51}	8^{18}	6^{02}
10^{21}	12^{25}	17^{26}	3^{12}		p.	Katowice	o.	11^{27}	16^{35}	0^{38}	0^{34}
11^{40}	12^{27}	18^{25}	3^{14}		o.		p.	10^{55}	15^{50}	22^{21}	** 22^{30}
12^{00}	13^{08}	19^{25}	3^{52}		p.	Dziedzice	o.	9^{49}	14^{37}	21^{05}	21^{30}
13^{12}	13^{12}	19^{40}	4^{13}		o.		p.	9^{43}	14^{29}	20^{50}	21^{27}
13^{38}	13^{38}	20^{04}	4^{38}		p.	Bie sko	o.	9^{25}	14^{05}	20^{30}	21^{10}
14^{06}	14^{06}	20^{25}	** 6^{22}		o.		p.	9^{20}	13^{35}	20^{15}	21^{07}
14^{52}	14^{52}	21^{10}	7^{04}		p.	Żywiec	o.	8^{37}	12^{45}	19^{30}	20^{22}
15^{10}	15^{10}	* 21^{42}	7^{29}		o.		p.	7^{27}	12^{35}	18^{35}	20^{15}
16^{34}	16^{34}	22^{55}	8^{45}		p.	Zwardoń	o.	6^{25}	11^{35}	17^{37}	19^{10}

* Kursuje w dnie przedświąteczne 17. XII—25. III.
** Kursuje w dnie świąteczne 18. XII—26. III.

WARSZAWA—KATOWICE—JELEŚNIA

0^{30}	7^{30}	—	22^{20}		o.	Warszawa	p.	19^{10}	23^{22}	6^{02}
10^{21}	12^{25}	—	3^{12}		p.	Katowice	o.	11^{27}	18^{35}	0^{34}
11^{40}	12^{27}	16^{15}	3^{14}		o.		p.	9^{36}	17^{55}	0^{16}
12^{00}	13^{08}	17^{32}	3^{52}		p.	Dziedzice	o.	8^{25}	16^{40}	23^{35}
13^{12}	13^{19}	17^{44}	4^{13}		o.		p.	8^{18}	16^{20}	20^{50}
13^{38}	13^{38}	18^{08}	4^{38}		p.	Bielsko	o.	7^{57}	16^{10}	20^{30}
14^{06}	14^{06}	18^{22}	* 6^{22}		o.		p	7^{47}	15^{59}	20^{15}
14^{52}	14^{52}	19^{10}	7^{04}		p.	Żywiec	o.	7^{06}	15^{15}	19^{30}
15^{00}	15^{00}	19^{14}	7^{14}		o.		p.	6^{59}	14^{02}	19^{25}
15^{24}	15^{24}	19^{34}	7^{34}		p.	Jeleśnia	o.	6^{40}	13^{42}	19^{02}

* Kursuje w dnie świąteczne 18. XII—26. III.

WARSZAWA—WISŁA

7^{30}	—	—	9^{45}	22^{20}	o.	Warszawa	p.	19^{10}	0^{51}	23^{22}	5^{17}	6^{02}
10^{58}	—	11^{10}	14^{47}	1^{50}	o.	Częstochowa	p.	13^{56}	19^{05}	20^{11}	0^{02}	2^{12}
12^{25}	—	13^{40}	17^{26}	3^{12}	p.	Katowice	o.	11^{37}	16^{35}	18^{38}	21^{30}	0^{34}
12^{27}	13^{20}	15^{10}	18^{25}	3^{14}	o.		p.	10^{55}	15^{50}	17^{55}	19^{45}	0^{16}
15^{43}	17^{44}	20^{00}	22^{30}	7^{26}	p.	Wisła	o.	7^{46}	10^{40}	14^{20}	16^{20}	20^{45}

KATOWICE—ZAKOPANE

			*									**
6^{51}	8^{30}	13^{02}	16^{10}	21^{04}	o.	Katowice	p.	7^{46}	12^{57}	16^{09}	0^{23}	23^{59}
8^{16}	9^{59}	15^{05}	przez O-	23^{05}	p.	Kraków	o.	6^{15}	11^{05}	14^{00}	23^{00}	przez O-
8^{55}	10^{05}	15^{45}	święcim	23^{55}	o.		p.	5^{35}	10^{15}	13^{23}	22^{10}	święcim
13^{00}	15^{45}	21^{28}	21^{55}	5^{45}	p.	Zakopane	o.	0^{10}	6^{00}	8^{15}	18^{10}	18^{30}

* Kursuje w dnie przedświąteczne od 17. XII—25. III.
** Kursuje w dnie świąteczne od 18. XII—26. III.

KRAKÓW—ZWARDOŃ

*			**				■			
3^{35}	10^{05}	15^{45}	17^{55}	o.	Kraków	p.	9^{05}	13^{23}	19^{13}	22^{10}
5^{19}	12^{30}	18^{09}	20^{15}	p.	Sucha	o.	6^{55}	11^{22}	17^{01}	20^{35}
5^{49}	12^{50}	18^{15}	20^{30}	o.		p.	6^{51}	9^{55}	16^{10}	20^{20}
6^{59}	14^{02}	19^{25}	21^{35}	p.	Żywiec	o.	5^{41}	8^{45}	15^{00}	19^{14}
8^{40}	15^{10}	19^{36}	21^{42}	o.		p.	5^{33}	7^{27}	12^{35}	18^{35}
10^{00}	16^{34}	20^{55}	22^{55}	p.	Zwardoń	o.	4^{35}	6^{25}	11^{35}	17^{37}

* Kursuje od 18. XII—25. XII, 28. XII—1. I codziennie, oraz w roku 1933 do 15. II w dnie świąteczne.
** Kraków—Zwardoń kursuje w dnie przedświąteczne tylko 17. XII—25. III.
■ Zwardoń—Kraków kursuje w dnie poświąteczne tylko 19. XII—27. III.

KATOWICE—ZWARDOŃ

* 5^{10}	5^{00}	11^{40}	16^{15}	18^{25}	o.	Katowice	p.	10^{55}	15^{30}	22^{21}	* 22^{30}	—
5^{58}	6^{13}	12^{00}	17^{22}	19^{35}	p.	Dziedzice	o.	9^{49}	14^{37}	21^{05}	21^{30}	—
2^{13}	4^{30}	11^{35}	14^{00}	17^{30}	o.	Kraków	p.	15^{08}	18^{40}	23^{05}	0^{48}	
6^{00}	7^{09}	13^{12}	17^{44}	19^{40}	o.	Dziedzice	p.	9^{43}	14^{29}	20^{50}	21^{27}	—
6^{20}	7^{35}	13^{36}	18^{08}	20^{04}	p.	Bielsko	o.	9^{25}	14^{05}	20^{30}	21^{10}	—
6^{22}	7^{49}	14^{06}	18^{22}	20^{25}	o.		p.	9^{20}	13^{35}	20^{15}	21^{07}	—
7^{04}	8^{34}	14^{52}	19^{10}	21^{10}	p.	Żywiec	o.	8^{37}	12^{45}	19^{30}	20^{22}	—
7^{29}	8^{40}	15^{10}	19^{34}	** 21^{43}	o.		p.	7^{27}	12^{35}	18^{35}	20^{15}	—
8^{45}	10^{00}	16^{34}	20^{55}	22^{55}	p.	Zwardoń	o.	6^{25}	11^{35}	17^{37}	19^{10}	—

* Kursuje w dnie świąteczne od 18. XII—26. III.
** Kursuje w dnie przedświąteczne 17. XII—25. III.

ZAKOPANE—KRYNICA

0^{10}	6^{00}	8^{15}	13^{50}	—	o.	Zakopane	p.	21^{25}	23^{45}	—	13^{00}
1^{52}	7^{27}	9^{54}	15^{38}	—	p.	Chabówka	o.	19^{33}	22^{06}	—	11^{39}
3^{51}	7^{43}	13^{48}	19^{37}	—	o.		p.	15^{43}	21^{58}	—	10^{01}
6^{30}	10^{05}	16^{10}	22^{00}	—	p.	N. Sącz	o.	13^{15}	19^{25}	—	7^{20}
* 6^{48}	13^{12}	17^{45}	—	5^{04}	o.		p.	10^{50}	18^{14}	0^{57}	—
8^{30}	15^{24}	20^{05}	—	7^{20}	p.	Krynica	o.	8^{50}	16^{20}	23^{00}	—

* Kursuje od 18. XII—25. XII, 28. XII—1. I. codziennie, oraz w roku 1933 do 15. II. w dnie świąteczne.

UWAGA: Cyfry tłuste oznaczają pociagi pośpieszne. Linja wężykowata obok godzin oznacza, że pociąg nie kursuje codziennie.

SKOROWIDZ WYCIECZEK NARCIARSKICH

Zestawiony przez Stanisława Faechera.

Celem niniejszego zestawienia jest danie przeglądu najważniejszych, popularnych i większości narciarzy turystów dostępnych wycieczek narciarskich, z **uwzględnieniem schronisk, punktów wyjściowych i najistotniejszych szczegółów.** Wycieczki trudne, oraz wycieczki w terenie niedostępnym (odległość od kolei, brak schronisk itd.), zostały uwzględnione w najbardziej ograniczonej ilości.

Celem łatwiejszej orjentacji został przeprowadzony podział terenów według grup i okolic **na zasadzie użyteczności turystycznej,** wskutek tego podział ten odbiega od ścisłego podziału geograficznego.

Ważniejsze skróty użyte w opisach są następujące:

Skż. = stacja kolei żelaznej.
Pw. = punkt wyjścia.
Sch. = schronisko.
Zag. = zagospodarowany.
ł. = łóżko.
s. = siennik.
max. = maxymalnie.
H. = hotel.
R. = restauracja.
Pln. = północ(ny).
Płd. = południe(owy).
Wsch. = wschód(odni).
Zach. = zachód(odni).
zn. = znaki.

* * *

Ważniejsze **przewodniki i mapy** są następujące:

Polskie tereny narciarskie. — Wyd. P. Z. N. 1929 — oprac.: prof. dr. Z. Klemensiewicz.

Przewodnik narciarski po Karpatach Wschodnich. — Wyd. P. Z. N. 1925 — opr. inż. M. Dudryk.

Przewodnik po Beskidach Zachodnich. — Wyd. P. T. T. 1927 — opr. prof. K. Sosnowski.

Przewodnik po Beskidach Zachodnich i Pieninach z terenami narciarskiemi. — Wyd. nakł. księgarni geograficznej „Orbis“ — Kraków 1930 — opracował prof. Kazimierz Sosnowski.

Przewodnik narciarski po Beskidzie Zachodnim — Wyd. Koło Narciarzy przy B. O. P. T. T., Żywiec, 1928 — opr.: W. Midowicz i M. Augustynowicz.

Zwardoń i okolica. Wyd. sekcje narciarskie P. T. T. w Białej i Żywcu, 1931. Opr. St. Merta i Wł. Midowicz.

Zwardoń und Umgebung. Verl. Skisektionen Poln. Tatra Ver. in Biała und Żywiec — 1931. Opr. St. Merta i Wł. Midowicz.

Przewodnik po terenach narciarskich Tatr i Zakopanego. Wyd. S. N. P. T. T. 1912 — opr. M. Zaruski.

Przewodnik po Tatrach i Zakopanem — Wyd. T. Zwolińskiego 1931 — Opr. T. Zwoliński.

Przewodnik turystyczny: Krynica, Żegiestów, Muszyna — Wyd. Krynicki Oddz. P. T. T. 1929 — opr. R. Nitribitt i Z. Hetper.

Skitourenführer durch die östlichen Beskiden — Wyd. Beskidenverein 1912 — opr.: Tischler i Wilke.

Mapy turystyczne Karpat Polskich — Wyd. Gea — skala 1:100.000 (7 ark.).

Mapa Gorganów — Wyd. Książnica Atlas — skala 1:100.000 — opr. A. Lenkiewicz.

Mapa Tatr Polskich — Wyd. Zwolińskiego — skala 1:37.500 — opr. T. Zwoliński.:

Mapa Tatr — Wyd. Zwolińskiego — Zakopane — (część I. — Tatry Wysokie i Bielskie) 1:40.000— oprac.: T. Zwoliński.

Beskidenkarte — Wyd. Beskidenverein — skala 1:75.000.

Mapy wojskowe: polskie, czeskie, austrjackie i t. d.

Skorowidz ważniejszych wycieczek narciarskich, zestawiony przez S. Fachera — Wyd. nakł. P. Z. N. — Informacyjny Kalendarz Narciarski: 1929 — 1930 — 1931.

* * *

CHODZIĆ OSTROŻNIE!

Niebezpieczeństwa i trudności w górach w zimie mogą być liczne. Należy uzmysłowić sobie istnienie przynajmniej następujących pochodzących ze strony:

1) śniegu, a to:
duży opad śniegu, pękanie i osiadanie się śniegu, lawiny i deski śnieżne, obsuwanie się śniegu, nawisy, nawiane śniegi, szreń, lód, aper (wytajały śnieg),

2) pogody, a to:
mróz, mgła, zadymka, burza, światło słoneczne, rozprószone światło, zapadanie nocy, deszcz, wiatr, odwilż,

3) terenu, a to:
ekspozycja (nachylenie), skała, zalesienie, zasypane potoki, nierówności terenu, przeszkody (płoty i t. d.),

4) turysty samego, a to:
złe warunki fizyczne, mała wytrwałość i brak sił, niedostateczny trening, małe wyszkolenie w jeździe, brak odporności na zimno, słabe oczy, brak zdolności orjentacyjnych i obserwacyjnych, brak zdecydowania, złe czytanie map, złe obchodzenie się z kompasem, złe lub niedostateczne odżywianie się, używanie alkoholu, przemęczenie i osłabienie, opalenie i porażenie słoneczne, nieodporność na choroby górskie, kurcze w mięśniach, zranienia, nieumiejętność niesienia pomocy w nagłych wypadkach, nieznajomość sygnałów ratunkowych, brak poczucia odpowiedzialności, zbytnia odwaga, brak ostrożności, próżność, lekkomyślność, złe wyekwipowanie, złe ubranie i t. d.

* * *

Wszystkich turystów-narciarzy uprasza się o nadsyłanie pod adresem Komisji Wydawniczej P. Z. N. Kraków — Studencka 27. I. p. uwag i szczegółów, mogących przyczynić się do uzupełnienia względnie poprawienia poniższego przeglądu wycieczek.

* * *

I. ZACHODNIA CZĘŚĆ KARPAT

BESKID ŚLĄSKO-ŻYWIECKI

A) OKOLICE WISŁY.

Schroniska:

1) *Schronisko na Stożku* (970). — Własność cieszyńskiego Oddz. P. T. T. Zag. R. Miejsc = 40 ł. + 50s.

Dojście z Wisły (Skż. H. R.) — 2 g., lub z Istebnej. 2) *Schronisko na Równicy* (883). — Własność górnośląskiego Oddz. P. T. T. Zag. Miejsc = 40 ł. w 12 pokojach, max. 120. Dojście z Ustronia (Skż. H. R.) — znaki czerwone lub zielone oraz z Polany (Skż.) zn. niebieskie — 1 g. lub 1½ g. Ponadto dojście z Brenny (zn. zielone).

Wycieczki :

1) **Stożek** (975): 1) z Wisły (Skż. H. R. pw.) przez Dziechcinkę, za zn. żółto-białemi — 2 g., 2) z Wisły przez Kubalonkę, za zn. czerwono-białemi — 2 godz., 3) z Obłaźca przez Jawornik na **Cieślar** za zn. zielono-białemi, dalej czerwono-białemi — 3 g., 4) z Wisły-Głębca, przez Łabajów (obok skoczni) za zn. czerwonemi — 1½ do 2 g., 5) z Istebnej za zn. zielonemi przez Kiczory — 2½ do 3 g. Pod szczytem Sch. Zag. R. Zjazdy do Wisły, lub przez Czantorję do Ustronia (Skż. H. R.) oraz wszystkiemi drogami podejść.

2) **Równica** (883): z Ustronia (Skż. H. R. pw.) przez Gościradowiec za zn. czerwonemi lub zielonemi — 1½ do 2 g.; z Polany (Skż. H. R.) przez Jaszowiec za zn. niebieskiemi — 1 do 1½ g.; z Wisły (Skż. H. R.) za zn. żółtemi na Kamienną, dalej za zn. niebieskiemi przez Orłową 3 do 4 g.; grzbietami z Baraniej Góry za zn. niebieskiemi przez Magórkę Wiślańską, Malinów, Salmopol, Malinkę, Kamienną i Orłową — 5 do 7 g. Pod szczytem Sch. Zag. R. Zjazdy drogami wejść oraz do: Ustronia przez Maków i Górne Zawodzie — 1 g., do Polany przez Beskid — 1½ g., do Brenny przez Beskid za zn. żółtemi — 1½ g., do Górek przez szczyt Równicy, Lipowski Groń i Lipowiec — 2 g.

3) **Czantorja** (995): a) z Ustronia (Skż. H. R. pw.) przez Poniwiec za zn. niebiesko-białemi — 3 g., lub przez Małą Czantorję zn. żółte — 2 g., b) grzbietem ze Stożka, za zn. czerwonemi — 4 g., c) z Polany (Skż. H. R.) za zn. czerwonemi — 2 godz. Zjazd przez Małą Czantorję do Roztok i Poniwca — 1½ g.; przez siodło między Wielką i Małą Czantorją i płd. zboczem M. Czantorji do Ustronia — 1½ g.; do Bażanowic (Skż.) za zn. czerwonemi przez M. Czantorję, Tuł i Dzięgielów — 2 do 3 g.; do Wisły za zn. czerwonemi przez przełęcz Beskid i Jawornik — 1 do 2 g.

B) GRUPA BARANIEJ GÓRY.

Schroniska:

1) *Schronisko na Baraniej Górze* (925) „przy źródłach Wisły". — Własność górnośląskiego Oddz. P. T. T. Zag. R. Miejsc. = 35 ł. w 14 pokojach, max. 150. Dojście z Milówki (Skż. H. R.) — 3 do 4 g. Można też dojechać drogą z Wisły (Skż. H. R.) — 3 g.

3) *Schronisko na Kozińcach* (800). — Własność prywatna. Zag. Miejsc = 20 ł. Dojście z Wisły (Skż. H. R.), przez przełęcz Kubalonkę — 1 ½ g., lub za zn. czarnemi od szkoły.

3) *Stacja turystyczna w Istebnej* (pensj. Bucznik). Zag. Miejsc 30 — max. 50. Dojście z Wisły (Skż. H. R.): autobus.

4) *Stacja turystyczna w Koniakowie* (gospoda Legierskiego). Zag. R. Miejsc 20 — max. 40. Dojścia z Milówki (Skż.), z Zwardonia (Skż.) oraz z Wisły (Skż.).

Wycieczki:

1) **Kozińce** (983): a) z Wisły (Skż. H. R.) grzbietem obok pensj. „Wierchy" za zn. czarnemi — 1 ½ g., b) z Głębca za zn. czarnemi — 1 g.; c) z przełęczy Kubalonka przez szczyt Głębiec za zn. czarnemi ³/₄ g. Zjazdy drogami podejść.

2) **Barania Góra** (1214): a) z Wisły (Skż. H. R. pw.) drogą kołową przez dolinę Czarnej Wisełki do Schr. Zag. R. (dojazd możliwy) — stąd za znakami czerw. i słupami narciarskiemi na szczyt — 4 do 5 g.; b) z Wisły doliną Białej Wisełki za zn. niebieskiemi — 3 do 4 g.; z Wisły przez Kozińce i Głębiec a następnie grzbietem Stożek-Barania za znakami czerw. do schroniska i dalej j. w — 4 do 5 g.; d) z Wisły Głębca (Skż. H. R. pw.) przez Kozińce lub Kubalonkę 3 do 4 g.; e) ze Stożka grzbietem za znakami czerw. przez Kiczory i Kubalonkę — 4 do 5 g.; f) z Istebnej za znakami zielonemi przez Pietraszonkę do schr. w dolinie Czarnej Wisełki i następnie j. w. 3 — 4 g.; g) z Koniakowa za znakami niebieskiemi przez Tyniok, Gańczorkę i Karolówkę 3 — 4 g.; h) z Zwardonia (Skż. H. R.) za zn. niebiesk. przez Solowy Wierch, Ochodzitą, Tyniok, Gańczorkę i Karolówkę 4 — 5 g.; i) z Milówki (Skż. H. R. pw.) przez wieś Kamesznicę Górną do wylotu doliny Janoszkowej (dojazd możliwy), skąd za zn. żółtemi do Schr. Zag., skąd za znakami czerw. a następnie słupami

narciarskiemi na szczyt — 4 do 5 g.; j) z Węgierskiej Górki (Skż. H. R. pw.) — za zn. czerw. przez Glinne 3 — 4 g.; lub przez Dolinę Ślązaków 3 — 4 g. k) z Szczyrku (H. R. pw.) za zn. zielonemi przez Skrzyczne, Malinowską Skałę, Cienków, Magórkę Wiślańską 4 — 5 g.; l) z Równicy za zn. niebieskiemi przez Orłową, Kamienny, Salmopol, Malinów, Magórkę Wiślańską 5 — 7g.

Zjazdy: 1) do Milówki (Skż. H. R.) za zn. biało-niebiesko-białemi, potem żółto-białemi — 2½ g., 2) do Zwardonia (Skż. R.) przez Ochodzitą za zn. biało-czerwono-białemi — 4 g., 3) do Węgierskiej Górki (Skż. R.) przez **Magórkę** (1129) za zn. czerwonemi, poczem ze szczytu Magórki za zn. niebieskiemi przez Glinne — 3½ g., 4) do Wisły (Skż. H. R.): z grzbietu pod szczytem, wzdłuż doliny Czarnej Wiselki — 2 g., lub głównym grzbietem przez przełęcz Kubalonka za zn. czerwonemi — od przełęczy zn. czarne przez **Kozińce** — 2 g., 5) Przez Baranią Górę do Szczyrku za zn. zielonemi na **Skrzyczne** (1250) Sch. Zag., skąd górą przez **Skrzyczenko,** ku górnej części Salmopolu i dalej doliną Żylicy do Szczyrku — 4 do 5 g., 6) do Malinki: przez **Cieńków** (1140) skąd granią Cieńków bez zn. — 3 g.

3) **Wielka Zabawa** (842): z Soli (Skż.) w kierunku płn. wsch. przez Groniec (705), Małą Zabawę (797), zjazd na przełęcz i wyjście na szczyt — 1½ godz. bez znaków. Zjazd: do Milówki (Skż. H. R.): w kierunku płn. zach. do mostu drogowego na Sole (40 min. bez zn.).

4) **Ochodzita** (894): a) z Milówki (Skż. H. R. pw.) szosą do Koniakowa i zn. niebieskiemi 2 — 3 g.; b) z Zwardonia (Skż. H. R. pw.) przez Sołowy Wierch zn. niebieskie 2 — 3 g.; c) z Baraniej Góry przez Karolówkę, Gańczorkę i Tyniok, znaki niebieskie 2 — 3 g. Zjazdy drogami podejść.

C) TERENY BIELSKO-BIALSKIE.

Schroniska:

1) *Schronisko na Klimczoku* (1119) t. z. „Szędzielna" — Własność B. V. w Bielsku. Zag. R. Miejsc. = 48 ł. max. 80. Dojście z Bielska (z Lasku Cygańskiego) — 2 g., zn. czerwone.

2) *Schronisko na Magórze* (1095) „Klementynówka" — Własność B. V. w Bielsku. Zag. Miejsc. = 42 ł. max. 60. Najlepszy dostęp z Bystrej (Skż. R.) — 3 g., zn. nie-

bieskie, lub z Szczyrku (autobus z Bielska) zn. niebieskie — 1¼ g.

3) *Schronisko na Skrzycznem* (1250). — Własność Wintersportklubu w Bielsku. Zag. w zimie tylko w niedzielę i święta; Klucze w B.V. Bielsko, Wzgórze 14., albo w Szczyrku. Miejsc. = 6 ł. Dojście ze Szczyrku (H. R.) — 2½ g. zn. niebieskie.

4) *Schronisko w Salmopolu* (780) obok Szczyrku. — Własność B. V. w Bielsku. Zag. Miejsc. = 10 ł. + 12 s. Dojście z Szczyrku (H. R.) zn. żółte — 1¼ g.

5) *Schronisko na Magórce* (933). — Własność B. V. w Bielsku. Zag. R. Miejsc. = 48 ł. max. 80. Dojście z Białej (Skż. H. R.) (aut. do Straconki), skąd za zielonemi zn. — 1½ g. lub z Bystrej (Skż. R.) za zn. zielonemi 1½ g., albo z Mikuszowic (Skż.) za zn. czerwonemi — 1¼ g. Obok drugie *Sch. prywatne.*

6) *Schronisko na Błatnej* (914). — Własność Tow. Przyjaciele Przyrody w Bielsku. Zag. Miejsc. = 20 ł. + 16 s. max. 50.

(Bez poważniejszego znaczenia dla ruchu narciarsko-turystycznego w terenach Bielsko-Bialskich — są schroniska: a) *obok Lasku Cygańskiego* (Baumgartel,) (540) — ¼ g. z Bielska, własność B. V. w Bielsku; b) *obok toru saneczkowego* (Rodelhütte) (680). — Własność B. V. Bielsko. Oba Sch R. bez noclegów).

Wycieczki:

1) **Klimczok** (1119), **Magóra** (1095): z Bielska (Skż. H. R.) do Lasku Cygańskiego (tramwaj), stąd do Sch. Zag. R.: a) za zn. żółtemi i słupami telef. — 2½ g.; b) za zn. czerwonemi — 2½ g. Od Sch. za zn. żółtemi na szczyt — ½ godz.

Zjazdy: 1) do Bielska (Skż. H. R.) — drogami wejścia (j. w.), pozatem koło sch. za zn. czerwonemi do „Baumgärtel". 2) do Bystrej (Skż. H. R.) — przez Sch. Zag. „Klementynówkę" i szczyt **Magórę** (1095), z którego: albo za zn. czerwonemi — 2½ g., lub za zn. niebieskiemi po półn. zboczu Magóry — 2 g. 3) do Szczyrku (10 km od Skż. Łodygowice, autobusy, H. R.) — za zn. niebieskiemi, lub do doliny Białej, wreszcie przez Stołów. 4) do Salmopola (Sch. Zag.) — ze szczytu lub od Sch. „Klementynówka" grzbietem przez **Beskid** (850), **Kotarz** (965), **Grabową** (905 za zn. czerwonemi, od szczytu początkowo zn. żółte, na Zach. 10 min., potem przecinka

leśna na Płd.— 4 g. 5) do Brenny (autobusy do Goleszowa) — ze szczytu w kierunku na Zach. za zn. żółtemi przez **Stołów** (1035), **Błotny** (Sch. Zag.) i stąd za zn. zielonemi — 2½ godz.

Ponadto zjechać można z Klimczoku do: Mesznej przez szczyt Magóry — bez zn.; do Buczkowic przez szczyt Magóry bez zn.; do Wapienicy przez Błatną — zn. żółte, później niebieskie, do Jaworza (Skż.), za zn. żółtemi; wreszcie do Górek — zn. żółte później zielone.

2) **Skrzyczne** (1250) i

3) **Malinowska Skała** (1150): 1) z Bielska (Skż. H. R.) lub Łodygowic (Skż.) — szosą do Szczyrku (pw. R.) (ew. autobusem) i stąd za zn. niebieskiemi (kier. Płd.) na szczyt Skrzycznego — 3 g. Pod szczytem Sch. (klucze w W. S. C. Bielsko, Wzgórze 14). 2) z Salmopola (Sch. dojazd z Łodygowic. Skż. końmi 18 km) na przełęcz Salmopolską (934) za zn. żółtemi, stąd za zn. czerwonemi przez **Malinów** (1905) i **Malinowską Skałę** (1150) — od której za zn. niebieskiemi przez **Małe Skrzyczne** (1201) za szczyt. Od Sch. w Salmopolu — 4 g.

Zjazdy: do Szczyrku (Łodygowice Skż.) drogą podejścia lub przez **Małe Skrzyczne** za zn. niebieskiemi i stąd początkowo lasem, później łąkami bez zn., obok przysiółka Czyrna Wielka na dno doliny i za zn. żółtemi do Szczyrku — 3 g. (Ponadto zjechać można do Węgierskiej Górki (Skż.) przez Malinowską Skałę i Magórkę w paśmie Baraniej Góry. Zn. do Malinowskiej Skały niebieskie, stąd na Magórkę czerwone i niebieskie, z Magórki niebieskie. Ze szczytu — 5 g.)

4) **Magórka** (933): z Bielska (Skż. H. R.) przez Straconkę (pw. R.) za zn. zielonemi do Sch. Zag. pod szczytem — 1½ g. Zjazdy: 1) na Straconkę drogą podejścia, lub t. zw. drogą Stonawskiego. 2) na Czernichów, potem drogą do Żywca (Skż. H. R.) za zn. niebieskiemi. 3) na Wilkowice (Skż.) — z początku za zn. niebieskiemi, następnie czerwonemi.

D) BESKIDY RACZAŃSKIE.

Schroniska:

1) *Schronisko w Zwardoniu* (803) obok skoczni narciarskiej. — Własność Oddziału Babiogórskiego P. T. T. w Żywcu. Zag. R. 100 ł. 10 minut od stacji kolejowej w Zwardoniu.

2) *Stacja turystyczna w Zwardoniu* (792), naprzeciw dworca. — Własność prywatna. Zag. R. 16 ł.

Wycieczki:

1) **Wielka Racza** (1236): 1) z Rajczy (Skż. R. pw.) przez Rycerkę Górną (13 km) drogą za zn. czerwono-białemi, na przełęcz między Małą i Wielką Raczą, potem na szczyt — 4½ g. 2) ze Zwardonia (Skż. R.) przez **Kikulę** (1076) za zn. biało-niebiesko-białemi — 4 godz Zjazdy: 1) do Rajczy (Skż. R.) przez: **Bugaj** (1139), **Jaworzynę** (1173), **Przegibek** (osiedla), dolinę Rycerki bez zn — 5 g. 2) do Oszczadnicy (Czechosłowacja, Skż.) przez szczyt **Upratisko i Kalinowy Wierch** (817), za zn. biało-zielono-białemi.

2) **Muńcuł** (1165) **Rycerzowa**: z Rajczy (Skż. R. pw.) przez Ujsoły, Szczytkówkę (865) za zn. zielono-białemi — 3 g. Zjazdy do Rajczy (Skż. R. pw.) przez: 1) Szczytkówkę, za zn. zielono-białemi — 1¼ g., lub: 2) przez Hutyrów za zn. czerwono-białemi — 3½ g.

3) **Rachowiec** (951): z Zwardonia (Skż. H. R. pw.) na grzbiet Gomółek, skąd ponad osadą Rachowiec na przełęcz, z której w kierunku płd. wsch. na szczyt — 1½ g., bez zn. Zjazd do Soli (Skż.): ze szczytu w kierunku wsch., poczem płd. wsch. bez zn. — ¾ g.

E) BESKID MAŁY (Zasolskie Góry).

Schroniska:

1) *Schronisko na Leskowcu* (szczyt Jaworzyna). — Własność P. T. T. koło wadowickie. Zag. R. 10 ł. + 10 s. max. 25 miejsc. Dojście: z Wadowic (Skż. H. R.) przez Ponikiew — 2½ do 3 g., lub z Andrychowa (Skż. H. R.) przez Rzyki — 2½ do 3 g.

2) *Schronisko na Żarze.* — Własność P. T. T. koło w Andrychowie. Zag. Miejsc. = 5 ł. max. 10. Dojście z Porąbki (H. R.) zn. biało-zielono-białe — 1 do 1½ g. Z Kocierzy przez Upłaz i Cisownik — zn. biało-zielono-białe — 3½ g. do 4 g.

3) *Kocierz-leśniczówka.* — Własność prywatna. Dojście z Andrychowa (Skż.) H. R.) gościńcem przez Targanicę — 2 g.

Wycieczki:

1) **Leskowiec** (922): 1) z Wadowic (Skż. H. R.) zn.

biało-niebiesko-białe, przez Łysą Górę, Ponikiew — 2½ do 3 g. 2) z Mucharza (Skż.) zn. biało-zielono-białe — przez Królowę Wyżną (819 m) — 2½ do 3 g. 3) ze Skawiec (Skż.) zn. biało-czerwone-białe przez Królowę Wyżną — 2½ do 3 g. 4) z Lachowic (Skż. R.) zn. biało-żółte-białe, przez Krzeszów, Targoszów — 2½ g. 5) z Andrychowa (Skż. H. R.) drogą przez Rzyki 7 km, — nieco za kościołem na szczyt Gancarza, następnie zn. biało-niebiesko-białemi — 3½ do 4 g. 6) z Andrychowa (Skż. H. R.) gościńcem żywieckim na przełęcz Kocierską (718 m) do 10-go km, następnie zn. biało-czerwone-białe na Potrójną (888 m) — 1 g., dalej przez Madohorę (934 m) razem — 5½ do 6 g.

2) **Kocierz** (718): 1) z Andrychowa (Skż. H. R.) gościńcem żywieckim 10 km — 2 do 2½ g. (W niedziele i święta dojazdy furmankami). 2) z Kęt (Skż. H. R.) do Porąbki (R.) gościńcem 8 km — 2 g. Z Porąbki: a) zn. biało-zielono-białemi przez **Żar** (761), **Kiczerę** (831 m), **W. Cisownik** (893 m) — 4 g.; b) z Porąbki zn. biało-czerwono-białymi przez Wielką Puszczę — 2½ g. do 3 g. 3) z Żywca (Skż. H. R.): do Czernichowa gościńcem 8 km, następnie zn. biało-niebiesko-białymi na **Jaworzynę** (864 m), W. Cisownik, następnie zn. biało-czerwono-białemi przez Upłaz (Wielką Górę) — 6½ g. do 7 g.

3) **tura grzbietowa**: z Porąbki, lub Międzybrodzia Żywieckiego przez Żar (sch.) — Kiczerę-Wielką Górę-przełęcz Kocierz-Potrójną-Madahorę-Leskowiec, ze zjazdem do Skawiec (Skż.), lub do Lachowic (Skż.), względnie do Wadowic (Skż. H. R.).

BESKID WYSOKI

F) GRUPA PILSKA.

Schroniska

1) *Schronisko na Miziowej Hali na Pilsku* (1330). — Własność Oddz. Babiog. P. T. T. w Żywcu. Miejsc. = 50 w 8 pokojach. Zag. R. Dojście od Korbielowa przez Buczynkę.

2) *Schronisko na Hali Boraczej* (854). — Własność Ż. T. T. S. Makkabi w Bielsku. Zag. Miejsc. = 40 l. max. 60. Dojście z Milówki (Skż. H. R.) zn. zielone — 2 g., oraz z Węgierskiej Górki (Skż. R.) zn. niebieskie —

2 g., lub z Rajczy (Skż. H. R.) zn. niebieskie — 2½ g. (Schronisko niedawno spalone, obecnie w odbudowie).

3) *Schronisko na Lipowskiej* (1324) — Własność Beskidenvereinu w Bielsku. Zag. 22 ł. — max. 35. Dojście z Węgierskiej Górki (Skż. R.) zn. zielone — 3 g., lub z Milówki (Skż. R.), oraz z Rajczy (Skż. H. R.) — 3 g.

Wycieczki:

1) **Pilsko** (1557): 1) z Jeleśni (Skż. R. pw.) przez wieś Korbielów, skąd przez Uszczawny za zn. niebieskobiałemi, potem biało-czerwono-białemi — 6 g. 2) przez Buczynkę: od Korbielowa za zn. żółto-białemi, potem biało-czerwono-białemi, przez las Buczynkę i Halę Miziową (1391) obok Sch. Zag. na szczyt — 5½ g.

Zjazdy: drogami podejść do Jeleśnej (Skż. R.), oraz: 1) do Rajczy (Skż. H. R.) za zn. biało-czerwono-białemi, potem żółto-białemi przez Halę Boraczą, Jakubków — 4½ g. 2) do Węgierskiej Górki (Skż. H. R.) za zn. biało-czerwono-białemi (przez Abrahamów) — 4 godz.

2) **Romanka** (1366): z Węgierskiej Górki (Skż. R. pw.) przez wieś Żabnicę, przysiółek Płonne, osiedle Sikorki, lasem i jego przecinką, bez zn. na szczyt — 4½ g. Zjazdy: 1) do Węgierskiej Górki (Skż. R.) przez Abrahamów 3 g. 2) do Rajczy (Skż. H. R.) przez Lipowską i Halę Boraczą — zn. żółte, na Boraczą zn. żółto-zielone, skąd przez Suchą Górę (zn. niebieskie) do Rajczy — 4 g. 3) do Jeleśni przez Halę Juraszkową, Wielką Sopotnię i Gajkę, bez zn. — 3 g.

3) **Sucha Góra** (1042): 1) Od schroniska na Boraczej za zn. niebieskiemi — ³/₄ g. 2) Z Rajczy (Skż. H. R.): a) za zn. niebieskiemi przez osiedle Sarnówki 2 g.; b) bez zn. przez osiedle Grabyrki — 1½ g., na szczyt.

Zjazdy: 1) do Milówki (Skż. H. R.) — ze szczytu w kier. płn.-wsch. 2) do Rajczy (Skż. H. R.) — ze szczytu w kier. płd. stokami i otwartemi łąkami przez osiedle Sarnówki (zn. niebieskie) aż do szosy oddalonej 15 min. od Skż. w Rajczy.

4) **Prusów** (1109): 1) z Węgierskiej Górki (Skż. R.) bez zn. — 3 g. 2) z Rajczy (Skż. H. R.) — bez zn. — 4 g. Zjazd do Węgierskiej Górki za zn. żółto-białemi przez **Ostry Wierch** (686).

5) **Przybór** (898): wyjście z Radziechowych (Skż.) przez Halę Juszczyńską bez zn. — 4 g. Zjazd do Pewli

Małej (Skż.) przez Halę Juszczyńską i Wierch Świnna (554) bez zn. — 4 g.

G) PASMO BABIOGÓRSKIE.

Schroniska:

1) *Schronisko pod Babią Górą* (1180) na t. zw. „Markowych Szczawinach". — Własność Babiogórskiego Oddz. P. T. T. w Żywcu. Zag. R. Miejsc. = 23 ł. + 15-20 s. Dojście z Zawoji (H. R.) koło Makowa (Skż. H. R.), odległego od Zawoji 25 km drogą jezdną (autobus).

2) *Schronisko na Babiej Górze pod szczytem* (1616). — Własność B. V. w Bielsku. Zag. 10 ł. + 25 s. max. 35 miejsc. Dojścia z Zawoji szlakiem jak poniżej, (podejście), oraz z Jeleśni przez **Małą Babią Górę** zn. zielone, lub z Półgóry (Polhora-Czechosłowacja) zn. czerwone.

Wycieczki:

1) **Babia Góra** (1725): 1) z Makowa (Skż.H.R.) drogą 25 km (sanki ew. autobus) do Zawoji (H. R. pw.), do przysiółka Czatoża, skąd za zn. żółto-białemi do głównego szlaku, którym, wygodną ścieżką przez obszerne wyręby leśne (przy końcu las wysokopienny) do Sch. Zag. na „Markowych Szczawinach" (1180) — 1 g. Od Sch. na „Markowych Szczawinach" w kier. Płd. za zn. biało-czerwono-białemi stromo ponad granicę lasu i przez wąwóz **Izdebczyska** (pod koniec bardzo stromo — przejść na lewo) na przełęcz **Bronę** (Djablak) — ³/₄ g. Z przełęczy w lewo, trzymając się płd. strony grani, otwartym terenem — gdzieniegdzie słupy narciarskie — na szczyt — 2 g. Pod szczytem Sch. Zag. 2) z Suchej (Skż. H. R.) — za zn. czerwono-białemi przez **pasmo Jałowieckie,** popod szczyt **Kiczory** (901), skąd zjazd do potoku Maliny i jego doliną do Zawoji (2½ g.), skąd jak wyżej. 3) z Jeleśnej (Skż. R.) — do Przyborowa drogą (8 km.), stąd w kier. płd.-wsch. w Dolinę Głuchą, którą na przełęcz Głuchaczki — ³/₄ g., stąd przez teren czeskosłowacki koło „Gajówki" (posterunek straży celnej — legitymacja turystyczna konieczna), za zn. biało-czerwono-białemi, przez **Czarną Halę** koło schroniska P. T. T. na przełęcz **Bronę** i stąd j. w. na szczyt — 5½ g. Zjazdy: 1) do Osielca (Skż. R.): ze szczytu za zn. biało-czerwono-białemi wschodnią granią (po jej płd. stronie) przez **Sokolicę** (1367), przełęcz Krowiarki, szczyty: Sylec, Kopisty, na szczyt **Policę** (1367).

Z Policy przez las na Halę Kuczałową, Krupową, szczyty: Urwanicę (1106) i Naroże (1063), Bystrzec (885) poniżej którego opuścić znaki (odchodzące w prawo) i połogim grzbietem do Osielca — 6 do 7 g. 2) do Jeleśnej (Skż. R.) przez **Bronę, Cyl**, przełęcz **Głuchaczki**, Przyborów, drogą do Jeleśnej za zn. biało-czerwono-białemi — 4½ g. Przy zjeździe tym uważać, by z przecinku leśnego po opuszczeniu Cylu nie zboczyć na Przegib, lub Mędralową (dłuższe podejście — zn. niebieskie). 3) do Zawoji (H. R.): ze szczytu na przełęcz Krowiarki za zn. biało-czerwono-białemi, skąd za zn. niebieskiemi po stoku Policy do potoku Jaworzyna, której doliną do Zawoji — 2¼ godz. 4) Do Półgóry (Polhora — w Czechosłowacji): ze szczytu za słupami narciarskiemi, później za zn. czerwonemi — 2¼ g.

2) **Jałowiec** (1110): z Huciska (Skż. R. pw.) za zn. niebiesko-białemi, przez przełęcz pod Jałowcem (975) i Halę Trzebuńską — 3 g. Zjazdy: 1) do Suchej (Skż. H. R.) bez zn. — 3½ g. 2) do Huciska przez Lachów Groń, bez zn. — 2 g.

3) **Magórka** (870) (koło Suchej): z Suchej (Skż. H. R. pw.) za zn. czerwono-białemi — 2 g. Zjazdy: 1) do Suchej (Skż. H. R.) bez zn. — 1 g. 2) do Lachowic (Skż. R.) przez przełęcz i doliną Stryszawy bez zn. — 1½ godz.

BESKID WYSPOWY I GORCE

H) BESKID WYSPOWY.

Schroniska:

1) *Schronisko szczytowe na Wielkim Luboniu.* — (1020). Własność Oddziału P. T. T. w Rabce. Zag. Miejsc. — 15 ł. max. 25. Dostęp z Krzyżowej (Skż. H. R. Jordanów) — 3 g., zn. biało-niebiesko-białe. Z Rabki Zdroju (Skż. H. R.) do mostu w Zarytem 3 km, stąd za zn. biało-zielono-białemi, Lubońskim potokiem i drogami leśnemi — 3 g. Z Rabki-Zarytego (Skż. R.) od stacji kolejowej za zn. biało-niebiesko-białemi — 2½ g.

Wycieczki:

1) **Wielki Luboń** (1023): podejścia jak wyżej do Sch. Zjazdy: 1) Do Rabki-Zarytego (Skż. R.) wprost ze szczytu zjazd leśnemi drogami, w kierunku płd. za zn.

biało-zielono-białemi, przy końcu zn. opuścić i w lewo polami — ½ g. 2) Do Rabki-Zdroju (Skż. H. R.) przez **Mały Luboń** (830), polanę Surówki w kierunku zach. za zn. biało-niebiesko-białemi; od Małego Lubonia opuścić znaki, w kierunku płd. w las, skąd drogą leśną, następnie polami do szosy w Rabce-Zdroju — 1½ g. 3) Do Jordanowa(Skż. H. R.) przez **Mały Luboń** (830) i Krzyżową: za zn. biało-niebiesko-białemi w kierunku zach. później płd.-zach; w pierwszym etapie do Małego Lubonia droga wspólna ad 2). — Z Krzyżowej szosą do Jordanowa 6 km.

2) **Ćwilin** (1060): z Mszany Dolnej (Skż.) przez Czarny Dział — 3 g. Zjazd drogą podejścia bez zn. Równocześnie zwiedzić można:

Śnieżnicę (1006).

3) **Szczebel** (977): z Mszany Dolnej (Skż.) — 3 g.; zjazd drogą podejścia bez zn.

4) **Łysina** (891): (szczytowe obserwatorjum astronomiczne) — z Kasiny Wielkiej — 3 g. bez zn. Zjazd drogą podejścia.

I) PASMO GORCÓW.

Schroniska:

1) *Schronisko na Turbaczu.* Własność Oddz. P. T. T „Gorce" w Nowym Targu. Zag. Miejsc = 20 ł. max. 40, Dostęp z Nowego Targu (Skż. H. R. pw.) — 3 g.; zn. żółte.

2) *Schronisko na Starych Wierchach* (ok. 1000) — w połowie zjazdu Turbacz-Rabka. Własność prywatna, Zag. Miejsc 20 ł. Dojście z Rabki-Zdroju (Skż. H. R.). — 2½ g., zn. biało-czerwono-białe.

Wycieczki:

1) **Turbacz** (1311): z Nowego Targu (Skż. H. R. pw.) przez miasto, na Kowaniec, z którego na Halę Bukowinę. Z Hali stromo w kier. płn., poczem płn.-wsch. na Halę Waksmundzką, gdzie Sch. zag. Od Sch. w kierunku płn.-wsch. na szczyt. Od N. Targu — 3½ g., zn żółte.

Zjazdy: 1) Do Nowego Targu przez Halę Bukowinę, Upłazy i Kowaniec — 1½ g. 2) Do Rabki (Skż. H. R.) ze szczytu w kierunku zachodnim za zn. biało-czerwono-

białemi, przez Wręby, **Obidowiec** (1102), połogiemi grzbietami obok schroniska na Starych Wierchach, stąd drogami leśnemi przez Wierchową i Maciejówkę (po drodze kilka drogowskazów) do zdrojowiska — 3½ do 4 g. Zn. biało-czerwono-białe.

TATRY

Schroniska:

1) *Schronisko w Dolinie Chochołowskiej* (1150) H. R. Własność Warszawskiego Klubu Narciarzy. Zag. Miejsc. = 100 ł. Dojście z Zakopanego przez Witów, Dolinę Chochołowską, do końca Polany Chochołowskiej — 3 g. Dojazd końmi z Zakopanego możliwy.

2) *Schronisko na Hali Pysznej* (1270). Własność Sekcji Narciarskiej P. T. T. w Zakopanem. Nie Zag. Klucze w Dworcu P. T. T. w Zakopanem. Miejsc. = 16 s. Dojście z Zakopanego przez Dolinę Kościeliską. Dojazd końmi do Hali Smytniej możliwy.

3) *Schronisko na Kalatówkach*, (1217) R. Własność Tatrzańskiego Towarzystwa Narciarzy w Krakowie. Zag. Miejsc ł. + s. = max. 30. Dojście z Zakopanego przez Kuźnice (R.) Dojazd końmi możliwy.

4) *Schronisko na Gubałówce*, (1123). Własność prywatna. Zag. Bez noclegów. Dojście z Zakopanego — 1 godz.

5) *II. Schronisko na Gubałówce* (1123). Własność prywatna. Zag. 6 noclegów. Dojście z Zakopanego — 1 g.

6) *Stacja turystyczna w Dolinie Kondratowej* (1287). Własność prywatna. Zag. bez noclegów. Dojście z Zakopanego przez Kuźnice, Kalatówki — 1 g.

7) *Schronisko na Hali Gąsienicowej*, (1520) (granitowe H. R.). Własność Oddziału P. T. T. w Warszawie. Zag. R. Miejsc. = 80 ł. Dojście z Zakopanego — 2 g. Dojazd końmi w zimie, przez Brzeziny możliwy.

8) *Schronisko góralskie na Hali Gąsienicowej* (1532) (drewniane). Własność prywatna. Zag. Miejsc. = 25. Dojście i dojazd jak wyżej.

9) *Schronisko im. L. Świerza w Dolinie Pięciu Stawów Polskich*, (1670) R. Własność Zakopiańskiego Oddziału P. T. T. Zag. Miejsc. 30 ł. max. 40. Dojście z Roztoki (na szosie Zakopane—M. Oko) — 2 g. Dojazd do Roztoki możliwy.

10) *Schronisko na Łysej Polanie*, (1003). Własność prywatna. Zag. Miejsc. = 10 ł. Dojazd z Zakopanego szosą (21 km).

11) *Schronisko w Roztoce*, (1030). Własność P. T. T. Oddział w Krakowie. Zag. Miejsc. = 40 ł. Dojazd z Zakopanego szosą (24 km).

12) *Schronisko przy Morskiem Oku*, (1400). Własność Oddz. P. T. T. w Krakowie. Zag. R. Miejsc. = 60 ł. Dojazd szosą z Zakopanego (31 km). (Obok *„stare schronisko"*. Wł. P. T. T. zag. miejsc 61.).

Wycieczki:

OKOLICA ZAKOPANEGO.

(Skż. liczne H. R., 2 skocznie narciarskie, dom wycieczkowy im. Ks. Stolarczyka — własność P. T. K. miejsc. 80. — Dom turystyczny w Dworcu P. T. T. miejsc, 60. itd.)

1) **Gubałówka** (1123): z Zakopanego na Płn. ulicą Kaszelewskiego (obok starego kościoła), na wsch. brzeg jaru Cichej Wody i na grzędę, którą do lasu. Po przejściu lasu, na obszerną polanę, którą do widocznego z daleka krzyża na szczycie — 1 g. Zjazdy do Zakopanego liczne i urozmaicone: 1) Na szpital — (wschodniem ramieniem). 2) Na Furmanową — (granią w kier. płn.-wsch. — nad sanatorjum nauczycielskiem wprost na płd.). 3) Przez „Sobiczkową" (w kier. zach., potem na płd.) 4) Na Poronin (Skż. H. R.) — w kier. wsch., od wsi Zubsuche granią lub zboczem w kier. płn.-wsch. 2½ g. 5) Na Witów — grzbietem w kier. zach. — 2 g. itd.

2) **Kalatówki** (Hala) (1217): z Zakopanego szosą do Kuźnic (R. pw.) 4 km (ew. autobus), następnie drogą obok toru bobsleighowego do Sch. zag. Od Kuźnic 20 min. Z Kalatówek spacery wycieczkowe na **Wrótka** w Giewoncie, **Krokiew** i **Patyki**, oraz na **Halę Kondratową**.

DOLINA CHOCHOŁOWSKA.

1) **Dolina Chochołowska** (1140): z Zakopanego drogą jezdną do ujścia Doliny Starorobociańskiej (*stare schronisko P. T. T.*), dalej drogą leśną do zach. krańca Polany Chochołowskiej, gdzie nad Bobrowieckim potokiem Sch. W. K. N. (Zag. R.). — pieszo — 3½ g., końmi — 2 g.

2) **Przełęcz Bobrowiecka** (1355): ze Sch. W. K. N.

w górę, wzdłuż potoku Bobrowieckiego na płd.-zach. do przełęczy, skąd zjazd tą samą drogą, albo dalej 1 g. na:

3) **Bobrowiec czyli Jamburowy Wierch** (1664). Łatwiejszy ponadto dostęp przez Polanę Huciska od drogi z Zakopanego. Zjazd tą samą drogą.

4) **Czerwony Wierch** (1762): ze Sch. W K. N. przez las w kier. płd. na Halę Jarząbczą Wyżnią, skąd przez bulę podejście na szczyt — 2 g. Zjazd drogą podejścia lub w kier. płn.-zach. na Wyżnią Chochołowską Halę.

5) **Dolina Łatana**: Na Długi Upłaz — podejście przez las, poczem z grzbietu zjazd w kier. zach. do dol. Łatanej — 1½ godz.

6) **Rakoń** (1879): Od Sch. W. K. N. przez las w kierunku płd.-zach., podejście na Długi Upłaz, z którego granią na płd. na szczyt — 3 g. Zjazd tą samą drogą lub w Dol. Jarząbczą, (która również może służyć jako droga podejścia) lub dalej ³/₄ g. — granią w kier. płd. na:

7) **Wołowiec** (2065) (przy podejściu pod szczytem należy często odpinać narty). Zjazd drogą podejścia, lub z przełęczy z pod Rakonia w kier. płn.-wsch. w Dolinę Jarząbczą — 1 do 1½ g.

8) **Trzydniowiański** (1760): Ze Sch. W. K. N. na płn.-wsch. przez Pol. Trzydniówkę, stąd na płd. podejście na grzbiet i szczyt Kulawca, z którego szeroką granią na szczyt — 3 g. Zjazd drogą podejścia (lub w Dol. Jarząbczą), lub też podejście dalej granią w kier. płd. ³/₄ g. na:

9) **Kończystą nad Jarząbczą** (2170), skąd zjazd drogą podejścia lub też podejście dalej granią w kier. płd.-wsch. (³/₄ g.) na:

10) **Starorobociański** (2170), z którego zjazd drogą podejścia — 2 g.

11) **Przełęcz Iwaniacka** (1444): Od b. schroniska (P. T T.) na Polanie Starorobociańskiej w kier. płd. na Polanę Iwanówkę, z której w kierunku wsch. prawą stroną doliny na przełęcz — 1½ g. Z przełęczy zjazd tą samą drogą lub (u góry stromo) do Doliny Kościeliskiej — ½ g.

DOLINA KOŚCIELISKA.

1) **Dolina Kościeliska** (1040 — Hala Pisana): z Zakopanego drogą jezdną (przy ujściu Doliny R.) — 1 g. Od ujścia Doliny drogą, przez Halę Pisaną i **Halę Smytnią**, skąd po prawej stronie (orogr.) potoku Kościeliskiego przez las do:

2) **Hali Pysznej** (1350), u wstępu której Sch. (klucze w Dworcu P. T. T.). Od ujścia Doliny — 2 g.

3) **Przełęcz Pyszniańska** (1789): Od Sch. na Pysznej — wsch. brzegiem potoku na gorne piętro Hali i niem na przełęcz (u góry stromo) — 1¼ g., skąd zjazd tą samą drogą lub też podejście na:

4) **Błyszcz** (2163): od przełęczy granią w kier. zach. — ¾ g. Ze szczytu zjazd tą samą drogą, lub dalsze podejście w kier. płd. na:

5) **Bystrą** (2250) — ¾ g., z której zjazd drogą podejścia na przełęcz i do Sch. na Pysznej.

6) **Kamienista** (2125): z Przełęczy Pyszniańskiej granią w kierunku wsch. na szczyt — 1 g. Ze szczytu zjazd drogą podejścia do Sch. — ½ g., lub też w kier. płd., grzbietem Hliny do Pod Bańska (Czechosłowacja).

7) **Przełęcz Tomanowa** (1689): Od Sch. na Pysznej zjazd do Hali Smytniej, z której podejście w kier. płd.-wsch. na Halę Tomanową Wyżnią i na przełęcz — 2½ g. Zjazd tą samą drogą do Doliny Kościeliskiej — 1 g., lub w kier. wsch. na czeskosłowacką stronę dnem Doliny Tomanowej do Doliny Cichej.

CZERWONE WIERCHY, GIEWONT i KASPROWY.

1) **Czerwone Wierchy**: Z Kuźnic (R. pw.) przez Kalatówki (Sch. zag.) i w górę potoku Bystrego na:

a) **Halę Kondratową** (1343) (z Kuźnic — 1¾ g.), z której w kier. płd.-zach. obok wielkiego kamienia na:

b) **Przełęcz pod Kopą Kondracką** (1895). Z przełęczy granią w kier. zach. na:

c) **Kopę Kondracką** (2004), z której dalej granią (zjazd i podejście) w kier. zach. na:

d) **Małołączniak** (2101), z którego dalej granią (zjazd i podejście) w kier. płd.-zach. na:

e) **Krzesanicę** (2128), skąd granią w kier. zach. na:

f) **Ciemniak** (2099).

Zjazdy z Czerwonych Wierchów: droga podejścia, lub też po osiągnięciu Ciemniaka do Doliny Kościeliskiej. Z Ciemniaka w kier. płn.-zach., grzbietem na Twardy Upłaz, Gładkie Upłaziańskie, dolinką pod Upłazem Miętusim — do Doliny Kościeliskiej, do jej wylotu i powrót szosą do Zakopanego. Całość wyprawy od Kuźnic do Zakopanego: 9 do 10 g.

2) **Giewont** (1900): Z Kuźnic przez Kalatówki na Halę Kondratową jak wyżej, skąd ku zach. przez t. zw Piekło na **Przełęcz Kondracką** (1735) i z niej w kier. płn., na szczyt — 3½ g. Zjazd tą samą drogą.

3) **Kasprowy** (1989): Z Kuźnic przez Kalatówki, na wsch. brzeg Bystrej i drogą wśród młodnika, a następnie przez wysokopienny las do szałasów na Hali Goryczkowej (1412). Od szałasów w kier. płd przez dolinę Goryczkową pod Zakosy na **Przełęcz pod Kasprowym**, lub zachodniemi zboczami Kasprowego w kier. wsch. na szczyt — 3½ g. (Po drodze odgałęzienia na grań i przełęcze Goryczkowe). Zjazd tą samą drogą, lub wsch. granią na **Suchą Przełęcz** (1960) i z niej Doliną Suchej Wody w kier. płn.-wsch. na Halę Gąsienicową.

HALA GĄSIENICOWA (1520).

Podejścia z Zakopanego: a) Przez Boczań: z Kuźnic w ogólnym kierunku płd.-wsch. drogą leśną na Boczań (1280 — skróty możliwe) i Skupniowym Upłazem oraz potem płn. zboczami W. Kopy Królowej (1570) na **Przełęcz Między Kopami** (1560). Z przełęczy najpierw w kierunku płd. przez „Karczmisko" zjazd do Hali — 2 g. b) Przez Brzeziny: Z Zakopanego drogą jezdną, przez Bystre (R.), Jaszczurówkę (R.) do gajówki Brzeziny (8 km szosą), skąd na płd. drogą możliwą dla sań na Halę — 3 g. (Ponadto podejścia przez: Mechy, Jaworzynkę, Olczyska, Kasprowy).

Zjazdy z Hali Gąsienicowej: powyżej opisanemi drogami podejść, ponadto: a) Przez Olczyska: z Karczmiska, nie dochodząc do Przełęczy Między Kopami, wschodniemi stokami Wielkiej Kopy Królowej na szeroki wyręb leśny, którym w kierunku płn.-wsch. na Halę Królową Niżnią, z której na płn. przez Halę Olczyską drogą, dnem doliny do jej wylotu przy Jaszczurówce (H. R.) i szosą do Zakopanego (ponadto zjazdy przez Mechy, Jaworzynkę i Kasprowy).

1) **Kasprowy** (1989): Od Sch. w kier. płd.-zach. Suchą Doliną na jej piętro pod Suchą Przełęczą, poczem popod zach. zboczami Beskidu na Przełęcz, z której w kierunku zach. granią na szczyt — 1¼ g. Zjazd tą samą drogą, lub przez Halę Goryczkową do Zakopanego (opis wyżej).

2) **Beskid** (2012): Od Sch. na Suchą Przełęcz (jak wyżej), poczem granią w kier. płd.-wsch. na szczyt — 1½ g. Zjazd tą samą drogą.

3) **Przełęcz Liljowe** (1960): Od Sch. dnem Suchej Doliny i pod wsch. zboczami Beskidu na przełęcz — 1½ g. Zjazd tąsamą drogą, można jednak idąc dalej granią w kierunku płd.-wsch. (często bez nart — raki i czekan potrzebne) osiągnąć:

4) **Skrajną Turnię** (2099) oraz **Płn. wierzchołek Świnicy.**

5) **Żółta Turnia** (2088): Od Sch., w ogólnym kierunku zach., na płn. stok Żółtej Turni, tuż nad granicą lasu — do wielkiego żlebu. Nie przekraczając go, stokiem w kierunku płd podejście na szczyt — 2³/₄ g. Zjazd tą samą drogą.

6) **Czarny Staw** (1620): Od Sch. w ogólnym kier. płd., dnem doliny i grzbietem podłużnej moreny (opuścić ścieżkę letnią pod M. Kościelcem) do Stawu — ½ g. Zjazd tą samą drogą.

7) **Przez Zawrat** (2158) **do Morskiego Oka** (1393): Od Sch. przez Czarny Staw (jak wyżej), który przechodzi się po lodzie, lub obchodzi letnią ścieżką (strona wsch). — potem pod ścianami przez próg (narty zdjąć) na taras Zmarzłego Stawu (1797). Od Zmarzłego Stawu dnem żlebu zawratowego coraz stromiej i węziej (u góry lepiej zdjąć narty) na przełęcz. Z przełęczy zjazd początkowo w kier. wsch., później na płd., objeżdżając Turnię Kołową od strony zach. Z Dolinki pod Kołem w kierunku wsch. obszernemi halami i płn. brzegami stawów do Sch. zag. w Dolinie Pięciu Stawów Polskich (1711). Od Sch. omijając letnią drogę, zboczami Świstówki (trzymać się zdala od urwisk) na Opalone (2095), z którego pierwszym żlebem i jego grzędą zjazd na szosę obok M. Oka (Sch. zag. R.). Od Hali Gąsienicowej — 8 do 9 g.

DOLINA PIĘCIU STAWÓW POLSKICH (1711).

Od Wodogrzmotów Mickiewicza na szosie Zakopane— M. Oko (obok Sch. zag. w Roztoce) w kier. płd.-zach. w górę Doliną Roztoki, poczem pozostawiając potok po prawej ręce, na płn.-zach. zbocza piętra i na grzędę nad Sch. zag. w Dolinie — 2 g. Zjazd tą samą drogą (uważać na zasypany śniegiem potok i lawiniaste zbocza).

1) **Kozi Wierch** (2295): Od Sch. w Dol. Pięciu Stawów otwartem płd. zboczem (u góry bez nart) na szczyt — 2½ g. Zejście i zjazd tą samą drogą.

2) **Gładka Przełęcz** (1994): Od Sch. w Dol. Pięciu Stawów, w ogólnym kierunku na zach. wzdłuż stawów na piętro Zadniego Stawu. Pozostawiając Zadni Staw po prawej ręce, wprost na przełęcz — 3 g. (u góry stromo i często nawisy), z której zjazd tą samą drogą, lub przez Dolinę Wierchcichą do Doliny Cichej.

TERENY KRYNICKIE i NOWOSĄDECKIE

Schroniska:

1) *Schronisko na Runku pod Jaworzyną* (1080). Własność Krynickiego Klubu Narciarskiego. Niezag. Klucze w Zarządzie Sekcji w Krynicy. Miejsc. = 6 s. Dojście z Krynicy (8 km).

2) *Schronisko w Piwnicznej* Tow. Narc. Mościckiego. Własność pryw. Zag. 25—30 miejsc. Dojście od Skż. w Piwnicznej — 5 min.

Wycieczki:

A) OKOLICA KRYNICY, ŻEGIESTOWA i MUSZYNY.

1) **Krzyżowa** (813): Z Krynicy (Skż. liczne H. R. skocznia, ślizgawka, tor saneczkowy) ścieżka obok szkoły za zn. niebieskiemi. Zjazd tą samą drogą, lub z grani w kier. płd.-zach. w:

2) **Dolinę Czarnego Potoku,** której dnem za zn. biało-czerwono-białemi zjechac można do Krynicy Wsi (Skż.) — 1 godz.

3) **Jaworzynka** (904): Z Krynicy przez Krzyżową i jej granią w kierunku płn. za zn. niebieskiemi przez Bukowinę, na szczyt — 1 g., z którego zjazd na Kopciową i powrót do Krynicy.

4) **Jasiennik** (796): Z Krynicy (ul. Ogrodowa) za zn. czerwonemi polną drogą na szczyt — ¾ g., potem (zn. te same) na:

5) **Kotelnicę** 20 min., z której zjazd w dolinę Palenicy.

6) **Huzary** (866) (**Czerteż**): z Krynicy kilka wejść

(najlepiej przez park Romanówkę — $1^1/_4$ g.). Zjazdy: 1) na Kotelnicę — 25 min., 2) do Tylicza — w kierunku płd.-wsch. i powrót drogą do Krynicy, 3) do Mochnaczki — w kierunku płn.-wsch., skąd powrót drogą przez Tylicz do Krynicy.

7) **Jaworzyna** (1116): z Krynicy przez Krzyżową i Dolinę Czarnego Potoku w ogólnym kierunku na zach. za zn. zielonemi (mleczarnia — dojazd końmi możliwy), potem za zn. czerwonemi na szczyt — 3 g. Zjazdy: 1) Drogą podejścia do Krynicy — 2 g. 2) Grzbietami płd. do Muszyny (Skż. H. R.) — 3½ g.

8) **Nad Kamieniem** (1083): Z Krynicy do Sch i za znakami biało-czerwono-białemi na Runek (1082), w ogólnym kierunku płn.-zach. na szczyt — 5 g. Zjazdy: 1) w kierunku zach. za zn. czerwonemi przez Pisaną Halę (1044) i Makowicę (940) do Rytra (Skż. R.) — 4 g., lub z Łabowskiej Hali w kierunku płd.-zach. do Piwnicznej (Skż. R.). Od szczytu — 3½ g.

9) **Magóra Orłowska** (926): Z Muszyny (Skż H. R.) przez most na Muszynce i kolejowy — za Poprad, potem w kierunku płd. ścieżką na Suchą Górę i Wielką Polanę (796), z której dalej na płd. na szczyt — 3 g. (Legitymacja turystyczna konieczna). Zjazd tą samą drogą — 1 g.

10) **Pusta Wielka** (1061): Z Krynicy przez Krzyżową za zn. niebieskiemi granią na Runek, za którym na zachód halnym grzbietem — 4 g. Zjazdy: 1) Do Żegiestowa Zdroju za zn. niebieskiemi — 1½ g. 2) Do Muszyny w kierunku płd. (2 g.). 3. Drogą podejścia do Krynicy.

11) **Kiczera**: Z Żegiestowa (Skż. H. R.) dnem doliny na płn. w górę na „Polankę", poczem grzbietem na Stawiska — na szczyt — $1^1/_4$ g. Zjazd w kierunku zach. do Żegiestowa Wsi — 20 min.

B) PASMO RADZIEJOWEJ.

1) **Radziejowa** (1265): 1) Z Piwnicznej (Skż. R. pw.) — z rynku, za zn. żółto-białemi w kierunku zach. szerokim grzbietem do osiedla Bziniaki i polankami, na Niemcową Polanę (1026). Stąd za dołączającemi się zn. biało-czerwono-białemi w kierunku zach. na **Wielki Rogacz** (1182), z którego w kier. płn.-zach. na siodło, a potem na szczyt Radziejowej — 4 g. 2) z Rytra (Skż. R. pw.) za zn. biało-czerwono-białemi w kier. płd.-zach. przez Kordo-

niec (768) i Niemcową Polanę, skąd j. wyżej — 4 g. Zjazdy: 1) Ze szczytu z powrotem na Wielki Rogacz, z którego albo: a) wsch. ramieniem do Piwnicznej (Skż. R.) — 2 g., lub b) południowem ramieniem na Jaworki i stąd do Szczawnicy (H. R.) — 2 g. 2.) Ze szczytu wprost w dolinę Ryterską i do Rytra (Skż. R.), lub ze szczytu dalej za zn. biało-czerwono-białemi na:

2) **Prehybę** (1195), z której zjazdy: 1) do Rytra (Skż. R.) w kierunku wsch. za zn. biało-żółtemi. 2) do Szczawnicy (H. R.) w kierunku płd.-zach. za zn. biało-żółtemi.

3) **Eljaszówka** (1024): Z Piwnicznej (Skż. R.) do Doliny potoku Czercze, skąd w ogólnym kierunku płd.-zach. przez osiedla Łazy i Piwowary za zn. zielono-białemi i wzdłuż granicy państwowej na szczyt — 3½ g. Zjazd tą samą drogą — 1½ g. Można też ze szczytu przejść w kierunku płn.-zach. na Rogacz i Radziejową, z których zjazdy jak wyżei.

II. WSCHODNIA CZĘŚĆ KARPAT

I. BIESZCZADY

a) PRZEŁĘCZ ŁUPKOWSKA.

Schroniska

1) *Schronisko przed tunelem łupkowskim* (584) — 200 m. od granicy czeskosłowackiej. Zag. miejsc. = 50 ł. Dojście ze stacji Łupków — 15 min.

Wycieczki:

1) **Obszar** (706): Ze Sch. w Łupkowie (Skż R.) w kier. płn.-wsch. 2 km, na szczyt. z którego w dalszym ciągu w kier. płn. na:

2) **Terpiak** (744), skąd zjazd przez Poborze (716) w kier. płn.-zach. — poczem podejście na pkt. 738 i zjazd w kier. płn.-wsch. do wsi Radoszyce.

3) **Kosarka** (795): Ze Sch. w Łupkowie wzdluż granicy przez Scob (766), na szczyt Kosarki, skąd dalej na:

4) **Tousty Dił** (811), z którego dalej wzdłuż pasa granicznego na:

5) **Wysoki Groń** (909), skąd zjazd grzbietem Kiczerki w kier. płn.-wsch. do wsi Wola Michowa.

b) PRZEŁĘCZ UŻOCKA.

Schroniska:

1) *Schronisko-dom turystyczny w Rozłuczu* (Skż. R.). Własność okręgowego urzędu wych. fiz. D. O. K. X. — Przemyśl. Zag. R. miejsc. 180 ł. Utrzymanie całodzienne 3 zł. Dojście z Rozłucza (Skż. R.) — 5 min.

2) *Stacja turystyczna w Siankach* (Skż. R.). Restauracja Krausa (noclegi). Dojście z dworca kolejowego w Siankach — 15 min.

3) *Schronisko Przem. Tow. Narc. w Siankach.* Własność prywatna. Zag. 12 ł. Dojście z dworca kolejowego — 5 min. (dom kolejowy).

Wycieczki:

1) **Rozłucz** (933): Od Sch. w Rozłuczu, na Płd. do Skż. poczem na szczyt **Stary** (875), z którego grzbietem na szczyt — 2 g. Zjazd drogą podejścia, lub graniami na Płd. do Turki.

2) **Szczawinka** (953): od Skż. w Siankach na Płd.-Wsch. — ½ g. Zjazd do Butelki Wyżnej, skąd na Płn. na **Ostry** (839). Powrót tą samą drogą — 4 g.

3) **Magóra — Wilchowate — Kataryna** (1032): Od Skż. w Siankach przez wieś Jaworów, na Magórę skąd przez Wilchowate na Płd.-Wsch. na Katarynę. Zjazd drogą podejścia lub do wsi Butla, skąd drogą na płn.-zach. do Sianek — 5 do 6 g.

4) **Przełęcz Użocka-Opołonek** (1028): Od Skż. w Siankach drogą na płd. do granicy, którą na zach. na **Opołonek.** Zjazd tą samą drogą — 5 g., lub na czechosłowacką stronę do Użoka.

5) **Kińczyk Bukowski** (1251): Od Skż. w Siankach na zach. popod Kiczerę, potem na płn.-zach — leśnym płajem — 3 g. Powrót tą samą drogą lub dalsza wędrówka na:

6) **Halicz** (1335) na który ponadto wiedzie droga z Sokolik (Skż.): na zach. przez Bukowiec i połoninę na szczyt — 4 g. Zjazd przez Kińczyk Bukowski do Beniowej i Sianek, lub drogą podejścia do Sokolik, zn. biało-niebiesko-białe. — 4 godz.

7) **Pikuj** (1407) — najwyższe wzniesienie Bieszczadów: ze Sianek (Skż. R.), przez **Beskid** (1012) — do wsi Hnylej, skąd na **Starostynę** (1229) i graniami wzdłuż granicy państwa przez **Ruski Put** (1311) na szczyt Pikuja.

Droga uciążliwa — 14 g., od Sianek znaki biało-czerwono-białe. (Po drodze najlepiej nocować w Hnyłej). Ponadto na Pikuj wyjść można: Od Skż. w Siankach drogą na płd.-wsch. do wsi Butli, skąd na płd. do wsi Libochora i dalej do wsi Husne Wyżne, skąd w górę potokiem Oniłowa i płajem na pkt 1318, z którego na płd. na szczyt. Razem 8 godz. podejścia. Zjazdy drogami podejść lub przez:

8) **Jawornik Wielki** (1123): za zn. biało-niebiesko-białemi (4 g.). Z Jawornika zjechać można także przez **Horb Męczełowski** do Ławocznego (Skż.) — 1½ g. za zn. biało-zielonemi.

c) OKOLICE TRUSKAWCA i BORYSŁAWIA.

Schroniska:

1) *Schronisko pod Ciuchowym Działem w Orowie* (800). Własność P. T. T. zag. — 27 ł. Dostęp z Borysławia (od Mraźnicy), za zn. biało-żółtemi — 2 g. Z Truskawca za zn. biało-czerwonemi — 3 g.

2) *Schronisko pod Czarną Górą im. Dr. M. Świerza w Malmanstalu.* Własność Sekcji Narciarskiej P. T. T. Oddz. w Drohobyczu. Zag. — 14 ł. Dostęp do sch: z Skż. Synowódzko Wyżne, kolejką wąskotorową Tow. „Godula" do **Majdanu**, skąd 6 km. do Sch. Dostęp także z **Borysławia** do Majdanu, skąd jak wyżej.

3) *Schron turystyczny na Widnosze w okolicy Paraszki.*

Wycieczki:

1) **Ciuchowy Dział** (946): Z Borysławia (Skż. H. R.) do Mraźnicy — 5 km autobusem, skąd za zn. biało-żółtemi — 1½ g. Zjazd drogą podejścia do Mraźnicy lub do Truskawca za zn. biało-czerwonemi lub wędrówka dalej — przez Podhorce i Sopot za zn. biało-niebieskiemi na:

2) **Szeroki Werch** (1181), z którego dalej za zn. j. w. na:

3) **Widnochę** (1123) — od Sch. na Ciuchowym Dziale — 6 g. Z Widnochy za zn. biało-czerwonemi przez **Krzywy Werch** (1079) na:

4) **Paraszkę** (1271), z której za zn. biało-czerwonemi zjazd do Skolego. Od Widnochy — 6 g. (Dogodna droga na Paraszkę wiedzie także z Synowódzka Wyżnego (Skż.) przez Korczyn — 4 g.).

d) OKOLICE SKOLEGO.

Schroniska:

1) *Stacja turystyczna P. T. T. w Skolem* (Skż. H. R.) Własność prywatna — hotel Hennenfelda koło stacji — zag. (noclegi).

2) *Schron turystyczny pod Zełeminem.*

Wycieczki:

1) **Zełemin** (1171): przez Demnię i most na Oporze oraz ścieżką serpentynową przez las na szczyt, zn. biało-niebieskie-białe — 2 g. Zjazd drogą podejścia, lub wędrówka dalej granią na:

2) **Kodrawiec** (1244) — z którego zjechać można do Hrebenowa (Skż.), lub Kamionki — zn. biało-zielone, 5 g., lub wyjść przez **Szyroką** (1267) na:

3) **Daszkowiec** (1128) — 7 g., od Skolego zn. biało-niebiesko-białe. Z Daszkowca zjazd przez **Kindrat** do Tuchli — 2½ g., zn. biało-zielone.

4) **Paraszka** (1271). Ze Skolego (Skż. H. R.) na płn.-zach. drogą obok zabudowań obozu letniego stromo na grzbiet otaczający dolinę od zach. i nim dalej, potem ku zach. na przełęcz między Korczankami. Stąd dalej granią, ew. trawersując pomniejsze szczyty Korczanek ku płn.-zach. na szczyt — 4 godz. Zjazd: a) tą samą drogą — 2 g.; b) zrazu otwartą granią potem linją leśną ku płd.-zach. na zrąb, którym w lewo w dolinę. Stąd drogą do Korostowa i gościńcem do Skolego — 4 godz.; c) ku płn. zrazu stromo potem połogą granią Działu w dolinę Riczki, skąd przez Korczyn do Synowódzka Wyżnego — 4 g.

e) OKOLICE TUCHLI.

Schroniska:

1) *Stacja turystyczna P. T. T. w Tuchli* (Skż.) Pensjonat „Dora" — noclegi.

Wycieczki:

1) **Kindrat** (1158): z Tuchli (Skż. R.) ku wsch. jedną z grani Matachowa płajem leśnym pod **Menczul** (1071) skąd grzbietem na szczyt — 3 g. Zjazdy: 1) drogą podejścia do Tuchli. 2) drogą podejścia, nie dochodząc do punktu 1071 następnie w lewo bocznym grzbietem na

Mełnyczne — skąd łąkami do drogi Libochora — Tuchla — 2 g. 3) ze szczytu płajem na:

2) **Matachin** (1230) i dalej w kierunku płd. na:

3) **Daszkowiec** (1128) 1½ g., z którego zjazd jednym z płd.-wsch. grzbietów, do Libochory, skąd drogą jezdną 6 km do Tuchli (Skż. R.). Od Kindratu — 4 g. Z Daszkowca można wyjść dalej przez Bukowiec na:

4) **Magórę** (1365): znaki biało-niebiesko-białe. Powrót tą samą drogą na Daszkowiec i zjazd jak wyżej.

5) **Tataruka** (1151): z Różanki (Skż.) 3 km doliną potoku Różanka, potem stromym płajem w górę na grzbiet Tataruki i nim w kierunku płd.-wsch. na szczyt — 2½ g. Zjazd w kierunku wsch. gęstym lasem na Serednycię (954), skąd skręcając na płd.-zach. szerokiem, niezalesionem zboczem (Bahna) przez Osowne i Dragulec do cerkwi w Libochorze, skąd drogą do Tuchli. Od szczytu — 3½ g.

6) **Sekul** (1283): Z Różanki niżnej płajem obok leśniczówki stromo lasem ku płn.-wsch. na grzbiet i nim, koło wojennego cmentarza na szczyt — (2½ godz.). Zjazd: a) tą samą drogą lub b) przez **Serednycię**, Bachne do Libochory albo c) granią przez Olszanowiec (1043) do przysiółka Narzyce i doliną Mizuńki do Wyszkowa.

f) OKOLICE SŁAWSKA.

Schroniska:

1) *Schronisko Karpackiego Towarzystwa Narciarzy w Sławsku.* Własność K. T. N. Lwów. Zag. cały rok. 80 ł (noclegi od 1 zł. do 3 zł.). Dojście od Skż. w Sławsku — 5 minut.

2) *Schronisko S. N. I. L. K. S. „Czarni" w Sławsku.* Własność prywatna — trzy pokoje — z 12 ł. Dojście od Skż. w Sławsku — 5 min.

3) *Schronisko pod Wysokim Wierchem koło Sławska.* — Własność P. T. T. — w zagospodarowanej chacie wieśniaczej, cztery łóżka. Klucz w schronisku K. T. N. w Sławsku.

4) *Stacja turystyczna w Ławocznem* (Skż.) Hotel Grzeszczuka — noclegi R.).

Wycieczki:

1) **Trościan** (1235): Ze Sławska (Skż. Sch. zag.) na zach., na jeden z dwóch ograniczających dolinę grzbietów, poczem połączonym grzbietem na przełęcz Pryslip (895),

z której na płd.-zach. na szczyt — $2\frac{1}{2}$ g. Zjazd tą samą drogą, lub dalej granią w kierunku płd.-zach. przez Orszowiec (1134) i Pohar (889) w dolinę Oporu albo ze szczytu ku zach. na Kiczerkę (903) i stąd ku płd. przez Holycie (936), Masiowe (845) do Ławocznego (Skż. H. R.)

2) **Zielony Wierch** (983): Ze Sławska — od Sch. na płd.-zach., grzbietem na szczyt, z którego płd. granią na siodło pod **Ilsą** i płn.-wsch. stokiem na:

3) **Ilsę** (1066), z której zrazu ku zach., potem ku płn. przez **Pliszki** (1038) do Sławska. Zjazd albo: a) ku zach. potem płn. na Pliszki lub b) płd.-zach. do Reszitki i dalej przez Bukowiec (916) do Ławocznego lub c) na płd.-wsch. do Wołosianki.

4) **Pliszki** (1038). Wyjście z Ilsy, zjazd: 1) na płn., lub 2) na zach. płn. zach. w dolinę Oporu — 3 g.

5) **Wysoki Wierch** (1245): Ze Sławska — od Sch. doliną potoku w kierunku płd. $1\frac{1}{2}$ km, poczem polną drogą w kierunku płd.-wsch. na grzbiet i szczyt **Płaj** (876). Ze szczytu na płd., poczem płd.-zach., na siodło za Kazanowcem, z którego, płd.-zach. zboczem na szczyt — $3\frac{1}{2}$ g. Zjazd: a) granią zach. **przez Pliszkę** (1027) do Wołosianki lub b) drogą wyjściową z warjantem od Płaju na płn. przez Kiczerkę (845) do Sławska albo c) granią dalej ku płd.-wsch. przez **Tousty Żołob** na:

6) **Czarną Repę** (1288) (z Wysokiego Wierchu — 3 godz.) skąd zjazdy: a) tą samą drogą, b) do Jelonkowatego lub c) dalej granicą państwa do Wyszkowa przez Seneczów lub przez przełęcz Wyszkowską.

II. GORGANY

Schroniska:

1) *Schronisko P. T. T. u źródeł Świcy* (930). Własność lwowskiego oddziału P. T. T. Zag. 17 ł. max. 35 miejsc. Dojazd przez Dolinę, Wygodę (Skż.), skąd ew. kolejką leśną. Dojazd końmi możliwy do Sch.

2) *Schron turystyczny w Ludwikówce* (na połowie drogi do Sch. u źródeł Świcy). Własność prywatna — 4 ł. Zag.

3) *Schronisko P. T. T. na Jali* tuż obok stacji wąskotorowej kolejki leśnej w Ryzarni (5 kilometrów za Osmołodą), zagospodarowane cały rok, cztery sypialnie — sala

jadalna — skromny wikt można zawsze dostać u dozorczyni — 20 łóżek.

4) *Schronisko P. T. T. na przełęczy pod Borewką.* Własność P. T. T. Niezagospodarowane, 5 łóżek, opodal dobry domek myśliwski.

Wycieczki:

A) GORGANY ZACHODNIE

DOLINA ŚWICY

(Skż. Wygoda — skąd kolejką leśną w głąb doliny 40 km.).

1) **Gorgan Wyszkowski** (1443). Ze schroniska płd. i płd.-zach. za znakami (biało-czerw.-białe) na Jaworową Kiczerę skąd granicą państwa na szczyt — 4 godz. Zjazd: a) tą samą drogą — 2 g.; b) granicą państwa na wsch. przez Załom na przełęcz Wyszkowską — 2 godz. (tą drogą również wyjście, ze zjazdem do Klauzy, polecone jako c. d. przejścia ze Sławska przez Czarną Repę); c) ze szczytu ku płn. przez las do Klauzy Beskid.

2) **Ukiernia** (1622): Ze schr. ku płn.-wsch. za znakami (biało-czerw.-białe) na szczyt — 2½ godz., skąd albo: zjazd a) tą samą drogą lub b) dalej granią na:

3) **Sywanię Lolińską** (1640) — ³/₄ godz. i:

4) **Mołodę** (1723) — 1 godz., skąd zjazd: a) przez Słotwinkę w dolinę Rosochańca i nią, lub b) dalej za znakami biało-czerw.-białemi wprost w dolinę Mołody i nią na kolejkę do Osmołody.

5) **Jajko Ilemskie** (1685): Ze szczytu Ukierni na płn.-zach. granią za znakami żółtemi — ½ godz. na szczyt, skąd zjazd: a) tą samą drogą, lub b) przez Długie Pole, Tarnicę i Tarniczkę do ujścia potoku Prawicz — 3 godz., skąd ½ godz. do Ludwikówki, lub c) ze szczytu ku płn.-wsch. za znakami niebieskiemi na przełęcz Maszana, skąd w dolinę Prawicza i jak pod b).

6) **Hycze** (1277): ze schr. na płn.-wsch. za znakami żółtemi — 2 godz. Zjazd doliną Mołodyńca do stacji kolejki leśnej Hycza w dolinie Mołody, skąd w górę doliny do Piskawy i wyjście na **Popadję**, z której zjazd do sch . na Jali.

B) GORGANY CENTRALNE.

1. DOLINA ŁOMNICY

(Skż. Broszniów, skąd kolejką leśną do Osmołody 48 km).

1) **Ihrowyszcze** (1807) i **Wysoka** (1805): Ze Sch. na Jali (758) na płd. do ujścia Doliny Bystryka i jego doliną do ujścia potoku Łopuszna. Doliną tą przez Carynkę na przełęcz Borewki (1344), skąd na **Ihrowyszcze** (1707) i dalej w kierunku płn., granią na szczyt — 4½ g. Zjazd granią Matachową i płajem popod Faszory do Kuźmieńca, na prawym brzegu potoku Łomnicy, skąd wzdłuż potoku do Osmołody (2—3 g.).

2) **Sywula** (1836): 1) Ze Sch. na Jali (758) na przełęcz Borewki jak wyżej i płn.-wsch. stokami Sywuli na jej grań i nią na szczyt — 6 g. 2) Ze Sch. na Jali, do zlewu potoków Bystryka i Łopusznej, poczem płajem w kierunku wsch. i na szczyt **Borewka** (1595), skąd graniami na Sywulę — 6 g. Zjazdy drogami podejść lub w kierunku płd. na przełęcz Ruszczyna, z której doliną Salatruka do Rafajłowej (Skż.).

3) **Popadja** (1742): Ze Sch. na Jali, doliną potoku Pietrosa, do ujścia potoku Pareńki, skąd w górę na **Pietros** (1768). Ze szczytu Pietrosa, granią przez **Koretwynę** (1595) granicą państwa na szczyt Popadji — 6 g. Zjazd: a) tą samą drogą, lub: b) za letnimi znakami (biało-czerwono-białe) w dolinę Jama i nią do doliny Pietrosa, albo: c) w kierunku płn.-zach. przez **Małą Popadję** i doliną Kłębaka i Pareniek, lub: d) z Małej Popadji dalej na płn.-zach. do Piskawy i do Osmołody lub wreszcie e) przez **Parenki** (1737) na przełęcz Płyśce, skąd zjazd jak niżej pod 4).

4) **Grofa** (1752): Ze Sch. na Jali doliną potoku Pietros, i dalej w prawo, doliną potoku Konyłów do domku myśliwskiego, na Płyśce (4 g.), skąd otwartą granią na Grofę (1 g.). Zjazd do domku myśliwskiego i stąd albo: 1) zjazd potokiem Kotelec do Osmołody — 2 g., albo: 2) granią przez Pareńki na Popadję — 3 g., skąd dalszy zjazd jak wyżej.

2. DOLINA BYSTRZYCY SOŁOTWIŃSKIEJ

(Skż. Broszniów, skąd kolejką leśną do Perehów).

1) **Sywula** (1836): z Perehów przez Hutę w kierunku południowym za znakami biało-niebieskiemi przez przełęcz Borewkę (schronisko P. T. T.). Zjazdy: a) drogą

podejścia, b) grzbietami przez Ihrowyszcze (1807) i Wysoką (1805) i płajem popod Faszory do Kuźmieńca i Osmołody. Znaki do Matachowa biało-czerwono-białe, dalej biało-niebieskie; c) z Sywuli w kierunku południowym na przełęcz Ruszczyna i doliną Salatruka do Rafajłowej.

2) **Wysoka** (1805), **Ihrowyszcze** (1807): Z Perehów do Huty, skąd w kierunku zachodnim potokiem Kuźmieńca za znakami biało-czerwonemi. Zjazdy: a) drogą podejścia; b) grzbietem **Matachowa** popod Faszory do Kuźmieńca i Osmołody (znaki biało-czerwono-białe, od Matachowa biało-niebieskie); c) przez przełęcz Borewkę (schronisko P. T. T.) do Huty za znakami biało-niebieskiemi.

3) **Stanimir** (1547): Z Perehów do Huty, skąd w kierunku południowo-wschodnim potokiem Rypny i Siemniatyn — bez zn. Ziazdy: a) drogą podejścia b) ze szczytu grzbietami w kierunku południowo-wschodnim do Zielonej w dolinie Bystrzycy Nadwórniańskiej.

C) GORGANY WSCHODNIE

1. DOLINA BYSTRZYCY NADWÓRNIAŃSKIEJ

(Skż. Nadwórna, skąd kolejką leśną do Rafajłowej.).

1) **Sywula** (1836): Z Rafajłowej doliną Salatruka i przez przełęcz Ruszczyna.

2) **Przełęcz Pantyrska** (1136): Od stacji kolejki drogą ku płd.-zach., potem za żółtemi znakami na grzbiet ograniczający od płn. dolinę Durnińca i nim ku zach. na przełęcz — 3 godz. Zjazd: Z przełęczy ku płn. granicą państwa na **Rogodze** (1136) skąd linją lesną ku wsch. w dolinę potoku Rafajłów. Dalsza wycieczka możliwa grzbietem nad płd. granicą państwa na:

3) **Durny** (1709) i dalej przez:

4) **Gropę** (1763) na:

5) **Bratkowską** (1792). Zjazd: a) tą samą drogą, albo b) przez punkt 1733 m ku płn.-wsch. linją leśną na Wołkan (1082) i dalej płajem do Rafajłowej. (Tą drogą możliwe również wyjście na Bratkowską wprost z Rafajłowej, idąc za znakami zielonemi).

2) DOLINA PRUTU

1) **Makowica** (987)): Z Dory, — od Skż. na płd. Zn. biało-czerwone. Zjazdy: a) drogą podejścia, b) do Jamnej

— ze szczytu kierunek południowo-zachodni za znakami biało-niebieskiemi, c) grzbietem przez Jaworową — Rokietę Wielką (1114), skąd zjazd do Mikuliczyna za zn. biało-zielonemi.

2) **Czarnohorzec (Synieczka)** (1402): Z Jaremcza (Skż.) przez Szczewkę. Kierunek północno-zachodni do stacji kolejowej. Znaki biało-niebieskie. Zjazdy: a) drogą podejścia, b) do Dory przez Klewę, Debrycę za znakami biało-żółtemi, c) przez Czarną Klewę, Arszeczny, Koniacz do Nadwórnej (droga dalsza nieznakowana).

3) **Doboszanka** (1757): Ze Skż. Jaremcze w kier. zach.-płd. — drogą doliny Żonki i Zielenicy za znakami biało-zielonemi, od Zubryńki znaki biało-czerwono-białe. Na Niżnej pod Doboszanką schronisko P. T. T.

4) **Gorgan Jawornik** (1467): Od Skż. Jamna w kier. płd.-zach. za znakami biało-zielonemi. Zjazd: a) drogą podejścia, b) grzbietem popod Kruhły Jawornik, Świniankę do Diłka (znaki od Kruhłego Jawornika biało-żółte), c) grzbietem Gorganu Jawornika przez Bukowicę Wielką, do potoku Żonki i Jaremcza (od przełęczy pod Bukowicę, znaki biało-zielone).

5) **Liszniów** (1256): Od Skż. w Mikuliczynie w kier. płd. za znakami biało-żółtemi. Zjazd: a) drogą podejścia, b) grzbietem na Hordie i za znakami biało-niebieskiemi przez Worochteński—Doszczenkę do Worochty (Skż. H. R.).

6) **Rokieta Wielka** (1114): Od Skż. w Mikuliczynie za znakami biało-zielonemi, płajem popod Gorgan Buraczykowski. Zjazd: a) drogą podejścia, b) grzbietem przez Jaworową (1011), Makowicę do Dory (z Makowicy znaki biało-czerwone).

7) **Kruhły Jawornik** (1208): Od Skż. w Podleśniowie w kier. płn. zach. za zn. biało-niebieskiemi. Zjazdy: a) drogą podejścia, b) przez Świniankę do Diłka (znaki biało-żółte).

8) **Chomiak** (1544): Od Skż. w Podleśniowie w kier. zach. do ujścia potoku Żeńca, drogą serpentynową za znakami biało-żółtemi lub t. zw. jamneńskim płajem z Doliny Żeńca km. 2.2 za znakami biało-zielonemi. Zjazdy: a) drogami podejścia, b) z Baraniej Połoniny za znakami biało-czerwono-białemi do Błotka i szosą do Tatarowa.

9) **Syniak** (1664): od połoniny pod Chomiakiem grzbietem w kierunku północno-zachodnim za znakami biało-czerwono-białemi.

10) **Gorgan** (1595): od Syniaka dalej grzbietem około 45 min. Zjazd: a) drogą podejścia, b) do schroniska na Niżnej pod Doboszankę przez Babiny Pohar (znaki biało-czerwono-białe).

III. PASMO CZARNOHORY

Schroniska:

1) *Dworek Czarnohorski w Worochcie.* Własność Oddz. P. T. T. w Kołomyji. Zag. R. Miejsc. = 30 ł.

2) *Schronisko na Zaroślaku pod Howerlą.* Własność Oddz. P. T. T. w Stanisławowie. Zag. R. Miejsc. = 15 ł. — 50 s. Dojście: z Worochty (Skż. R.) kolejką leśną 13½ km. do gajówki u końca linji (wprzód informować się czy kursuje), skąd zach. brzegiem doliny Prutu w górę — z początku na płn. później na zach. — zostawiając w dole strażnicę celną, na Zaroślak, gdzie Sch.

Wycieczki:

1) **Przejście z Worochty do Sch. na Zaroślaku**: z Worochty (Skż. H. R. Dworek P. T. T.). od pierwszego wiaduktu powyżej Skż. polną drogą w kierunku płd. na:

a) **Kiczerę** (1201) i jej wyższy wierzchołek (1248), skąd krótki zjazd na płd. i podejście w tym samym kierunku na:

b) **Kukul** (1548), z którego zjazd na płd. od doliny potoku Foreszczanka, do jej ujścia i następnie doliną Prutu w górę, z początku na płd., później na zach., zostawiając w dole strażnicę celną na:

c) **Zaroślak** (1301), gdzie Sch. zag. — 8 g.

2) **Howerla** (2058): 1) Od Sch. na Zaroślaku płn. brzegiem Prutu do góry około 1½ km., poczem ku płd.-zach. na przełęcz między Koźmieską i Howerlą, skąd na dolną część płn.-wsch. grani Howerli, zwanej „Plecy". Granią tą na szczyt — 3 g. 2) Od Sch. wsch. brzegiem Prutu koło wodospadów do kotła i stąd na środkową część „Pleców", których granią na szczyt — 3 g. Zjazdy temi samemi drogami, oraz grania płd.-wsch. na przełęcz między Howerlą a Breskułem (stromo) i z przełęczy tej do kotła nad wodospadami, poczem brzegiem Prutu do Sch. na Zaroślaku.

3) **Pożyżewska** (1822): Od Sch. w kier. płd.-wsch. do bocznej doliny, potem brzegiem granicy lasu obok

stacji botanicznej na grzbiet i grzbietem na szczyt — 2 g. Zjazd tą samą drogą, lub wprost na płn. do kotła i dalej do Sch.

4) **Turkuł** (1935): 1) wprost granią od Pożyżewskiej (j. w.) w kierunku płd.-wsch. płd., lub: 2) Od Sch. na Zaroślaku zjazd do posterunku straży celnej i stąd w kierunku płd. brzegiem potoku do kotła pod Turkułem i Szpyciami i następnie w tym samym kierunku na przełęcz z której w kierunku zach. na szczyt — 3½ g. Zjazd tą samą drogą.

CO TRZEBA WIEDZIEĆ O MAPIE

Dla ułatwienia orjentowania się **w terenie nieznanym**, poza informaciami ustnemi, otrzymywanemi od mieszkańców, posługujemy się również **mapą**.

Mapa jestto **obraz pewnej okolicy**, narysowany w pewnej **stałej podziałce** (pomniejszeniu) przy pomocy **znaków umówionych**. Za pomocą tych znaków przedstawia się **przedmioty terenu** jak: drogi, koleje, lasy, zabudowania, rzeki i t. d. Znaki te t. zw. **„konwencjonalne"**, podane są zazwyczaj **na mapie** wraz z objaśnieniem ich znaczenia, względnie wyczerpujący ich spis można nabyć **w specjalnej broszurce**.

Poza znakami na każdej mapie podana musi być **podziałka**, czyli stosunek w jakim zmniejszone zostały odpowiednie przedmioty terenu przy przedstawieniu ich na mapie. Najcześciej u nas używanemi podziałkami są 1:75.000, 1:100.000 i 1:200.000. (N. p. podziałka (skala) 1:100.000, oznacza, że 1 cm. długości na mapie, odpowiada długości 100.000 cm w terenie, czyli 1 kilometrowi, zaś n. p. przy podziałce 1:75.000 — 1 cm. na mapie przedstawia w terenie odległość 750 m. i odwrotnie: 1 kilometr w terenie będzie na mapie odpowiadał długości ok. 13,3 mm). **Podziałka umieszczana bywa również na mapie** jako podziałka **linjowa**, nadająca się wprost bez rachunku **do robienia pomiarów** na mapie.

Poza przedmiotami terenu, daje mapa również **obraz rzeźby**, czyli konfiguracji okolicy, przez przedstawienie **wzniesień i zagłębień terenu** za pomocą bądźto **warstwic**,

bądźteż **cieniowania, kreskowania,** czy użycia odpowiednio dobranych **barw,** względnie przez kombinację tych sposobów.

Wysokość poszczególnych punktów w terenie w odniesieniu do **poziomu morza** w metrach, bywa umieszczana przy wszystkich ważniejszych **wierzchołkach,** często przy rzekach, kościołach i t. d.

Warstwice, przy pomocy których odczytać możemy z mapy tak **stromość** (nachylenie) terenu jak i **wysokość** dowolnego punktu odpowiadają pewnym **stałym różnicom wysokości dla danej mapy** (n. p warstwice stumetrowe).

Przy pomiarach na mapie **długości linij** mających w terenie pewne **nachylenie,** należy wziąć pod uwagę, że mapa przedstawia **rzut poziomy** danej linji, czyli że do znalezienia jej wielkości **rzeczywistej** należy znaleść jej **kąt nachylenia** do poziomu zapomocą rachunku trygonometrycznego, lub zapomocą rysowania t. zw. **profilu.**

Dla celów turystycznych podaje mapa **szlaki turystyczne** przez oznaczenie ich **barwami,** odpowiadającemi ich **wyznaczeniu w terenie,** oraz przez oznaczenie **schronisk.** Rzadziej znajdują się podane czasy potrzebne do przebycia danej drogi i to przeważnie na wielkich mapach orjentacyjnych.

Przy **czytaniu mapy,** szczególnie w terenie **górzystym,** należy posiadać dużą **znajomość kartografji**-pamiętać również należy, że często **pokrycie terenu śniegiem może zmienić** znacznie jego obraz.

Dla dobrego czytania mapy w terenie należy ją przedewszystkiem **„zorjentować"**.

JAK ORJENTOWAĆ SIĘ W TERENIE?

Podstawową umiejętnością turysty jest orjentowanie się w terenie — czyli znanie swego stanowiska i położenia stron świata. Turysta posługuje się mapą, którą musi: 1) **„zorjentować"** (uzgodnić ze stronami świata), 2) **„czytać"** 3) treść jej **„odnajdywać"** w terenie.

Uzgodnienia mapy ze stronami świata (orjentowania) dokonuje się przez **zwrócenie górnego brzegu mapy na północ.** Osiągnąć to można:

a) **Przy pomocy kompasu.** Ułożywszy mapę poziomo i przyłożywszy kompas do mapy tak aby linja Północ—Południe na kompasie (N—S) pokrywała południk — obraca się mapę z przyłożonym do niej kompasem tak długo aż igła kompasu pokryje w sposób właściwy (**czarny koniec na** N) linję N—S. Po uwzględnieniu deklinacji (zboczenie magnetyczne — obecnie nieznaczne) mapa jest „zorjentowana".

b) **Przy pomocy cienia:** Opierając się na wiadomości że o godzinie 12 w południe, słońce znajduje się dokładnie na południu, oraz że słońce przebiega w godzinie łuk 15 stopni (czyli jedną szóstą kąta prostego) — wbija się **kij pionowo w ziemię** i oblicza **kąt** zawarty między linją rzuconego cienia a poszukiwanym kierunkiem **północ-południe.** O godzinie 12-tej linja cienia wskazuje dokładnie północ. Stwierdziwszy **godzinę** (czas miejscowy) **na zegarku** — dodaje się **tyle razy po 15 stopni** ile godzin brakuje do południa (o ile jest przed południem) lub ile jest więcej nad 12 godzinę (o ile jest popołudniu). **Przed południem** dodaje się kąty **na prawo** od cienia, **po południu — na lewo.** Ramię w ten sposób obliczonego kąta wskazuje **Północ.** (Np. godzina 9 rano — do południa brakuje 3 godziny, a więc 45 stopni na prawo od linji cienia. Godzina 4 po południu a więc 4 godziny nad południe, a więc 60 stopni na lewo od cienia itd.). Zorjentowanie mapy w ten sposób (z przybliżoną dokładnością) nie przedstawia trudności.

c) **Przy pomocy zegarka:** Zwróciwszy **godzinową wskazówkę** poziomo trzymanego dobrze idącego zegarka (w Polsce uwzględnić należy **poprawkę** średnio 25 minut, o które przy tym sposobie należy zegarek posunąć naprzód) dokładnie **w kierunku słońca** — otrzymamy kierunek południowy przez **linję połowiącą kąt** zawarty między tą wskazówką a linją łączącą środek zegarka z punktem przy godzinie 12-tej. **Przed południem** połowi się kąt liczony od liczby 12 do wskazówki godzinowej **w lewo — po południu** połowi się kąt liczony od godziny 12 do wskazówki godzinowej liczony **w prawo.** Orjentacja (na **południe!**) daje rezultat przybliżony.

d) **Przy pomocy gwiazdy polarnej:** odszukawszy gwiazdozbiór **Wielkiej Niedźwiedzicy** (Wóz) i przeprowadziwszy przez dwa tylne koła „Wozu" linję — znajdujemy na niej w **pięciokrotnem przedłużeniu Gwiazdę Polarną.** Kierunek **północny** (dokładność wystarczająca) wskazuje linja idąca od gwiazdy polarnej do krańców widnokręgu.

e) **Przy pomocy obserwacji terenu:** znając swe stanowisko w terenie i analogiczny punkt na mapie wyszukuje się jakiś wydatny **objekt w terenie** i odpowiadający mu **punkt na mapie.** Połączywszy na mapie linją punkt własnego stanowiska z punktem obranego objektu, zwraca się mapę tak długo aż **przedłużenie** wspomnianej linji, **wskaże** na dany objekt. Górny brzeg mapy zwrócony jest wtedy **na północ** i mapa jest zorjentowana.

Nie znając swego stanowiska w terenie a jedynie **tylko linję** na której znajdujemy się (droga, rzeka, grań, brzeg lasu itd.), orjentujemy mapę **z analogiczną linją terenu,** bacząc aby objekty na mapie i w terenie **nakryły się** (np. przedmioty w terenie na prawo od obserwatora, winny być odnalezione w prawej części mapy, której górny brzeg jest zorjentowany **na północ.**)

W wypadku zbłądzenia, gdy swego stanowiska na mapie i w terenie nie potrafi się odszukać, gdy nie umie się **powrócić do miejsca** w którym po raz ostatni było się zorjentowanym, gdy nie znajduje się żadnego **innego nowego miejsca,** w którem możnaby przeprowadzić orjentację na nowo — gdy wreszcie **ograniczona widzialność** (gęsty las, przysłonięty teren, mgła, ciemność itd.) utrudnia orjentację — wtedy w terenie górskim najlepiej jest **zejść za naturalnem pochyleniem zbocza** i znalazłszy **potok** lub opadającą dolinę (najpewniejszy stosunkowo w górach sposób), skierować się ich biegiem **ku okolicom zamieszkałym.** Jednakże w górach, o których wiadomo że są **przepaściste i że mają np. lawiniaste żleby** — sposób ten stosować należy **z wielką ostrożnością.**

W wszystkich wypadkach zbłądzenia należy zachowac **spokój umysłu,** przeprowadzić **analizę sytuacji** i powziąć **decyzję** możliwie **najprostszą.** Nie powinno się także ulegać **pozorom zbłądzenia,** odnajdując n. p. w terenie objekty nieuwidocznione na mapie lub naodwrót, gdyż zdarzyć się może, że mapa jest przestarzała lub niedokładna.

Turysta winien pamiętać że przy każdej sposobności należy wyrabiać w sobie **zmysł orjentacyjny**, do czego pomaga **bystra obserwacja** i stała **dążność do znania swego stanowiska w terenie.** Szczególnie **w zimie** jest to nieodzowne.

—◇—

SMAROWANIE NART

Umiejętność smarowania jest konieczną zarówno dla turysty jak i zawodnika, gdyż **oszczędza się narty, ułatwia podchodzenie**, oraz zapewnia **szybki i równy** zjazd.

Do wstępnych czynności, poprzedzających smarowanie nart, należy ich przygotowanie za pomocą **impregnowania**, które ma na celu uodpornienie nart przez zastąpienie terem lub tłuszczem, soków drzewnych usuniętych przy sztucznem suszeniu desek przed fabrykacją. Napuszczając narty terem lub tłuszczem, należy baczyć aby ślizgi nart były zupełnie **równomiernie nasycone** impregnującą substancją, co najlepiej osiągnąć impregnując narty **przy pomocy płomienia.** Czynność tę należy uskuteczniać nie tylko przed sezonem, ale w zależności od częstego używania nart — **w odstępach kilkutygodniowych.**

Ilość smarów narciarskich znajdujących się w handlu, zwłaszcza zagranicznych jest bardzo wielka. Narciarz początkujący powinien **ograniczyć się do smarów powszechnie znanych** i najprostszych, a dopiero w miarę zdobywania doświadczenia może używać fabrykatów bardziej specjalnych. Należy zaznaczyć, że **smary fabrykacji polskiej**, w zupełności pokryć mogą **wszystkie wymagania** szerokiej rzeszy narciarzy.

Rozróżniamy zależnie od temperatury i innych czynników rozmaite gatunki śniegu, które wymagają odpowiednio dobranych smarów. Aby dokładnie zorjentować się w racjonalnem użyciu smarów, potrzeba wiele doświadczenia; w zasadzie jednak każdy narciarz odniesie korzyści ze smarów o ile zapozna się z następującemi uwagami:

1) **ślizgi nart** przed smarowaniem muszą być zupełnie **suche i czyste.**

2) naprzód smaruje się zawsze **„na podkład"**, czyli na śliskość; smar należy ogrzać (nad blachą, nad płomieniem lampki spirytusowej lub benzynowej itp.) i równomiernie rozetrzeć korkiem lub dłonią (najlepiej przed następnem smarowaniem), poczem należy narty wynieść na dwór, aby ciepły smar **„zamrozić"**. W ten sposób nasmarowane narty gotowe są do użytku tylko dla skoczków, lub też do samego zjazdu.

3) Następnie smaruje się narty drugą warstwą smaru nadającego się zarówno do zjazdu, jak i do podchodzenia lub biegu po płaskiem. **W zasadzie smar nakłada się cieńszą warstwą i lepiej ją się rozciera im bardziej śnieg jest zmrożony i sypki, zaś grubszą warstwą i mniej roztartą gdy śnieg jest odwilżowy, świeżo spadły, lub nawiany („gips").**

4) Smar naciera się grubiej pod wiązaniem, a cieniej na końcach deski. Jeżeli narty „podladzają" (śnieg przylepia się do smaru) to należy śnieg zeskrobać a zlodowaciałe miejsca przetrzeć parafiną.

5) O ile w ciągu jednej tury, przewiduje się różne gatunki śniegu — wtedy wierzchnią warstwę łączy się **z dwóch albo trzech smarów**, w ten sposób, że od dziobów do środka, daje się smar mający ułatwić zjazd, pod wiązaniem — głównie podchodzeniowy.

6) Ogólnie pamiętać należy że **im niższa temperatura tem twardszy smar** — na śnieg wilgotny przeznaczone są smary miękie. Natomiast smary smoliste (półpłynne lub płynne) regule tej nie podlegają — i stosuje się je według wskazań na etykiecie.

Tabelka zastosowania smarów jedynie fabrykacji krajowej.

śnieg suchy:		podkład:	na podchodzenie:
1) świeży	—	„FF" miękki lub „Kurjer" cienko	„Dogoń" lub „Lepniak" cienko
2) puszysty	—	„Kurjer", „FF" miękki	„Włazol" lub „Goniec" cienko
3) gipsowaty	—	„Kurjer", „FF" twardy	„Goniec" z „Włazolem" roztarty
4) zleżały	—	„Odoskare" cienko	„Goniec" lub „Srebrny"

5) blaszkow.	— „Odoskare“ lub „Kurjer“	„Lepniak“ albo „Srebrny“
6) drob.-ziarn.	— „Odoskare“ sam lub ze „Srebrnym“	
7) firn	— „Odoskare“	
8) szreń	— „Odoskare“	

śnieg odwilżowy

1) świeży	— „Kurjer“ albo „F. F“. miękki	„Dogoń“ lub „Włazol“
2) zleżały	— „FF“ miękki	„Lepniak“ grubiej
3) wiosenny	— „Klister“	

Tabelka zastosowania smarów tak krajowych jak i zagranicznych.

Smary podkładowe: „F.F“, „Kurjer“, Tulla, Record, Bilgeri (twardy) Oestbye-Hopski (dla skoczków). Można również używać na podkład przy mroźnych śniegach: Odo-Skare (krajowy) lub Oestbye-Skare (zagraniczny). Smarować należy cienko i dobrze zamrozić.

Smary do podchodzenia i zjazdu.

a) śnieg puszysty:
Oestbye-Mix (cienko) przy temp. do —10° C.
Oestbye-Medium (cienko) przy temp. powyżej —10° C.
Włazol, Lepniak i „Goniec“.
Bilgeri (gatunek na śnieg puszysty) (cienko)
Bratlie (na śnieg puszysty) (cienko).
Dürschmidt }
Dunzinger } smary uniwersalne (cienko).
Jordel }
Findal (guma fińska) (cienko) i inne.

b) śnieg świeżo spadły:
Oestbye-Medium (nieco grubiej)
Włazol (nieco grubiej) i Dogoń.
Bratlie (nieco grubiej).
Smary uniwersalne (jak wyżej) (grubo) i inne.

c) śnieg odwilżowy:
Oestbye-Medium (grubo).
Włazol (grubo) i Dogoń (grubo)
Bratlie (grubo)
Bilgeri (gatunek na śnieg odwilżowy).
Findal (grubo).
Smary uniwersalne (grubo) i inne.

d) śnieg wiosenny:
Odo-Klister (krajowy) } lub Skare, o ile śnieg jest bardziej przemrożony.
Oestbye-Klister
Bratlie-Klister
„Dogoń“

e) śnieg nawiany:
Oestbye-Mix (grubo)
Smary uniwersalne (grubo) i inne.

f) śnieg zlodowaciały:
Skare
Odoskare.

Przy lepkich śniegach Klister i Skare można **mieszać z parafiną.** Im więcej parafiny tem większa będzie śliskość.

PRZEKRACZANIE GRANICY POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEJ PRZEZ CZŁONKA P. Z. N.

NA PODSTAWIE KONWENCJI TURYSTYCZNEJ

Członkowie Towarzystw należących do P. Z. N. mogą korzystać na zasadzie posiadania **żółtej legitymacji turystycznej,** zaopatrzonej w nalepkę na sezon 1932—33 wydawane bezpłatnie **poświadczenie władzy administracyjnej I. instancji,** oraz bezpłatną **wizę konsulatu czeskiego,** z uprawnień, jakie zostały ustalone na konwencji turystycznej polsko-czechosłowackiej, zawartej w Pradze 30 maja 1925 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 57 poz. 333 z dnia 11 czerwca 1926 roku).

Na podstawie tej konwencji wolno posiadaczom wymienionych legitymacyj **przekraczać granicę** polsko-czechosłowacką i swobodnie poruszać się **w obrębie pasa turystycznego** w okresie **od 1 grudnia do 30 kwietnia.**

Przekroczenie granicy nastąpić może **jedynie na nartach lub z nartami** i to na drogach **celnych** lub na drogach **turystycznych**, lecz w tym wypadku bez bagażu lub z bagażem umieszczonym w plecaku.

Według polskich przepisów celnych wolno zabrać przez granicę bez cła rzeczy podróżne, przybory fotograficzne, żywność w ilości potrzebnej w podróży i najwyżej 20 cygar lub 50 papierosów lub 50 gr. tytoniu.

Pas turystyczny składa się **z 3 części.** Część zachodnia obejmuje Beskidy Śląskie aż po linję kolejową Frydek—Frydland Bila, całą Orawę i Małą Fatrę, południową stronę Tatr po linję kolejową Koszycko-Bogumińską i Spisz aż po rzekę Poprad. Środkowa część leży na przedłużeniu linji kolejowej Lwów—Ławoczne i zawiera w sobie pasmo Borsawy. Południowa część obejmuje dorzecze Cisy, grupę Swidowca i Bliźnicy i Karpaty Marmaroskie po granicę rumuńską.

Szczegółowe określenie granic pasa turystycznego, znajduje się **w objaśnieniu** zawartem wraz z mapką, **w książeczce** żółtej legitymacji konwencyjnej.

Celem korzystania z uprawnień wynikających z konwencji winni członkowie towarzystw zrzeszonych w P.Z.N. zaopatrzyć się w **żółte legitymacje.** Legitymacje te, za pośrednictwem towarzystw są do nabycia **w sekretarjacie P.Z.N. — Kraków, ul. Studencka 27. I. p.** tel. 138-55.

Członkowie Towarzystw należących do P.Z.N. będą **na kolejach państwowych czechosłowackich,** względnie na kolejach lokalnych pozostających w zarządzie państwowym po czechosłowackiej stronie pasa turystycznego korzystać z 33% **zniżki przy wycieczkach zbiorowych,** o ile w nich weźmie udział przynajmniej 10 członków.

ODZNAKA GÓRSKA POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

Liczne rzesze narciarzy i narciarek, uprawiających turystykę zimową powinny dążyć do zdobycia Odznaki Górskiej Polskiego Związku Narciarskiego.

Zaszczytne to wyróżnienie, przyznawane przez Związek czynnym narciarzom za działalność na polu turystyki, zdobyć można przy sposobności odbywania narciarskich wycieczek w polskich górach.

Odznaka górska nie stawia wymagań rekordowych lub czasowych. W założeniu swem jest ona jak najdalszą od nagradzania wyczynów turystycznych według zasad przyjętych w sporcie. Odznaka Górska ma na celu przedewszystkiem krzewienie turystyki narciarskiej w jak najszerszych sferach. Ponadto dąży ona do utrzymania sprawności turystycznej do jak najpóźniejszego wieku poszczególnych narciarzy.

Warunki zdobycia Odznaki są przystępne dla szerokiego ogółu i przystosowane do wymagań wieku, płci i możliwości uprawiania turystyki.

Zdobyć więc odznakę i przejść wszystkie jej stopnie aż do stopnia złotego, może każdy narciarz i każda narciarka.

Odznakę Górską wprowadza Polski Związek w życie z sezonem zimowym 1932/33 i apeluje do szerokiego ogółu narciarzy, aby już w pierwszym roku istnienia nowej instytucji Odznaki — wielka ilość w unormowany sposób zdobytych odznaczeń, świadczyła o rozwoju turystyki zimowej.

REGULAMIN ODZNAKI GÓRSKIEJ

POLSKIEGO ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO

ustalony na wniosek Komisji Turystycznej przez Z.G.P Z.N. na posiedzeniu z dnia 27. X. 32. przy uwzględnieniu wytycznych Rady Narciarskiej P.Z.N. z 11. IX. 1932.

I. Zasady ogólne.

§ 1.) Za działalność narciarsko-turystyczną, kontrolowaną według norm niniejszego regulaminu, nadaje Polski Związek Narciarski czynnym narciarzom-turystom zaszczytne wyróżnienie, zwane „Odznaką Górską", której celem jest:

a) budzenie zainteresowania dla turystyki narciarskiej,
b) zachęta do utrzymania sprawności turystycznej do jak najpóźniejszego wieku,
c) podniesienie poziomu technicznego uprawianej turystyki,
d) propaganda terenów narciarskich w polskich górach.

§ 2). Instytucją odznaki górskiej (ewidencja i przydział) kieruje Polski Związek Narciarski, który ponadto czuwa by: 1) odznaka górska była zawsze wysoko cenioną wśród ogółu, 2) by warunki uzyskiwania odznaki były stwierdzane w sposób rzetelny, 3) by normy osiągania odznaki były stale stosowane do poziomu rozwoju turystyki narciarskiej.

§ 3.) Odznakę górską otrzymać może każdy nieposzlakowany obywatel Polski, który ukończył 17 rok życia i spełni normy wymagane niniejszym regulaminem. Polski Związek Narciarski może odmówić nadania odznaki, względnie odebrać odznakę tym spełniającym warunki osobom, które: 1) działają na szkodę P.Z.N., 2) którym udowodniono przekroczenia natury etycznej.

Posiadacz odznaki górskiej otrzymuje od Polskiego Związku Narciarskiego legitymację odznaki i stopnia, względnie zaświadczenie na legitymacji związkowej. Wolno nosić odznakę tylko najwyższego posiadanego stopnia. Nazwiska odznaczonych i ich przynależność klubowa podawane będą do wiadomości specjalnym komunikatem weryfikacyjnym.

§ 4.) Odznaka ma jedną kategorję i trzy stopnie: bronzowy, srebrny i złoty. przyczem rysunek odznaki wszyst-

kich stopni jest jednakowy. Odznakę nosi się tylko przy ubiorze narciarskim (na lewej piersi), przy ubraniach cywilnych dopuszczona jest minjatura.

Odznakę zdobywa się według kolejności stopni, których przeskakiwać nie można. Poszczególny stopień zdobyć można tylko raz w roku narciarskim (od 1. grudnia do 15. maja). Zdobywanie odznaki rozpoczyna się od stopnia bronzowego.

II. Sposób zdobywania odznaki górskiej.

§ 5.) Podstawą ubiegania się o odznakę górską są odbywane na nartach w warunkach narciarskich „wycieczki punktowane", według listy wycieczek, będącej integralną częścią niniejszego regulaminu. Lista ta może być co roku zmieniana i uzupełniana przez P.Z.N. Wybór wycieczek punktowanych jest dowolny.

O odznakę danego stopnia ubiega się, przedkładając do weryfikacji protokoły wycieczek, zaświadczone i obliczone przez oficjalnych „przodowników" P.Z.N., upoważnionych do tych czynności, przez P.Z.N.

§ 6.) Odznakę danego stopnia zdobywa się, o ile suma punktów wszystkich odbytych i protokołowanych, oraz weryfikowanych w ciągu jednego sezonu wycieczek narciarskich, równa się lub przewyższa normę, która wynosi:

a) dla odznaki bronzowej 100 punktów,
b) dla odznaki srebrnej — (przez posiadaczy odznaki bronzowej) — 150 punktów, lub trzykrotne ogółem powtórzenie (w ciągu kilku sezonów — przerwy dopuszczalne) norm wymaganych dla odznaki bronzowej,
c) dla odznaki złotej (przez posiadaczy odznaki srebrnej) 200 punktów, (lub dla posiadaczy odznaki bronzowej — przez dziewięciokrotne ogółem powtórzenie norm dla tej odznaki wymaganych — w ciągu szeregu sezonów — przerwy dopuszczalne).

Uwaga: O ile w ciągu jednego sezonu, norma nie została osiągnięta, lub powtórzenie nie powiodło się — osiągnięte w danym sezonie punkty nie liczą się.

§ 7.) Konkurencja o odznakę górską odbywać się może podczas wszystkich wycieczek, organizowanych tak przez Towarzystwa jak i przez ich Członków, o ile trasy tych wycieczek są zgodne z trasami wycieczek, uwidocznionych na

liście wycieczek punktowanych. Wycieczki odbywać się muszą na nartach, przyczem czasowe odpinanie nart w miejscach do tego uzasadnionych jest dozwolone. Obowiązuje osiągnięcie szczytu względnie przełęczy, lub przejście dokładne trasą wymienioną w liście wycieczek punktowanych.

§ 8.) Do stwierdzenia wszystkich danych, dotyczących odbycia wycieczek przez danego konkurenta, określenia warunków wycieczki, oraz warunków poszczególnych konkurentów, powołani są przodownicy P.Z.N., których listę ustala i uzupełnia z grona osób zaufanych P.Z.N., ogłaszając tę listę w oficjalnym komunikacie. Upoważnienia przodowników rozciągają się na cały teren polskich gór narciarskich, lub poszczególnych ich partyj.

Przodownicy odpowiedzialni są za bezwzględną prawdziwość zaświadczanych danych, oraz za sumienną ocenę warunków, jakoteż za prawidłowe obliczanie not wycieczek.

§ 9.) Obecność przodowników jest wymagana w wycieczkach, podczas których większość uczestników ubiega się o odznakę bronzową. Polski Związek Narciarski może jednak w wypadkach zasługujących na uwzględnienie, uznać zaświadczenie przodownika, który na takiej wycieczce nie był obecny, a który stwierdził fakt odbycia wycieczki, oraz jej warunki.

Przy konkurencjach o wyższe niż bronzowy stopnie odznaki górskiej, obecność przodownika na wycieczce nie jest wymagana, koniecznem jest jednak zaświadczenie jego i obliczenie przez niego wykonane.

Wycieczki odbywane samotnie nie mogą być punktowane.

§ 10.) Tok notowania wycieczek dla poszczególnych uczestników jest następujący:

Każda wycieczka oznaczona jest w liście notą zasadniczą, która jest punktem wyjścia dla oceny danej wycieczki.

Warunki atmosferyczne i śnieżne w dniu odbycia wycieczki, wpływają na zmianę zasadniczej noty, za pomocą określonych przez przodownika t. zw. „współczynników trudności dnia“ w następujący sposób:

warunki śnieżne dobre, widzialność dobra, temperatura umiarkowana — współczynnik 1. —,
warunki śnieżne trudniejsze, widzialność zła, temperatura niska — współczynnik 1.1,
warunki śnieżne trudne — duże partje szreni, silny wiatr, widzialność zła — współczynnik 1.2,

warunki śnieżne złe, silnie padający śnieg, lub odwilż — współczynnik 1.3,
warunki śnieżne wyjątkowo trudne (duże partje lodu), zadymka lub burza śnieżna — współczynnik 1.4.

Zestawienie powyższe ma znaczenie przykładowe. Przodownik bierze pod uwagę stopień, w jakim warunki zewnętrzne wpływają na utrudnienie wycieczki, stosując współczynnik 1.3 bardzo rzadko, a współczynnik 1.4. — w nadzwyczajnych wypadkach.

Nota zasadnicza wycieczki (według listy) wymnożona przez współczynnik trudności dnia, daje notę podstawową wycieczki w danym dniu.

§ 11.) W zależności od wieku, płci i odległości koniecznego przejazdu do gór poszczególnych konkurentów, ustalona wg. § 10. nota wycieczki w danym dniu, ulega dalszemu zróżnicowaniu, przez uwzględnienie współczynnika osobistego każdego uczestnika. Współczynnik ten jest następujący:

mężczyźni:	17—19	lat	współczynnik	1.2
„	20—29	„	„	1.—
„	30—39	„	„	1.1
„	40—49	„	„	1.3
„	50—59	„	„	1.5
„	60 i powyżej		„	1.7
kobiety:	17—19	lat	„	1.4
„	20—29	„	„	1.2
„	30—39	„	„	1.4
„	40—49	„	„	1.6
„	50—59	„	„	1.8
„	60 i powyżej		„	2.—

Nota wycieczki na dany dzień, wymnożona przez współczynnik osobisty danego uczestnika, daje notę ostateczną.

Do noty tej dodać można: „premję za przejazd", która wynosi: od 50 do 100 km — 5% noty ostatecznej, od 100—200 km — 10%, od 200—400 km — 15%, ponad czterysta km 20% noty ostatecznej.

Uwaga: premję tą stosuje się tylko w tym wypadku, o ile uczestnik jedynie dla danej wycieczki do gór dojechał. W razie dłuższego pobytu w górach i odbywania w czasie tego pobytu innych wycieczek punktowanych, premję stosować można tylko przy pierwszej wycieczce.

§ 12.) Szczegółowy protokół wycieczki, dla każdej wycieczki z osobna i dla każdego konkurenta z osobna, przedkłada się na formularzu wymaganym przez P.Z.N. Odpowiednio obliczone i zaświadczone protokoły, winny znaleźć się w P.Z.N., najpóźniej w 16 dni pod odbytej wycieczce.

Tok weryfikacyjny obejmuje: gromadzenie protokołów dla każdego konkurenta z osobna — w ciągu całego sezonu — oraz w razie osiągnięcia przez niego normy — ogłoszenia nazwiska odznaczonego w komunikacie oficjalnym.

§ 13.) W razie stwierdzenia, że w ciągu jednego i tego samego sezonu, dana wycieczka została przez danego konkurenta powtórzona, wtedy punkty zdobyte przy pierwszej wycieczce nie ulegają zmianie, przy drugiej umniejsza się je o 33 i $^1/_3$%, przy trzeciem powtórzeniu o połowę, a przy następnych powtórzeniach punkty tej same wycieczki nie będą liczone.

III. Postanowienia porządkowe.

§ 14.) Komisja Turystyczna Polskiego Związku Narciarskiego wydaje co roku przed sezonem:

a) listę punktowanych wycieczek,

b) listę przodowników P.Z.N.,

c) wskazówki dotyczące ubiegania się o odznakę górską, które uzupełniają i interpretują niniejszy regulamin, oraz zawierają wymagania Komisji Turystycznej odnośnie weryfikacji wycieczek o odznakę górską.

§ 15.) Zarząd Główny P.Z.N. nadaje prawo urządzania wycieczek o odznakę górską wszystkim Towarzystwom Związkowym. Prawo to może być cofnięte. Towarzystwo, które wycieczki organizuje niedbale, lub nie wypełnia wymaganych formalności, może być ukarane.

§ 16.) Każdy mający zamiar wziąć udział w danej wycieczce winien uiścić wpisowe w wysokości 50 gr. od każdej wycieczki na sporządzenie kartoteki i prowadzene ewidencji. W zamian za wpisowe otrzymuje uczestnik t. z. „protokół wycieczki punktowanej“, który wypełnia i otrzymawszy zaświadczenie oraz obliczenie przodownika — przesyła do Komisji Turystycznej P.Z.N. Wyniki danej wycieczki bez „protokołów wycieczek punktowanych“ należycie wypełnionych i zaświadczonych, oraz bez opłacenia wpisowego — nie mogą być weryfikowane.

O ile wycieczkę organizuje Towarzystwo, to jest ono odpowiedzialne za zebranie i przesłanie protokołów do P. Z. N.

Wręczenie numerowanej odznaki górskiej wraz z legitymacją, dokonuje się z reguły przez Towarzystwo macierzyste uczestnika.

§ 17.) Cena odznaki wynosi 3 zł. za każdy stopień. Odznakę nabyć może tylko uprawniony, na podstawie komunikatu weryfikacyjnego. Przydziału odznak dokonuje P. Z. N. po weryfikowaniu wyników i wciągnięcia ich do ewidencji.

§ 18.) W każdem środowisku narciarskiem, Zarząd Główny P.Z.N. zleca członkom swym baczenie, czy odznaka noszona jest przez uprawnionych. Winni przekroczenia członkowie P.Z.N. zostaną ukarani.

§ 19.) Odznak górskich P.Z.N. nie wolno wymieniać na żadne inne odznaki.

Przy osiągnięciu wyższego stopnia, dawna odznaka może być zwrócona celem wymiany, która w tym wypadku jest bezpłatna.

W wypadku zgubienia odznaki wydaje P.Z.N. nową po otrzymaniu kosztów odznaki. Fakt zguby ogłasza się w komunikatach P.Z.N.

Stare lub zupełnie zniszczone odznaki mogą być wymienione przez P.Z.N. za zwrotem kosztów.

LISTA PUNKTOWANYCH WYCIECZEK WAŻNYCH PRZY UBIEGANIU SIĘ O ODZNAKĘ GÓRSKĄ

(Układ według schematu „Skorowidza“ wycieczek w Kalendarzu Informacyjnym P. Z. N. 1932/33).

Okolice Wisły:

Czantorja — wyjście z Ustronia zjazd dowolny: 12 pkt. — wyjście z Wisły przez Stożek zjazd dowolny: 15 pkt.

Barania Góra:

Szczyt Baraniej Góry — wyjście z Milówki lub Wisły zjazd do Milówki lub Wisły: 13 pkt. — zjazd do Węgier-

skiej Górki: 15 pkt. — zjazd do Zwardonia: 17 pkt. — zjazd do Szczyrku: 19 pkt. — wyjście ze Zwardonia, zjazd dowolny: 18 pkt.

Tereny bielsko białskie:

Klimczok i Magóra: 10 pkt.

Skrzyczne: — wyjście ze Szczyrku i zjazd do Szczyrku: 12 pkt. — wyjście ze Szczyrku, zjazd do Węgierskiej Górki: 16 pkt.

Beskidy Raczańskie:

Wielka Racza — wyjście z Rajczy i zjazd do Rajczy: 16 pkt. — wyjście z Rajczy, zjazd do Oszczadnicy: 18 pkt. — wyjście ze Zwardonia, zjazd do Rajczy: 18 pkt. — wyjście ze Zwardonia, zjazd do Oszczadnicy: 20 pkt.

Rachowiec — wyjście ze Zwardonia, zjazd do Zwardonia: 8 pkt. — wyjście ze Zwardonia, zjazd do Soli: 10 pkt.

Beskid Mały:

Tura grzbietowa: z Porąbki lub Międzybrodzia Żywieckiego, przez Żar, Kiczerę, Kocierz, Potrójną, Leskowiec — do Skawiec, Suchej lub Lachowic: 23 pkt.

Grupa Pilska:

Pilsko — wyjście drogą dowolną, zjazd do Jeleśni: 17 pkt. — do Węgierskiej Górki: 17 pkt, do Milówki: 19 pkt., do Rajczy: 19 pkt.

Romanka: wyjście i zjazd dowolne: 13 pkt.

Pasmo Babiogórskie:

Babia Góra — wyjście dowolne, zjazd do Zawoi przez Mędralową: 16 pkt.; do Jeleśni: 19 pkt.; do Huciska: 19 pkt.; do Polhory: 18 pkt.; do Osielca: 22 pkt.

Beskid Wyspowy:

Wielki Luboń — wyjście dowolne, zjazd do Rabki: 12 pkt.; do Jordanowa: 14 pkt.

Łysina — wyjście i zjazd dowolne: 10 pkt.

Gorce:

Turbacz — wyjście dowolne, zjazd do Nowego Targu: 12 pkt.; do Rabki: 15 pkt.

Tatry:

D o l i n a   C h o c h o ł o w s k a :

Wołowiec — przez Długi Upłaz, Rakoń, zjazd dowolny: 25 pkt.

Rakoń — przez Długi Upłaz, zjazd dowolny: 20 pkt.

Trzydniowiański — przez Kulawiec, zjazd dowolny: 16 pkt.

Starorobociański — przez Kulawiec, Kończystą nad Jarząbczą: 27 pkt.

D o l i n a K o ś c i e l i s k a :

Przełęcz Pyszniańska — z Hali Pysznej: 15 pkt.

Bystra — przez Przełęcz Pyszniańską i Błyszcz: 25 pkt.

Kamienista — przez przełęcz Pyszniańską i zjazd drogą wejścia: 20 pkt.; ze zjazdem do Pod Bańskiej: 25 pkt.

Tomanowa Przełęcz — z Hali Smytniej, zjazd tą samą drogą: 15 pkt.; ze zjazdem do Doliny Cichej: 22 pkt.

C z e r w o n e W i e r c h y :

Całkowite *przejście Czerwonych Wierchów* — z Hali Kondrackiej, przez Przełęcz pod Kopą Kondracką, Małołączniak, Krzesanicę, Ciemniak — ze zjazdem do Doliny Miętusiej, lub przejście w odwrotnym kierunku: 30 pkt.

H a l a G ą s i e n i c o w a :

Kasprowy — wyjście dowolne z Zakopanego, zjazd przez Halę Gąsienicową i Olczyska: 16 pkt.; zjazd przez Boczań: 16 pkt.; przez Kopieniec: 17 pkt.; przez Mechy: 20 pkt.; przez Goryczkową: 16 pkt.

Czarny Staw Gąsienicowy — z Zakopanego: 10 pkt.

Żółta Turnia — z Zakopanego, przez Halę Gąsienicową: 20 pkt.

Przejście przez *Zawrat* z Zakopanego i zjazd z powrotem przez Halę: 28 pkt., lub przez Dolinę Pięciu Stawów do Roztoki: 30 pkt., lub przejście przez Dolinę Pięciu Stawów i Opalone — do Morskiego Oka: 32 pkt.

D o l i n a P i ę c i u S t a w ó w P o l s k i c h :

Gładka Przełęcz — z Dol. Pięciu Stawów i zjazd z powrotem: 15 pkt.; zjazd do Cichej Doliny i przez Tomanową Przełęcz — do Kościeliskiej: 24 pkt.

Tereny Krynickie i Nowosądeckie:

Jaworzyna — wyjście z Krynicy, zjazd do Krynicy: 13 pkt.; zjazd do Muszyny: 15 pkt.

Nad Kamieniem — z Krynicy, zjazd przez Halę Pisaną do Rytra: 16 pkt., przez Halę Łabowską do Piwnicznej: 15 pkt.

Pusta Wielka — wyjście i zjazd dowolne: 14 pkt.

Radziejowa — wyjście i zjazd dowolne: 17 pkt., zjazd przez Prehybę: 18 pkt.

Eljaszówka — wyjście dowolne, zjazd do Piwnicznej: 15 pkt.

Tura grzbietowa — z Piwnicznej przez Eljaszówkę, Rogacz, Radziejową, zjazd dowolny: 20 pkt.

Przełęcz Użocka:

Kińczyk Bukowski — wejście i zjazd dowolne: 15 pkt.

Halicz — przez Kińczyk Bukowski, lub z Sokolik — zjazd dowolny: 17 pkt.

Pikuj — wyjście i zjazdy dowolne: 32 pkt.

Okolice Borysławia:

Ciuchowy Dział — wejście i zjazd dowolne: 12 pkt.

Widnocha — przez Ciuchowy Dział i Szeroki W.: 15 pkt.

Paraszka — z Borysławia lub z Synowódzka — zjazdy dowolne: 22 pkt.

Okolice Skolego:

Zelemin — podejście i zjazd dowolne: 15 pkt.

Paraszka — podejście i zjazd dowolne: 22 pkt.

Okolice Tuchli:

Kindrat — podejście i zjazd dowolne: 15 pkt.

Tura Grzbietowa: *Kindrat, Matachin, Daszkowiec, Magura*: 25 pkt.

Sekul — podejście z Rożanki, zjazdy dowolne: 20 pkt.

Okolice Sławska:

Trościan — podejście ze Sławska i zjazd do Sławska: 15 pkt.; zjazd do Ławocznego: 20 pkt.

Tura grzbietowa — *Zielony Wierch — Ilsa — Pliszki*: 15 pkt.

Tura grzbietowa — *Zielony Wierch — Ilsa — Bukowiec*: 18 pkt.

Wysoki Wierch — podejście i zjazd dowolne: 15 pkt.

Czorna Repa — przez Wysoki Wierch: 25 pkt.

Gorgany Zachodnie:

Gorgan Wyszkowski — podejście z Klauzy Świcy, zjazd dowolny: 22 pkt.

Tura grzbietowa: *Ukiernia — Sylwania — Mołoda* — zjazd do Osmołody: 25 pkt.

Jajko Ilemskie — zjazd do Ludwikówki: 20 pkt.

Gorgany centralne:

Ihrowyszcze i *Wysoka* — z Jali, ze zjazdem do Osmołody: 25 pkt.

Sywula — podejście z Jali przez Borewkę, zjazd dowolny: 28 pkt.

Popadja — podejście i zjazd dowolne: 22 pkt.

Grofa — podejście i zjazd dowolne: 22 pkt.

Tura grzbietowa: *Sywula — Ihrowyszcze — Wysoka*, lub odwrotnie: 32 pkt.

Gorgany Wschodnie:

Bratkowska — podejście i zjazd dowolne: 22 pkt.

Czarnohorzec — podejście z Jaremcza, zjazd dowolny: 15 pkt.

Doboszanka — podejście z Jaremcza, zjazd dowolny: 28 pkt.

Gorgan Jawornik — podejście z Jamny, zjazd dowolny: 22 pkt.

Chomiak — podejście z Podleśniowa, zjazd dowolny: 20 pkt.

Przejście: *Chomiak — Syniak — Gorgan*: 25 pkt.

Czarnohora:

Przejście z *Worochty na Zaroślak*, przez Kiczerę, Kukul: 20 pkt.

Howerla — podejście z Zaroślaka, zjazd dowolny: 20 pkt.

Pożyżewska — podejście z Zaroślaka zjazd dowolny: 17 pkt.

Turkul — podejście z Zaroślaka, zjazd dowolny: 22 pkt.

WSKAZÓWKI OFICJALNE DLA UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ODZNAKĘ GÓRSKĄ ORAZ WYJAŚNIENIA DLA PRZODOWNIKÓW

wydane przez Komisję Turystyczną P.Z.N. na podstawie 14 §. regulaminu odznaki górskiej.

1) Przodownicy powołani w zasadzie do nadzorowania instytucji odznaki górskiej, powinni równocześnie — przez kontakt z szeroką rzeszą ubiegających się — rozwinąć starania, aby cały ruch rozwijał się w sposób właściwy.

a) Celem uniknięcia możliwych wypadków, winni przodownicy zwrócić baczną uwagę na **sprawność techniczną** narciarzy ubiegających się o odznakę.

b) Narciarzom mniej wprawnym, należy poddawać raczej myśl odbycia większej ilości wycieczek łatwiejszych (przezto niżej punktowanych), aby w ten sposób mogli oni podnieść swą sprawność techniczną.

c) Należy poddawać myśl **stopniowania trudności** i należy wpajać przekonanie, że na bardzo trudnych wycieczkach narciarze nie wprawni, narażają się nadmiernie,

a ponadto nie mogą odpowiednio rozwinąć swych umiejętności.

d) Przy ewentualnych odprawach oraz przy każdej nadarzającej się sposobności, winni przodownicy — poza trudnościami technicznemi — zwracać ubiegającym się uwagę na **niebezpieczeństwa górskie** w zimie i to tak objektywne, jak też wynikające z braku doświadczenia i wyrobienia turystów.

e) Przodownicy winni wpajać przy każdej sposobności, właściwe **zasady turystyczne**, zwracając pilną uwagę na odpowiednie zachowanie się względem towarzyszy, oraz odnoszenie się do gór według wymogów życia górskiego i wskazań współczesnej ideologji górskiej.

2) Narciarz ubiegający się o odznakę, winien wziąć udział w wycieczce zgodnie z wymogami §§ 7, 8, 9 regulaminu odznaki. Z wycieczki takiej należy sporządzić **protokół**, przyczem tok postępowania jest następujący:

a) Ubiegający się zakupuje w kancelarji swego klubu lub w Komisji Turystycznej P.Z.N. (niestowarzyszeni w dowolnym klubie lub w P.Z.N.) **formularz protokołu wycieczki**, z którym udaje się najpóźniej w 8 dni po odbyciu wycieczki do przodownika.

b) Zasadnicza cena formularza protokołu wynosi **50 gr. za sztukę**, z czego 25 groszy pobiera Polski Związek Narciarski, pozostałe 25 **groszy przypadają Towarzystwu**, które za to zobowiązane jest do **terminowego przesłania protokołów** pod adresem Komisji Turystycznej (Kraków, Studencka 27 I. p.).

c) **Przodownik właściwy** dla danego terenu (według oficjalnej listy przodowników, ogłoszonej w kalendarzyku na dany sezon) wypełnia w protokole wszystkie dla przodownika przeznaczone rubryki, analizę trasy, podaje ilość osób biorących udział w danej wycieczce, datę wycieczki, w osobnej zaś rubryce notuje stan śniegu, temperaturę, wiatr, widzialność, opady, mgły itp. W końcu podaje przodownik obliczenie punktów wycieczki w porządku następującym: 1) Nota zasadnicza wycieczki według listy wycieczek punktowanych, 2) Współczynnik trudności dnia według oceny przodownika, 3) Współczynnik osobisty ubiegającego się, 4) premja za dojazd, 5) Nota ostateczna.

Przykład: Mężczyzna, lat 36 odbył wycieczkę z Krakowa na Pilsko (szczyt) w warunkach następujących: temperatura ok. —8 ° trochę mglisto, śnieg nierówny. Zjazd odbył się do Rajczy.

Obliczenie: Nota zasadnicza w/g spisu wycieczek 19		
Współczyn. dnia w/g § 10 reg. 1,1		
osob § 11 regul. 1,1		
notę zasadniczą mnożymy przez oba współczynniki 19 — 1,1 — 1,1	=	22,99
w/g § 11 regul. dodajemy za dojazd 10%		2,3
Nota ostateczna ustalona przez przod.		25,3

(obliczamy z dokładnością do jednego miejsca dzies.).

d) Po stwierdzeniu osobistego udziału lub swej nieobecności w wycieczce, daje przodownik datę sporządzenia protokołu, podpisuje go i oddaje do kancelarji klubowej, która winna go w **przeciągu dni 8 odesłać do PZN, Kraków, ul. Studencka 27.** Terminów tych winni tak przodownicy, jak i kluby przestrzegać w interesie swych członków.

e) Turysta **niezrzeszony** przesyła protokół sam w powyższym terminie.

f) W razie jeżeli przodownik nie brał sam udziału w wycieczce, musi to wyraźnie zaznaczyć w protokole, przyczem winien podać ilość ogólną osób, ilość osób ubiegających się wówczas o odznakę, oraz nazwiska paru przynajmniej osób obecnych o ile możności sędziów, względnie instruktorów P. Z. N.

g) Przodownik nie może poświadczać wacieczki odbytej w terenie dla którego nie jest przez PZN uznany jako przodownik oficjalny, o ile sam równocześnie tej wycieczki nie odbył.

3) W wypadku urządzania przez kluby **kilkudniowych raidów narciarskich** i zbiorowych wycieczek w górach polskich z udziałem oficjalnych przodowników, może PZN wziąć pod uwagę również **trasy nieumieszczone w spisie wycieczek punktowanych.**

W tym celu winien klub sporządzić oficjalny protokół z dokładnym opisem przebytych tras, podaniem udziału ubiegających się, przodowników.

4) W wypadku odrzucenia z jakiegokolwiek powodu protokołu wycieczki punktowanej zostaje decyzja ta ogłoszona w komunikacie Zarządu PZN bez podania przyczyn.

LISTA PRZODOWNIKÓW UPOWAŻNIONYCH DO PROTOKOŁOWANIA ODZNAKI GÓRSKIEJ

Na teren całej Polski.

Inż. **Bobkowski** Aleksander Kraków Pl. Matejki 12, Red. **Faecher** Stanisław Kraków Grottgera 2, Dr. **Klemensiewicz** Zygmunt Lwów Nabielaka 55, Inż. **Kozłowski** Marjan Drohobycz Polmin, Prof. **Leszko** Ludwik Kraków Kochanowskiego 19, Dr. **Macudziński** Bolesław Kraków Wenecja 1. Dr. **Majewski** Wacław Lwów Województwo, **Rittersschild** Zdzisław Zakopane Żywczańskie, Dr. **Załuski** Kazimierz Kraków Juliusza Lea 5, Pułk. **Ziętkiewicz** Władysław Warszawa P. U. W. F.

Na całe Karpaty zachodnie wraz z Tatrami (od Śląska Cieszyńskiego do przeł. Tylickiej pod Krynicą)

Alberti Adam Kraków Jabłonowskich 16, Dr. **Anczyc** Władysław Kraków Studencka 14, Mg **Bojcun** Władysław Poznań Ratajczaka 9, Dr. **Boniecki** Aleksander Kraków Sobieskiego 16c, Mgr. **Breuer** Stanisław Kraków Krakusa 15, Dr. **Cieszyński** Ignacy Kraków Studencka 27, Dr. **Dorawski** Jan Kraków Sobieskiego 3, Mgr. **Füller** Michał Nowy Targ, Dr. **Gadomski** Adam Kraków AZS, **Głodkiewicz** Mieczysław Kraków, Kraszewskiego 24, **Górski** Roman Rybnik, **Grosman** Hugo Kraków Wolska 19, **Iwelski** Stefan Kraków Starowiślna 95, **Jaworzyński** Józef Kraków Smoleńska 16, **Kapusta** Włodzimierz Kraków Jagiellońska 12, Inż. **Kołder** Władysław Kraków Zbrojów 3, **Kormicki** Stefan Kraków Kornela Ujejskiego 3, **Loegler** Stanisław Chrzanów, Dr. **Łaba** Włodzimierz Kraków Al. Krasińskiego 28, **Merta** Stanisław Biała Łukasiewicza 12, Dr. **Merunowicz** Jakób Kraków Ziemiańska 7, **Michalski** Stanisław Krosno, **Midowicz** Władysław Schronisko na Babiej Górze, Inż. **Ramza** Tadeusz Kraków Lubelska 15, Inż. **Schiele** Aleksander Warszawa Aleja Róż 5, Dr. **Schönowitz** Marjan Katowice Urząd Wojewódzki, **Skotnicki** Franciszek Kraków Rynek gł 15, Dr. **Stonawski** Edward Bielsko Parkowa 5, Inż. **Świszczowski**

Stefan Kraków, Dr. **Szatkowski** Henryk Kraków Al. Słowackiego 46, **Walter** Eberhard Bielsko Batorego, **Zieliński** Kazimierz Kraków Krowoderska 8.

Na Beskid Śląsko-Żywiecki

(Okolice Wisły. Barania Góra. Grupa Raczy. Beskid Wysoki. Beskid Mały).

Inż. **Barzykowski** Tadeusz Mościce, **Better** Henryk Kraków Krakowska 49, **Borkowski** Stanisław Rabka „Wiosna", Mgr. **Bośniacki** Zygmunt Kraków AZS, **Feiler** Leopold Bielsko Jagiellońska, **Fryś** Franciszek Andrychów Grunwaldzka 51, **Fryś** Kazimierz Andrychów Grunwaldzka 51, Inż. **Fucik** Wiktor Żywiec, **Gazurek** Ignacy Ustroń, Dr. **Haliński** Władysław Żywiec, **Kęsa** Antoni Katowice Jadwigi 4, **Kisieliński** Stefan Katowice Jadwigi 4, **Klimkiewicz** Tadeusz Katowice Jadwigi 4, **Kluzik** Władysław Katowice Jadwigi 4, **Kocur** Ferdynand Katowice Jadwigi 4, **Kroker** Karol Wisła, Inż. **Krystek** Zbigniew Mościce, **Lewandowski** Kazimierz Kraków Łowiecka ZUPU, **Lipowczan** Jan Katowice Jadwigi 4, **Lipowczan** Karol Ustroń, **Lipowczan** Józef Koniaków, **Miziewicz** Andrzej Mościce, Por. **Moser** Leopold Żywiec, **Olszowski** Andrzej Żywiec Kościuszki 332, **Profit** Franciszek Kraków Blich 6, **Pantofliński** Władysław Żywiec Gazownia, Mgr. **Rieger** Andrzej Katowice Jadwigi 4, **Robinsohn** Otto Bielsko 3-go Maja 3a, **Silbermann** Henryk Andrychów, **Stamberger** Adolf Andrychów, **Stawowczyk** Jan Biała 11. Listopada 21, **Szotkowski** Władysław Wisła, **Traczewski** Jan Jaworzynka pow. Cieszyn, Dr. **Wajda** Stanisław Kraków AZS, **Wróbel** Tomasz Biała nad Niwką 23, **Zeitinger** Walter Bielsko Mickiewicza 36, Inż. **Zapalski** Mieczysław Jaworzno Zacisze.

Na Tatry.

Bąbała Władysław Zakopane Nowotarska 18, Mgr. **Bośniacki** Zygmunt Kraków AZS, **Bujak** Franciszek Zakopane, **Bujak** Ignacy Zakopane Dworzec Tatrzański, Mjr. **Chramiec** Andrzej Warszawa WKN, Inż. **Chramiec** Witold Warszawa WKN, **Czech** Bronisław Zakopane Rynek 5, Inż. **Dąmbski** Alojzy Warszawa WKN, **Gnojek** Jan Zakopane Dworzec Tatrz., **Górski** Stanisław Zakopane Kasprusie, **Grabowski** Stefan Kraków Szewska 16, Inż. **Grabowski** Roman Schronisko w Roztoce, **Jabrzem-**

ski Marjan Warszawa WKN, **Jaroszewski** Wiesław Wolsztyn, Płk. **Kaczanowski** Kazimierz Kraków Radziwiłłowska, Inż. **Kulig** Romuald Zakopane „Pod Gewontem", **Leisten** Zygmunt Zakopane Krupówki, **Lewandowski** Kazimierz Kraków Łowiecka ZUPU, **Ładziński** Bronisław Kraków Krowoderska 8, Inż. **Maślanka** Jerzy Warszawa Natolińska 7, **Maurizio** Marjan Kraków AZS, **Miecznikowski** Jerzy Gdańsk Heeresanger 11, **Mieloch** Mieczysław Zakopane Ogrodowa, **Morsztynkiewicz** Ludwik Warszawa WKN, **Openhaim** Józef Zakopane Mieczyk, **Pawłowski** Leszek Lwów Dwernickiego 24, **Piwok** Maurycy Zakopane Krupówki, **Profit** Franciszek Kraków Blich 6, **Różański** Zygmunt Poznań Dąbrowskiego 17, Inż. **Schiele** Kazimierz Zakopane, Płk. **Sosabowski** Stanisław Warszawa WKN, **Szczypiński** Jan Zakopane Rynek, Inż. **Stobiecki** Tadeusz Lwów Asnyka 2, **Wawro** Marjan Zakopane Krzeptówki, Inż. **Weker** Wacław Warszawa WKN, Inż. **Walczak** Janusz Lwów Kosynierska 18, **Wojna** Stanisław Gdańsk Heeresanger 11, **Zdyb** Stanisław Zakopane Bystre „Halka", **Ziętkiewiczowa** Ela Zakopane, **Zubek** Stanisław Zakopane Szkolna, **Zwoliński** Stefan Zakopane Krupówki, **Zylberman** Leopold Zakopane Orbis.

Na Beskid Wyspowy i Gorce.

Bala Władysław Rabka „Ignacówka", **Bednarski** Kazimierz Kraków Mazowiecka 12, **Borkowski** Stanisław Rabka „Wiosna", **Cybulski** Jan Kraków AZS, **Lankosz** Kazimierz Kraków Rynek gł. 45, **Litwin** Henryk Kraków Rynek Dębnicki 4, **Różański** Zygmunt Poznań Dąbrowskiego 17, Dr. **Wajda** Stanisław Kraków AZS.

Na Tereny Krynickie i Nowosądeckie.

Płk. **Barzykowski** Stanisław Warszawa WKN, Dr. **Graba** Łęcki Jerzy Krynica, Inż. **Krystek** Zbigniew Mościce, **Nitribitt** Roman Krynica **Żarlikowski** Tadeusz Krynica.

Na całe Karpaty Wschodnie
(od przeł. Tylickiej pod Krynicą po granicę rumuńską)

Inż. **Bujak** Jakób Lwów Grunwaldzka 11a, Inż. **Czyżowski** Adam Warszawa Odolańska, Inż. **Dudryk** Maksymiljan Warszawa C.I.W.F., Dr. **Dybowski** Władysław

Warszawa Centrum Badań Lot. Lek., **Gayczak** Tadeusz Gdańsk Heeresanger 11, Inż. **Górka** Henryk Borysław Stacja geolog., Inż. **Jakóbczyński** Marjan Lwów Magistrat, **Klimkiewicz** Tadeusz Katowice Jadwigi 4, Inż. **Klimkiewicz** Władysław Lwów Mikołajska 23, Mgr. **Klimkiewicz** Zbigniew Lwów Akademicka 24, Prof. **Kolankowski** Juljan Przemyśl Słowackiego 14, Prof. **Lenkiewicz** Adam Lwów Stryjska 18, Inż. **Lerski** Mieczysław Lwów Chodkiewicza 8, **Lisikiewicz** Jan Przemyśl Grunwaldzka 27, Kpt. **Loteczka** Roman Chrzanów, **Lubieniecki** Stanisław Lwów J. Strzemię 11a, Inż. **Maślanka** Jerzy Warszawa Natolińska 7, Inż. **Meissner** Adolf Lwów Kadecka 18, Dr. **Owiński** Tadeusz Lwów pl. Bernadyński 17, **Pawłowski** Leszek Lwów Dwernickiego 24, Mgr. **Połoniecki** Bernard Lwów Ponińskiego 21, Dr **Rapaport** Bernard Lwów Romanowicza 11, Inż. **Romer** Edmund Lwów-Łyczaków Krzywczyce, Inż. **Romer** Witołd Lwów J. Strzemię 3, **Rodzynkiewicz** Ryszard Lwów Nad Jarem 2, **Rzepecki** Jerzy Lwów Ossolińskich 11, **Scott** Georg Lwów Dwernickiego 24, Inż. **Stobiecki** Tadeusz Lwów Asnyka 2, Inż. **Szczepanowski** Stanisław Lwów Mochnackiego 23, Płk. **Wilusz** Tadeusz Lwów Winc. Pola 12, Inż. **Wereszycki** Henryk Lwów Jabłonowskich 26, Dr. **Zieliński** Adam Lwów Czereśniowa 2.

Na Bieszczady.

Inż. **Augustyn** Zygmunt Lwów, Rutowskiego 7, Dr. **Bialikiewicz** S. Lwów, św. Zofji 59, **Hamer** Joachim Lwów pl. Bernardyński 17, Kpt. **Kolasiński** Aleksander Przemyśl Dworskiego 70, **Kulmann** Karol Lwów Mikołaja 23, Inż. **Przetocki** Kazimierz Lwów Potockiego 67, Mgr. **Schneck** Zygfryd Lwów 3-go Maja 8, **Sołak** Jerzy Lwow Potockiego 11b., Inż. **Teisseyre** Stanisław Lwów Nabielaka 22, Inż. **Walczak** Janusz Lwów Kosynierska 18, **Westwalewicz** Stanisław Lwów Potockiego 38, **Witkowski** Szczepan Sławsko.

Na Gorgany i Czarnohorę.

Inż. **Barzykowski** Tadeusz Mościce, **Neuberger** Artur Lwów Gródecka 53, Mgr. **Schneck** Zygfryd Lwów 3-go Maja 8, **Westwalewicz** Stanisław Lwów Potockiego 38.

TOWARZYSTWO KRZEWIENIA NARCIARSTWA

Z początkiem roku 1932 zostało utworzone z inicjatywy Polskiego Związku Narciarskiego **Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa,** na wzór podobnych instytucyj zagranicznych.

Celem nowo powstałego Towarzystwa jest, — jak to wynika z samej nazwy Towarzystwa — krzewienie i popieranie narciarstwa, oraz **tworzenie korzystnych warunków** dla turystyki narciarskiej, wychowania fizycznego na nartach i sportu narciarskiego. Głównym zatem zamiarem Towarzystwa jest **gromadzenie funduszy,** przy pomocy których, możnaby osiągnąć **poprawę warunków,** w jakich narciarstwo jest uprawiane.

Założycielom chodzi o to, aby **zorganizować narciarzy niezrzeszonych,** co mogłoby przynieść wielkie korzyści narciarstwu. Wiadomem jest, że stosunek ilości narciarzy zrzeszonych do niestowarzyszonych jest niekorzystny, że przeto szeroki ogół, który korzysta tak z pracy jak i urządzeń osiągniętych przez Kluby i P. Z. N. — winien przyczynić się do tej pracy choćby **minimalnemi świadczeniami.**

T. K. N. i jego Oddziały nie mają się składać z członków, którzyby chcieli **praktycznie uprawiać sport narciarski,** organizować zawody itd., gdyż **do tego powołane są kluby** związkowe. Jedynie dla poparcia narciarstwa, oraz dla pewnych korzyści (członkowie T. K. N. mają **te same prawa** co członkowie Towarzystw Narciarskich zrzeszonych w P. Z. N. a więc: **zniżki na kolejach,** w schroniskach itp.) wstępują oni do Towarzystwa, opłacają minimalną wkładkę, i starają się popierać wszystkie zamierzenia, a zwłaszcza **imprezy dochodowe.**

Zadania Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa i jego Oddziałów zostały **statutowo określone następująco:**

a) **jednoczenie osób i instytucyj** mogących przyczynić się do krzewienia narciarstwa i tworzenia warunków korzystnych dla jego rozwoju;

b) **gromadzenie funduszy** drogą **wkładek, ofiar, dochodów z imprez** itp., przeznaczonych na spełnienie celów Towarzystwa;

c) **propagandę narciarstwa i terenów** narciarskich w słowie, piśmie, filmie, radjo itd.;

d) zorganizowanie **funduszu rozdawnictwa nart** dla niezamożnej młodzieży oraz **ludności wiejskiej;**

e) **udostępnienie terenu** drogą **budowy schronisk** i stacyj turystycznych, **znaczenia dróg,** zorganizowanie **obsługi meteorologicznej,** zakładanie **stacyj ratunkowych** itd.;

f) **popieranie akcji istniejących instytucyj narciarskich,** których cele pokrywają się z celami Towarzystwa;

g) ścisłą **współpracę z Władzami państwowemi** w kierunku uzyskiwania zarządzeń, rozporządzeń i urządzeń oraz ulg i udogodnień mogących przyczynić się do polepszenia warunków rozwoju narciarstwa;

h) ścisłą **współpracę z Władzami samorządowymi** i wszystkimi czynnikami miejscowymi, w kierunku krzewienia narciarstwa i polepszenia jego warunków tak w ośrodkach już istniejących, jak i w nowych środowiskach;

i) ścisłą **współpracę z Władzami szkolnemi** i organizacjami pedagogicznemi celem jak najszerszego ujęcia młodzieży szkolnej dla sprawy krzewienia narciarstwa.

Jak widać z powyższego zakres działalności Towarzystwa jest bardzo obszerny i jeżeli powstanie organizacja o dużej ilości członków, to zamierzone cele będą mogły być osiągnięte.

Dlatego **apelujemy do wszystkich narciarzy aby zapisywali się na członków Towarzystwa i zawiązywali Oddziały Miejscowe.**

Wszelkich **informacyj** udziela **Zarząd Główny** Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa **Kraków, ul. Studencka L. 27 I. p.** tel. międzymiastowy Nr. 138-55 w godzinach urzędowych od 18-tej do 20-tej. Konto P. K. O. Nr. 412.900.

— . —

RAIDY KOLEJOWO-NARCIARSKIE i »POCIĄGI POPULARNE« W R. 1933.

Myśl urządzenia **raidu narciarskiego** specjalnym pociągiem „mieszkalnym“ **wzdłuż Karpat,** została w r. 1932 zrealizowana, przyczem pomysł i przeprowadzenie

przeszły wszelkie oczekiwania. Rajdy kolejowe dzięki powodzeniu I raidu, odbytego 20. II — 2. III. 1932 r., stworzyły **nową formę uprawiania turystyki zimowej.**

Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, które jest **organizatorem** raidów, rozszerza na rok 1933 **program** raidów a ponadto ma zamiar organizować kilka: 1—3 dniowych wycieczek kolejowych, w najpiękniejsze tereny narciarskie za minimalnemi opłatami za pomocą t. z. **„pociągów popularnych".**

* * *

Terminy rajdów w r. 1933 są następujące:

II. Karpacki rajd kolejowo narciarski — w czasie od 2. II. 1933. do 10. II. 1933. z postojami oraz wycieczkami w miejscowościach:

Jaremcze, Sławsko, Sianki, Łupków, Krynica, Zakopane, Rabka, Zwardoń, Wisła.

III. Karpacki rajd kolejowo narciarski w czasie od 21. II. 1933. do 1. III. 1933. z postojami oraz wycieczkami w miejscowościach:

Worochta, Sławsko, Sianki, Łupków, Piwniczna, (Krynica), Rabka, Maków — Zawoja, Zwardoń, Wisła.

W razie większej ilości zgłoszeń zostanie zorganizowany IV. raid kolejowo narciarski w marcu 1933.

Wycieczki narciarskie pociągami popularnemi odbędą się:

dnia 8. I. 1933. **do Sianek,**

dnia 22. I. 1933. **do Zwardonia,**

w dniach 11, 12 i 13. III. 1933. **w Czarnohorę:** dla uczestników **z województw północnych.**

w dniach 15, 16, 17 (wielkanoc) IV. 1933. **w Czarnohorę:** dla uczestników **z województw południowych.**

* * *

Wszelkich informacyj udziela **Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, Kraków — Studencka 27,** telefon międzymiastowy 138-55 w godzinach od 18—20. W T.K.N. otrzymać można prospekty raidów, warunki uczestnictwa i t. p.

O narciarstwie...

Nie zdajemy sobie przeważnie sprawy, jak wielkiej rewolucji pojęć na temat zimy dokonały narty. Z pory, którą należało „jakoś zbyć", z okresu katarów, zabijanych na głucho okien i mdłych rozrywek ślizgawki czy saneczek, zamieniła się zima zupełnie cudownie w okres radości życia, zdrowia i siły.

Przemiany tej dokonały ***narty.***

✳

Krajobraz zimowy działa szczególnie: spręża w nas energię i ***koi*** *zarazem. Działa tu zasadnicza* ***jedność kolorytu:*** *biel śniegu, który zmienia tylko światło. Jest w krajobrazie zimowym szczególna* ***prostota,*** *błogosławiona dla nerwów mieszkańca miast.*

✳

Narty, podobnie jak turystyka górska, ***nie są sportem boiskowym.*** *Sprowadzanie ich do tej roli, wypacza zarówno ten królewski sport — najpiękniejszy z pięknych — jak i tego, kto usiłuje tej sztuczki dokonać.*

Narty są dawcami ***głębokich przeżyć i wzruszeń,*** *które otwiera przed nami górska przyroda. Trzeba je umieć ocenić.*

Bez tego zrozumienia sport narciarski nie jest ***kompletny.***

✳

Narty, podobnie jak turystyka — a może w jeszcze większym stopniu — są sportem ***całego życia.*** *Nie są zamknięte tylko w ramach młodości, młodego serca i mięśni.*

Będąc sportem całego życia ma narciarstwo takie zasoby wzruszeń, że nie ma obawy, by się one ***wyczerpały.*** *Starczy ich na całe życie.*

Narty są równocześnie ***dawcą młodości,*** *najlepszym* ***instytutem odmładzania.***

✳

Emocja narciarska ma w sobie dziwną ***zdolność odnawiania się.*** *Za każdym razem wrażenia są świeże, silne, nowe.*

Słusznie powiedział jeden z miłośników nart, że jest to ***„rozkosz, która stale się odnawia".***

✳

Składową częścią emocji narciarskiej jest niewątpliwie ***pęd i szybkość.*** *Tego elementu narciarstwa skłonny jest nadużywać każdy* ***nowicjusz.*** *Dopiero z czasem rozsmakowuje się w uroku zgrabnej, płynnej ewolucji.*

Jazda „szusem“ jest często zlepkiem nieumiejętności jeżdżenia, szaleńczej odwagi i zupełnej bezradności.

*

Spontaniczny rozwój narciarstwa w Polsce jest dowodem, że szerokie sfery odczuły w tym sporcie szczególne walory ***zdrowotne i moralne.***

Narty są przedewszystkiem sportem ukochanym przez mieszkańców miast, gdyż dają im ***przestrzeń*** *i krystaliczną czystość powietrza. Związane nierozłącznie z* ***wyjazdem w teren,*** *jest narciarstwo przymusowem* ***oderwaniem się*** *od codziennego otoczenia i kieratu zajęć.*

Dlatego ten sport jak żaden inny jest dla mieszkańca miast rodzajem ***święta.***

*

Urlop zimowy *był dawniej nonsensem. Teraz dzięki nartom stał się groźnym konkurentem urlopu letniego. Z urlopów takich wracają ludzie srodze opaleni, i to opaleni w rekordowo krótkim czasie. Nie znać na nich letniego zmęczenia upałem.*

Wiosna górska jest bowiem ***skondensowaną esencją słońca,*** *a nasze hale tatrzańskie robią wtedy konkurencję Sudanowi. Wiosna górska jest zdrowsza i radośniejsza niż rozleniwiająca wiosna nizin.*

Dzięki nartom oceniliśmy moc słońca zimowego.

*

Nowicjusz skłonny jest przypuszczać, że kunszt nart jest rzeczą ***prostą.*** *Skoro nauczy się stać na nartach i zjeżdżać „szusem“ na dobrym, pyłowym śniegu — uważa, że wszystko to fraszka.*

Wystarczy jednak by się znalazł na ***stromym stoku,*** *albo też napotkał* ***szreń,*** *by wykrył wielkie braki w swej wiedzy.*

Narty bowiem są sportem ***trudnym,*** *wielce zróżnicowanym, który może być groźny dla całości narciarza, co nie pozna tajników kunsztu nart.*

*

Celem narciarza winno być nie tylko zjechanie „jakoś tam", ale ***zjazd ładny dla oka.*** *Narty tają w sobie* ***element estetyki*** *w wielkiej mierze i nie są sportem* ***siłowym.***
Jedź nie tylko skutecznie i dobrze, ale i ***ładnie!***

*

Jeżdżenie okrakiem ***na kijkach*** *jest nietylko brzydkie, ale i niebezpieczne. Nie należy się do niego uciekać.*
Natomiast, jeżeli jesteś wyznawcą ***nowej szkoły*** *i nie uciekasz się do pomocy kijków, nie śmiej się nigdy z tych, którzy wyznają „szkołę alpejską" i składają kije przy ostrym zjeździe. System ten jest lepszy, pewniejszy i ładniejszy, aniżeli zuchowate „szusowanie" kończące się sponiewieraniem w każdem zagłębieniu.*
Nie wstydź się złożyć kijków w razie szreni na stromym stoku w nieznanym holwegu albo w wąskim przejeździe leśnym. „Szusowanie" za wszelką cenę kończy się często dramatem.

*

Sport narciarski ***zbliża ludzi.*** *Koleżeństwo narciarskie jest czemś szczególnie miłem, bo łączy się z bogactwem wspólnie doznanych przeżyć.*
Nakłada ono jednak na każdego uczestnika wspólnych wypraw wymagania solidarności, nieopuszczania w potrzebie i pomocy.
Niezważanie na towarzyszy wycieczek, opuszczanie ich w miejscach trudnych jest rzeczą ***niewłaściwą, niesportową i karygodną.***

*

Świat zimowy jest nietylko pełen radości słońca. Jest on również ***światem grozy,*** *co właśnie stanowi o sile jego piękna. Dlatego nie wolno żadnemu narciarzowi* ***lekceważyć*** *grozy gór, grozy przestrzeni śnieżnej* ***i lawin.***
Idąc na wyprawę górską musisz do niej dorość siłami i doświadczeniem.
Góry są światem życia, ale i światem ***śmierci.***

Dr. Z. Gr.

OD WYDAWNICTWA

„Informacyjny Kalendarz Narciarski" nie ukazał się w sezonie 1931-32 r., ponieważ preliminowana na jego wydanie kwota, obrócona została zgodnie z uchwałą Walnego Zjazdu Delegatów, na pokrycie kosztów ekspedycji, która reprezentowała barwy polskiego narciarstwa podczas zimowych Igrzysk Olimpijskich w Lake Placid.

Obecnie wznawiamy wydawnictwo „Kalendarza" i pragnąc szerokiej rzeszy członków P.Z.N. wynagrodzić częściowo brak, który dotkliwie odczuwano — wydajemy „Kalendarz 1932/33" w znacznie powiększonej objętości, uwzględniając szereg nowych działów i informacyj.

Przy kompletowaniu materjałów, pospieszyły nam z pomocą Towarzystwa Związkowe, oraz pp.: Górski w Katowicach, prof. dr. Z. Klemensiewicz we Lwowie, prof. Kolankowski w Przemyślu, inż. Kozłowski w Drohobyczu, inż. Kubiczek w D.O.K.P. w Krakowie, Lipowczan w Wiśle, Mg. Midowicz na Babiej Górze, inż. Morsztynkiewicz w Warszawie i Dr. Zieliński we Lwowie, którym składamy podziękowanie za udzielone nam poparcie.

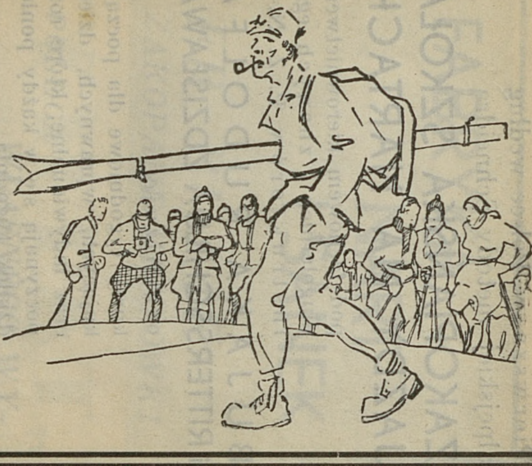
Za komisję wydawniczą P. Z. N.

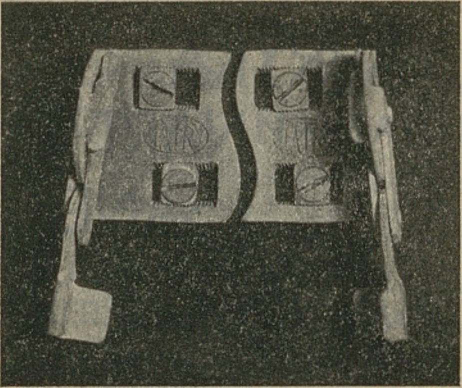
Stanisław Faecher.

Kraków, listopad 1932

SPIS RZECZY:

DRUKARNIA NARODOWA W KRAKOWIE

„TATRY"

IDEALNE WIĄZANIE
DO NART

WYTWÓRNIA ARTYKUŁÓW SPORTOWYCH

HENRYK OLSZEWSKI

ZAKOPANE

UL. KAMIENIEC

ULTRASOL
DRA. LUSTRA
„MIRACULUM"
KREM SPORTOWY
niezrównany
dla cery
i rąk
MIRACULUM
ULTRASOL
POPULARNY
KREM SPORTOWY
ST.R.

ZAPISKI

ZAPISKI

ZAPISKI

ZAPISKI

ZAPISKI

ZAPISKI

ZAPISKI

ZAPISKI